

**ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ**

**ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ αρ. ΑΤΑΔ/01/2021**

23 Σεπτεμβρίου 2021

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΡΧΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΛΙΜΝΙΟΥ

ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΗ ΟΝΤΟΤΗΤΑ

Δήμος Παραλιμνίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη	1
2.	Εισαγωγή	7
2.1	Γενικά.....	7
2.2	Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	7
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία	8
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	8
3.2	Σκοπός του ελέγχου	10
3.3	Μεθοδολογία.....	10
3.4	Κριτήρια ελέγχου	12
4.	Ευρήματα και συστάσεις.....	13
4.1	Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο.	13
4.2	Μη απάντηση σε επιστολές της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.....	13
4.3	Οικονομική κατάσταση.....	14
4.4	Δάνεια.....	20
4.5	Προϋπολογισμοί.....	22
4.6	Εσωτερικός έλεγχος.....	22
4.7	Προσωπικό.....	25
4.8	Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.....	29
4.9	Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.....	30
4.10	Υπηρεσίες νομικού συμβούλου.....	32
4.11	Πληρωμή στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.....	33
4.12	Έσοδα.....	34
4.13	Χρεώστες.....	38
4.14	Ελλείμματα από Υπηρεσίες του Δήμου.....	39
4.15	Καταθέσεις δημοτών.....	41
4.16	Δικαιώματα εξαγοράς χώρων στάθμευσης, δικαιώματα εξαγοράς ανοιχτών δημόσιων χώρων και δικαιώματα εξαγοράς της υποχρέωσης κατασκευής παραλιακού πεζόδρομου.....	42
4.17	Έξοδα πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων.....	43
4.18	Κριτήρια παροχής χορηγιών.....	43
4.19	Άδειες οικοδομής.....	44
4.20	Ευρωπαϊκά Προγράμματα.....	45
4.21	Βιβλίο κίνησης οχημάτων.....	45
4.22	Παρακολούθηση υποθέσεων απαλλοτρίωσης.....	46
4.23	Υποβολή καταλόγου συμβάσεων που συνήφθησαν με συνοπτικές διαδικασίες.....	46
4.24	Τηλεφωνικά τέλη.....	46
4.25	Εορτασμοί Κατακλυσμού 2016.....	47
4.26	Προμήθεια και τοποθέτηση μονάδων ελαφριάς προκατασκευής σε παραλιακές περιοχές.....	48
4.27	Ενοικίαση υποστατικών από τον Δήμο.....	48
4.28	Κατάχρηση στο Δημοτικό Ταμείο.....	49

4.29	Μεταχρονολογημένες επιταγές.	49
4.30	Κατασκευή δρόμου στο πεδίο βολής Φανού έως την οδό Διονύσου.....	50
4.31	Παράνομη ανέγερση ορόφου σε ξενοδοχείο από συγκεκριμένη εταιρεία.	51
4.32	Έλλειμμα υδρομετρητών.	51
4.33	Παράνομη τοποθέτηση παιγνιδιών για τη δημιουργία παιχνιδότοπου εντός του κρατικού τεμαχίου με Αρ. 171, Αρ. σχεδίου 2-296-376.	52
4.34	Παραχώρηση δημόσιων χώρων πρασίνου σε ιδιώτες.	53
4.35	Διαγωνισμός αρ. 23/10 – Διαμόρφωση Δημόσιας Πρόσβασης από την οδό Πινίας προς την εκκλησία Αγίου Νικολάου, παρά το Αλιευτικό Καταφύγιο.....	53
4.36	Παράνομες επεμβάσεις στη ζώνη προστασίας παραλίας.....	54
4.37	Παραχώρηση της διαχείρισης του κυλικείου του Δημοτικού Σταδίου σε συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο.	55
4.38	Δημοτικό Ταμείο.....	55
4.39	Αρίθμηση επιταγών.	56
4.40	Οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής αποβλήτων συσκευασίας.	56
4.41	Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές.	58
4.42	Πρατήρια πετρελαιοειδών.	58
4.43	Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).	59
5.	Καταγγελία που αφορά σε αυθαίρετες επεμβάσεις του Δημάρχου Παραλιμνίου σε παραλίες εντός των δημοτικών ορίων, καθώς και στην κατασκευή δρόμου προς την περιοχή Κάππαρη.	61
5.1	Αγορά από τον Δήμαρχο τεμαχίου στην περιοχή Κάππαρη.	61
5.2	Χάραξη και κατασκευή χωμάτινου δρόμου.	62
5.3	Αυθαίρετες παρεμβάσεις στη ζώνη προστασίας της παραλίας.....	62
5.5	Κόστος έργων στην παραλιακή περιοχή Κάππαρη.	65
5.6	Διερεύνηση ενεργειών του Δήμου από αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες.....	67
6.	Καταγγελία αναφορικά με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας οικιστικού συγκροτήματος στον Πρωταρά, τεμάχια 633, 634 Σχ: 2-293-378, αρ. εγγραφής 21829 & 7073, Παραλίμνι, Αμμόχωστος.....	68
7.	Πληρωμές προς την Τουριστική Εμπορική & Βιομηχανική Εταιρεία Αμμοχώστου (Τ.Ε.Β.Ε.ΑΜ.) Λτδ - (ΤΕΒΕΑ).....	70
7.1	Σύσταση εταιρείας.....	70
7.2	Πληρωμές προς την εταιρεία.	71
7.3	Συμφωνία για την ετοιμασία μελέτης/έρευνας στρατηγικού σχεδιασμού.	71
7.4	Προοίμιο συμφωνίας – Θέσεις συμβαλλόμενων μερών.....	74
7.5	Διαγωνισμός για την εκπόνηση μελέτης στρατηγικού σχεδιασμού.	75
7.6	Προγραμματισμός έργων ανάπτυξης και φαινόμενα διαφθοράς.	76
8.	Παράνομα υποστατικά στο Παραλίμνι.	80
9.	Γενικά συμπεράσματα.....	84
10.	Γενικές συστάσεις.....	85

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΔΣ	Δημοτικό Συμβούλιο
ΚΔΠ	Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις
ΝΠΔΔ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
ΣΠ	Συμβούλιο Προσφορών
ΤΕΒΕΑ	Τουριστική Εμπορική & Βιομηχανική Εταιρεία Αμμοχώστου (Τ.Ε.Β.Ε.ΑΜ.) Λτδ

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού. Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον, ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της από την ελεγχόμενη οντότητα.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί ότι με αυτή διατυπώνουμε κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου, για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος.

Τονίζουμε, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματά μας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί, κατ' ανάγκη, σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Η παρούσα ειδική Έκθεσή μας αφορά σε έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2014 και 2015 και έλεγχο συμμόρφωσης για τα εν λόγω έτη του Δήμου Παραλιμνίου και περιλαμβάνει επίσης ευρήματα από τη διερεύνηση αριθμού παραπόνων και καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από φυσικά και νομικά πρόσωπα. Στην Έκθεση αυτή περιλαμβάνονται επίσης δεδομένα που αφορούν στα έτη 2016 μέχρι 2019, από μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, που λήφθηκαν από τον Δήμο. Σημειώνουμε ότι ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη αυτά ανατέθηκε σε ιδιώτες ελεγκτές.

Επιστολές μας προς τον Δήμαρχο και στα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, οι οποίες αφορούν στους πιο πάνω ελέγχους, καθώς και σε παράπονα και καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας επώνυμα ή/και ανώνυμα, δεν έτυχαν απάντησης, παρά τις πολλές υπενθυμίσεις που στάλθηκαν από μέρους μας, πράγμα λυπηρό και που δεν εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο συμφέρον του Δήμου, αφού τα θέματα που εγείρονται παραμένουν σε εκκρεμότητα, χωρίς ενημέρωση της Υπηρεσίας μας για τις θέσεις ή/και εξηγήσεις τους, καθώς και για τη λήψη τυχόν μέτρων για επίλυσή τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 82 του περί Δήμων Νόμου (Ν. 111/1985), ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας μπορεί να καλέσει οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου ή υπάλληλο του Δήμου «όπως παράσχη εις αυτόν πληροφορίας ή επεξηγήσεις ή προσκομίση οιονδήποτε πρακτικόν, βιβλίον, σύμβασιν, λογαριασμόν, τιμολόγιον ή οιονδήποτε έτερον έγγραφον αναγκαίον διά τον ασκούμενον έλεγχον» και σε περίπτωση που πρόσωπο αμελεί, παραλείπει ή αρνείται να το πράξη είναι ένοχο αδικήματος και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις 500 λίρες.

Σχετικός είναι και ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν. 113(I)/2002), ο οποίος προβλέπει χρηματική ποινή 1000 λιρών.

Με βάση το άρθρο 88 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου (ΚΕΦ.155), τέτοια αδικήματα παραγράφονται μετά την πάροδο 6 ή 12 μηνών, αντίστοιχα, από την ημέρα της διάπραξης του ποινικού αδικήματος.

Τα κυριότερα ευρήματά μας είναι τα ακόλουθα:

- ♦ **Αδυναμίες στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου, δηλαδή, των διαδικασιών, πρακτικών και πολιτικών που εφαρμόζει ο Δήμος, με ευθύνη της διοίκησης, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για επίτευξη των στόχων του με τον πιο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.**
- ♦ **Μη διενέργεια φυσικής καταμέτρησης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Δήμου, για επιβεβαίωση της φυσικής ύπαρξής τους και για σκοπούς προστασίας τους από τυχόν υπεξαιρέσεις.**
- ♦ **Μη τήρηση μητρώου εμβασμάτων, για καταχώριση επιταγών που λαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου, για σκοπούς έκδοσης των σχετικών αποδείξεων είσπραξης και καταχώρισης των εισπράξεων στα βιβλία του Δήμου. Ο Δήμος δεν κινεί αγωγές για**

είσπραξη των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων και δεν τηρεί μητρώο αγωγών/δικαστικών υποθέσεων.

- ◆ Δεν γίνεται συμφιλίωση των εσόδων, σύμφωνα με το μητρώο αδειών οικοδομής/ διαχωρισμού οικοπέδων και το Γενικό Καθολικό, για την παρακολούθηση και έλεγχο των οικοδομικών εργασιών και των εργασιών διαχωρισμού οικοπέδων, καθώς και των σχετικών εισπράξεων.
- ◆ Ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει μητρώο συμβολαίων, για τον αποτελεσματικό έλεγχο και τη διαχείριση της υλοποίησης των συμβάσεων αγοράς αγαθών, υπηρεσιών και εκτέλεσης έργων.
- ◆ Μεγάλες ποσότητες ειδών σημαντικής αξίας, όπως πάσσαλοι ηλεκτροδότησης, λαμπτήρες, σωλήνες αμιάντου, εξαρτήματα υδατοπρομήθειας, κρεβατάκια και ομπρέλες θαλάσσης, εξακολουθούν να βρίσκονται σε περιφραγμένο χώρο, χωρίς να είναι καταχωρισμένα σε Καθολικό Αποθήκης.
- ◆ Παραχωρούνται παρεμφερή ωφελήματα στο προσωπικό (Ταμείο ευημερίας υπαλλήλων και εργατών και Ταμείο στήριξης εργατών) και εισφορές σε σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, τα οποία δεν θα πρέπει πλέον να επιβαρύνουν τον Δήμο.
- ◆ Ο εξυπηρετητής δικτύου του Δήμου είναι εγκατεστημένος σε μη κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, στον οποίο να υπάρχουν όλα τα απαραίτητα προστατευτικά μέτρα ασφάλειας και ο Δήμος δεν έχει ετοιμάσει επίσημο Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης, το οποίο να περιλαμβάνει σχέδιο αποκατάστασης καταστροφής, καθώς και εναλλακτικές λύσεις/ διαδικασίες για τα πληροφοριακά του συστήματα, που να αφορούν στη συνέχιση των εργασιών του μετά από καταστροφή.
- ◆ Ο Δήμος δεν έχει μεριμνήσει για τη συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για όλες τις διαφημιστικές πινακίδες που είναι εγκατεστημένες στα όριά του και να τις καταχωρίσει σε μητρώο διαφημιστικών πινακίδων, ώστε να καταστεί δυνατή η είσπραξη των σχετικών δικαιωμάτων στις περιπτώσεις που μπορούν να εκδοθούν άδειες και η λήψη δικαστικών μέτρων για τις πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.
- ◆ Το Δημοτικό Συμβούλιο δεν εφαρμόζει το άρθρο 85(2)(ια)(iii) του περί Δήμων Νόμου, που προνοεί ότι ο διευθυντής ή υπεύθυνος επιχειρήσεως ξενοδοχείου πρέπει να παρουσιάζει για επιθεώρηση και έλεγχο τα έντυπα και βιβλία που σχετίζονται με την καταβολή τελών διανυκτερεύσεων, σε εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και σε χρόνο που θα ορίσει το Δημοτικό Συμβούλιο.
- ◆ Για την επιβολή και είσπραξη τέλους θεάματος, ο Δήμος δεν τηρεί μητρώο, στο οποίο να καταχωρίζονται όλοι οι αδειούχοι χώροι και να επιθεωρεί υποστατικά, ώστε να εντοπίζει χώρους στους οποίους εκτελούνται δημόσια θεάματα χωρίς άδεια.
- ◆ Στον φορολογικό κατάλογο τελών ακίνητης ιδιοκτησίας για το έτος 2014, δεν περιλαμβάνονται 880 περιπτώσεις τεμαχίων ακίνητης ιδιοκτησίας, για τα οποία εξακολουθεί να οφείλεται δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας ύψους €57.767, που

επιβλήθηκε τα έτη 2006-2013, χωρίς οι εν λόγω περιπτώσεις να διερευνηθούν, σε συνεργασία με το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου, για να διαπιστωθούν οι λόγοι για τους οποίους οι ιδιοκτήτες δεν παρουσιάζονται στους φορολογικούς καταλόγους του 2014, δεδομένου ότι για την πώληση ή μεταβίβαση ακίνητης ιδιοκτησίας απαιτείται η προηγούμενη εξόφληση όλων των οφειλόμενων δημοτικών τελών ακίνητης ιδιοκτησίας.

- ◆ Για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου της χρήσης των δημοτικών γηπέδων και διασφάλισης των εσόδων του Δήμου, δεν ετοιμάζονται όροι που να διέπουν τη χρήση και λειτουργία τους.
- ◆ Τα ποσά που εισπράχθηκαν από δημότες κατά τα έτη 1994 μέχρι 2015, για την κατασκευή δρόμων, καταχωρίστηκαν στα έσοδα και κατατέθηκαν στον Γενικό Λογαριασμό του Δήμου, αντί σε σχετικό ειδικό ταμείο.
- ◆ Δεν ετοιμάζεται έκθεση απολογισμού και αξιολόγησης των πεπραγμένων, μετά τη λήξη κάθε πολιτιστικής εκδήλωσης την οποία διοργανώνει ο Δήμος.
- ◆ Ποσά χορηγιών προς σωματεία και ιδρύματα, τα οποία μπορεί να αφορούν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, καταχωρίζονται στα έξοδα πολιτιστικών εκδηλώσεων, αντί στον λογαριασμό του Γενικού Καθολικού «Συνεισφορές-Χορηγίες».
- ◆ Ο Δήμος δεν έχει καθορίσει κριτήρια παραχώρησης χορηγιών σε σωματεία, συνδέσμους και οργανώσεις και δεν διασφαλίζει ότι οι χορηγίες που παραχωρούνται, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους δόθηκαν.
- ◆ Για την παρακολούθηση και έλεγχο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων στα οποία συμμετέχει, ο Δήμος δεν έχει υιοθετήσει μητρώο, στο οποίο να καταχωρίζονται στοιχεία σχετικά με τα εν λόγω προγράμματα και εξοπλισμός που εξασφαλίζεται μέσω των προγραμμάτων αυτών, δεν καταχωρίζεται σε κατάλληλο μητρώο περιουσιακών στοιχείων.
- ◆ Τα έγγραφα για κάθε απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας δεν τηρούνται σε ξεχωριστούς φακέλους και δεν καταχωρίζονται σε σχετικό μητρώο. Επίσης, δεν λαμβάνονται έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για υλοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης, μέσα στις καθορισμένες από το Σύνταγμα προθεσμίες.
- ◆ Ο Δήμος δεν λαμβάνει μέτρα για αξιοποίηση του ορόφου κτηρίου που ενοικιάστηκε κατά το 2007, για στέγαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης και τερματισμό της συνεχιζόμενης διασπάθισης δημόσιου χρήματος, αφού για την περίοδο 12/2007-2/2016, πληρώθηκαν ενοίκια συνολικού ύψους €139.120.
- ◆ Σύμφωνα με επιστολή του Δημάρχου προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Αμμοχώστου, ημερ. 18.6.2014, περί τα τέλη Μαρτίου του 2014 διαπιστώθηκε έλλειμμα στο ταμείο δημοτικού υπαλλήλου με καθήκοντα εισπράκτορα ύψους €109.502,32. Επισημάναμε ότι παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι να καταγγελθεί η υπόθεση στην Αστυνομία.
- ◆ Ο Δήμος δέχεται την είσπραξη οφειλών με αποδοχή μεταχρονολογημένων επιταγών, κατά παράβαση των σχετικών Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών.

- ♦ Αριθμός ξενοδοχείων στα δημοτικά όρια έχει προβεί σε ανακαινίσεις ή/και επεκτάσεις, με ανέγερση πρόσθετων ορόφων, χωρίς να εξασφαλιστεί η απαιτούμενη άδεια οικοδομής και χωρίς ο Δήμος να λάβει οποιαδήποτε μέτρα. Ζητήσαμε από τον Δήμο όπως αποστείλει στην Υπηρεσία μας αναλυτική κατάσταση, με αναφορά στο κατά πόσο η εκτέλεση των εργασιών έγινε/γίνεται χωρίς άδεια, τα μέτρα που έλαβε ο Δήμος ή προτίθεται να λάβει, καθώς και κατά πόσο ο Δήμος έχει εκδώσει στα ξενοδοχεία αυτά άδεια λειτουργίας επαγγελματικού υποστατικού, σύμφωνα με το Άρθρο 103 του περί Δήμων Νόμου, χωρίς όμως οποιαδήποτε ανταπόκριση.

Επισημαίνουμε ότι, μπορεί, με βάση μεταβατική διάταξη του περί της Ρύθμισης της Ίδρυσης και Λειτουργίας Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων Νόμου (Ν.34(Ι)/2019), να παρέχεται περίοδος πέντε ετών για τη λειτουργία ξενοδοχείου ή τουριστικού καταλύματος άνευ άδειας λειτουργίας, τούτο όμως δεν σημαίνει ότι παύει να συνιστά ποινικά κολάσιμη πράξη η διεξαγωγή οικοδομικών εργασιών, χωρίς άδεια οικοδομής.

Η ανέγερση και εκτέλεση πρόσθετων εργασιών ή τροποποιήσεων σε ξενοδοχεία ή τουριστικά καταλύματα, που αφορούν σε μεγάλες αναπτύξεις χωρίς άδεια οικοδομής και η χρήση και λειτουργία τους χωρίς πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, πρέπει να προβληματίσει τις αρμόδιες υπηρεσίες, ιδιαίτερα όσον αφορά σε θέματα ασφάλειας των ενοίκων και του προσωπικού.

- ♦ Ο Δήμος δεν λαμβάνει μέτρα, αναφορικά με τις δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές και τα πρατήρια πετρελαιοειδών που λειτουργούν στην περιοχή του χωρίς άδεια λειτουργίας, λόγω της μη εξασφάλιση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης, θέμα το οποίο συνδέεται και με τους ελέγχους που θα πρέπει να διεξάγουν οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου κατά το στάδιο της εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών.
- ♦ Ο Δήμος δεν έχει διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Για όλα τα πιο πάνω ευρήματά μας, έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις.

Πιο κάτω παρουσιάζουμε επίσης, συνοπτικά, τα ευρήματά μας από τη διερεύνηση καταγγελιών και παραπόνων που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας από φυσικά και νομικά πρόσωπα:

- ♦ Ο Δήμος, χωρίς τις απαραίτητες άδειες από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, προχώρησε σε αυθαίρετες επεμβάσεις επί της ζώνης προστασίας της παραλίας, καθώς και μέσα στη θάλασσα. Πιο συγκεκριμένα, προχώρησε σε εκβραχισμούς, κατασκευή χωμάτων πεζόδρομων και ξερολιθιών, καθώς και σε άλλες χωματοουργικές εργασίες.
- ♦ Ζητήθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο η παροχή υπηρεσιών από ιδιοκτήτες μηχανημάτων για χωματοουργικές και ασφαλτικές εργασίες, καθαριότητα δημοσίων χώρων, δημιουργία και βελτίωση χώρων πρασίνου, εκτέλεση διαφόρων οικοδομικών εργασιών και συντηρήσεις, παρόλο που ο Αν. Δημοτικός Γραμματέας ενημέρωσε το Συμβούλιο

Προσφορών (ΣΠ) ότι ο Προϋπολογισμός του Δήμου δεν είχε ακόμη εγκριθεί και ως εκ τούτου οι αναγκαίες πιστώσεις δεν ήταν ακόμα εξασφαλισμένες. Το ΣΠ αποφάσισε όπως προχωρήσει η διαδικασία ενημέρωσης των οικονομικών φορέων και η υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, απαλλάσσοντας τον Αν. Δημοτικό Γραμματέα από κάθε ευθύνη.

- ◆ Σε αρκετές περιπτώσεις έγινε ανάθεση εργασιών σε εργολάβους, είτε χωρίς να προηγηθεί οποιοσδήποτε διαγωνισμός, είτε με βάση τις τιμές συμβολαίων που είχαν συνάψει προηγουμένως οι συγκεκριμένοι εργολάβοι με τον Δήμο, τα οποία όμως δεν βρίσκονταν πλέον σε ισχύ. Παρατηρήσαμε επίσης την εκ των υστέρων έγκριση πληρωμών από το ΔΣ, μετά από σχετική ενημέρωση που του έγινε από τον Δήμαρχο.
- ◆ Σε συγκεκριμένη ανάπτυξη έχουν ανεγερθεί κατοικίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από άδεια οικοδομής. Συγκεκριμένα, ο Δήμος ενημέρωσε τον καταγγέλλοντα, ότι έχει εκδώσει άδειες οικοδομής για ανέγερση 21 κατοικιών και όχι για 30 κατοικίες που φαίνεται να έχουν ανεγερθεί. Σημειώνουμε ότι ο καταγγέλλων αναφέρει ότι 2 από τις 30 κατοικίες έχουν ανεγερθεί σε χώρο πρασίνου. Ο Δήμος εξέφρασε την άποψη ότι «την ευθύνη για την επίβλεψη του έργου την έχει ο επιβλέπων μηχανικός και όχι ο Δήμος Παραλιμνίου». Ωστόσο, θεωρούμε απαράδεκτο για τον Δήμο να μην λαμβάνει ο ίδιος κατασταλτικά μέτρα κατά των παρανομούντων (ιδιοκτήτη, εργολάβου και επιβλέποντα μηχανικού).
- ◆ Κατά τον οικονομικό έλεγχο του Κοινοτικού Συμβουλίου Άχνας από ιδιώτη ελεγκτή, παρατηρήθηκε πληρωμή ποσού ύψους €4.000 προς την Τουριστική Εμπορική & Βιομηχανική Εταιρεία Αμμοχώστου (Τ.Ε.Β.Ε.ΑΜ.) Λτδ, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης χωρίς μετοχικό κεφάλαιο. Η Υπηρεσία μας προέβη σε σχετική διερεύνηση, με αποτέλεσμα να διαπιστώσουμε ότι η εταιρεία σχηματίστηκε το 2014 «με επιθυμία» αριθμού φυσικών προσώπων, μεταξύ των οποίων και οι Δήμαρχοι Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Παραλιμνίου και Σωτήρας και έχει την αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να λειτουργεί ως συντονιστικός φορέας μεταξύ των τοπικών αρχών της Επαρχίας Αμμοχώστου και της Ιεράς Μητρόπολης Κωνσταντίας-Αμμοχώστου και άλλων προσώπων. Διαπιστώσαμε ότι η εταιρεία, ανεπίτρεπτα, έχει καταστεί δικαιούχος προμήθειας για 63 έργα με εκτιμώμενο κόστος €96,5 εκ., τα οποία εκτελούνται από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με δημόσιο χρήμα, κρατικούς ή/και κοινοτικούς πόρους και έχει καθορίσει την καταβολή ετήσιας συνδρομής από τις Τοπικές Αρχές προς την εταιρεία. Η εταιρεία έχει επίσης αναλάβει την εκπόνηση, μέσω ιδιώτη αναδόχου έναντι ποσού €103.000, μελέτης σχετικά με τον προγραμματισμό έργων ανάπτυξης στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου. Πέραν των θεμάτων που προκύπτουν, σχετικά με την υπαγωγή τέτοιων συμβάσεων στη σχετική νομοθεσία δημοσίων συμβάσεων, υποδείξαμε ότι πληροφορίες που δίνονται στον ανάδοχο σχετικά με τον προγραμματισμό έργων θα πρέπει να καθίστανται δημόσιες, αφού αποτελούν σημαντικό βοήθημα για εταιρείες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στην περιοχή και δεν θα πρέπει να υπάρχει προνομιακή διάχυση τέτοιων πληροφοριών, ώστε να αποκλείονται φαινόμενα δυσμενούς διάκρισης ή και διαφθοράς.

Εκφράσαμε την άποψη ότι οι δράσεις και οι πράξεις των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ως οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρέπει να υλοποιούνται με βάση το ευρύτερο

δημόσιο συμφέρον και την προστασία των διοικουμένων, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα γνώσης και όχι με βάση το συμφέρον συγκεκριμένης εταιρείας, στην περίπτωση αυτή της ΤΕΒΕΑ και των μελών της, η οποία χρηματοδοτείται και από Τοπικές Αρχές και στην οποία παρέχονται στοιχεία/πληροφορίες, που μπορούν να χαρακτηριστούν και ως εμπιστευτικές.

2. Εισαγωγή

2.1 Γενικά

Το Παραλίμνι βρίσκεται στο νοτιοανατολικότερο σημείο της Κύπρου και είναι ο μεγαλύτερος Δήμος της ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου. Ανακηρύχθηκε σε Δήμο το 1986 και το Δημοτικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Δήμαρχο και 12 Δημοτικούς Συμβούλους, που εκλέγονται κάθε 5 χρόνια.

Σύμφωνα με τον περί Δήμων Νόμο (Ν. 111/1985), το υφιστάμενο Δημοτικό Συμβούλιο, το οποίο διοικεί τον Δήμο από 1.1.2017, ασκεί όλες τις εξουσίες με τις οποίες κάθε Δήμος «είναι περιβεβλημένος», δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω Νόμου και οποιουδήποτε άλλου Νόμου. Τις υπηρεσίες του Δήμου στελεχώνει υπαλληλικό και εργατικό προσωπικό, με επικεφαλής τον Δημοτικό Γραμματέα.

Όπως έχουμε αναφέρει και σε άλλες Εκθέσεις μας, κατά κανόνα, η διαχείριση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης πάσχει, είναι ανεπαρκής και σε πολλές περιπτώσεις οδήγησε στην έναρξη ποινικών ερευνών ή και στην προσαγωγή των υπευθύνων ενώπιον της δικαιοσύνης. Προφανώς, υπάρχει επίσης διασπάθιση δημοσίου χρήματος, σε βάρος της ευημερίας των πολιτών.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία κρούει για ακόμη μια φορά τον κώδωνα του κινδύνου, στο γεγονός ότι η κατάσταση στην τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι βιώσιμη και συνεπώς η μεταρρύθμιση και η αναδιάρθρωσή της θα έπρεπε να αποτελεί για την Κυβέρνηση, αλλά και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, θέμα ύψιστης προτεραιότητας. Ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, θεωρούμε ότι συγκρούεται με τις αρχές της οικονομίας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

2.2 Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η λειτουργία των Δήμων ρυθμίζεται από τις διατάξεις του περί Δήμων Νόμου (Ν. 111/1985) και τους δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμούς και εγκυκλίους.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, στο πλαίσιο της συνεχούς διαβούλευσης με την Ένωση Δήμων Κύπρου, σύστησε ομάδα τεχνοκρατών και παράλληλα ανέθεσε σε εξωτερικό εμπειρογνώμονα τη διενέργεια μελέτης, η οποία ανέλυσε τα πληθυσμιακά, γεωγραφικά και οικονομικά κριτήρια και δείκτες και πρότεινε διάφορα σενάρια συνενώσεων.

Η μελέτη ανέδειξε ότι υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός Δήμων με περιορισμένη οικονομική και διοικητική αυτοτέλεια, καθώς και ότι η βιωσιμότητα των περισσότερων Δήμων στηρίζεται αποκλειστικά στην κρατική χορηγία.

Το Υπουργείο ετοίμασε νομοσχέδιο, ώστε οι Δήμοι να καταστούν οικονομικά αυτόνομοι, διοικητικά αυτοτελείς, αλλά και βιώσιμοι, χωρίς όμως, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Έκθεσής μας, το εν λόγω νομοσχέδιο να έχει κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία μας για τυχόν σχόλια ή/και απόψεις, με αποτέλεσμα να αγνοούμε πτυχές του νομοσχεδίου, οι οποίες, ενδεχομένως, να αφορούν σε θέματα που, θεσμικά, ευθύνη έχει η Υπηρεσίας μας, όπως ο οικονομικός, κανονιστικός και διαχειριστικός έλεγχος των Δήμων, καθώς και των πράξεων και ενεργειών των Δημοτικών Συμβουλίων, που αφορούν στην οικονομική και διοικητική διαχείριση των Δήμων με τον πιο οικονομικό, αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο ή/και σε θέματα που επανειλημμένα παρατηρούμε στις Εκθέσεις μας, χωρίς να λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για συμμόρφωση ή/και υιοθέτηση τυχόν εισηγήσεών μας.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος της Υπηρεσίας μας διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί Δήμων Νόμου (Ν. 111/1985).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Ασκεί επίσης κάθε άλλη εξουσία και εκτελεί κάθε άλλη υπηρεσία ή καθήκον που καθορίζεται ή ανατίθεται σε αυτόν δια Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί Δήμων Νόμου:

«(1) Μετά την λήξιν εκάστου οικονομικού έτους, και εν πάση περιπτώσει ουχί αργότερον της 30ης Απριλίου του επομένου έτους ετοιμάζονται υπό εκάστου δήμου τελικοί λογαριασμοί οι οποίοι, αφού πιστοποιηθούν υπό του δημάρχου και του δημοτικού ταμίου, υποβάλλονται προς έλεγchon υπό του Γενικού Ελεγκτού της Δημοκρατίας.

(2) Αι οικονομικά δοσοληψίαι των συμβουλίων, οι λογαριασμοί και η εν γένει οικονομική διαχείρισις αυτών ελέγχονται υπό του Γενικού Ελεγκτού.

(3) Μετά τον έλεγchon, ο Γενικός Ελεγκτής υποβάλλει τους ηλεγμένους λογαριασμούς, ομού μετά της επ' αυτών εκθέσεως του, εις το συμβούλιον, εις την Βουλήν των Αντιπροσώπων και τον Υπουργόν ο οποίος μεριμνά διά την δημοσίευσιν των εις την επίσημον Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(4) Αφού οι τοιούτοι λογαριασμοί ελεγχθούν και αντίγραφον τούτων δημοσιευθή εις την επίσημον εφημερίδα της Δημοκρατίας ούτοι θεωρούνται κλειστοί, και μετά την εκπνοήν ενός μηνός από της ημερομηνίας της τοιαύτης δημοσιεύσεως ουδείς θα δύναται να αμφισβητήση τούτους δι' οιονδήποτε λόγον, εκτός μόνον διά λόγους ανεντιμότητος ή δόλου ή διά την ανάκτησιν καθυστερημένων εσόδων.

(5) Τα έξοδα εξελέξεως των λογαριασμών καθορίζονται υπό του Γενικού Ελεγκτού της Δημοκρατίας και καταβάλλονται υπό του συμβουλίου εκάστου δήμου εις το Πάγιον Ταμείον της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 82 του πιο πάνω Νόμου:

«(1) Διά τους σκοπούς οιονδήποτε ελέγχου ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δύναται να καλέση οιονδήποτε μέλος του συμβουλίου ή υπάλληλον του δήμου όπως παράσχη εις αυτόν πληροφορίας ή επεξηγήσεις ή προσκομίση οιονδήποτε

πρακτικόν, βιβλίον, σύμβασιν, λογαριασμόν, τιμολόγιον ή οιονδήποτε έτερον έγγραφον αναγκαίον διά τον ασκούμενον έλεγχον.

(2) Παν πρόσωπον το οποίον-

(α) αμελεί, παραλείπει ή αρνείται να προσκομίση εις τον Γενικόν Ελεγκτήν της Δημοκρατίας οιονδήποτε των εγγράφων των αναφερομένων εις το εδάφιον (1). ή

(β) αμελεί, παραλείπει ή αρνείται να παράσχη εις τον Γενικόν Ελεγκτήν της Δημοκρατίας οιασδήποτε πληροφορίας ή επεξηγήσεις τας οποίας ήθελε ζητήσει παρ' αυτού. ή

(γ) παρέχει εις τον Γενικόν Ελεγκτήν της Δημοκρατίας πληροφορίας ή επεξηγήσεις αι οποίαι εν γνώσει του είναι ψευδείς ή εσφαλμένοι όσον αφορά οιανδήποτε ουσιώδη λεπτομέρειαν, είναι ένοχον αδικήματος και, επί τη καταδίκη αυτού, υπόκειται εις χρηματικήν ποινήν μη υπερβαίνουσαν τας 500 λίρας».

Επίσης, ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται δια Νόμου.

Σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 79 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), όλες οι οντότητες Γενικής Κυβέρνησης και οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποβάλλουν τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις τους στον Υπουργό και στον Γενικό Λογιστή εντός τεσσάρων (4) μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους αναφοράς. Επίσης, το εδάφιο (5) του ίδιου άρθρου καθορίζει ότι οι οικονομικές καταστάσεις της Κεντρικής Κυβέρνησης και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Γενικής Κυβέρνησης υποβάλλονται στον Γενικό Ελεγκτή για έλεγχο, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος του οικονομικού έτους αναφοράς. Το δε άρθρο 109 του ίδιου Νόμου καθορίζει ότι κάθε οντότητα Γενικής Κυβέρνησης και Αρχή Τοπικής Αυτοδιοίκησης υποβάλλει στον Γενικό Ελεγκτή για έλεγχο, εντός τεσσάρων (4) μηνών μετά το τέλος κάθε οικονομικού έτους, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που καταρτίζονται σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα λογιστικά πρότυπα.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης τού οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του παρόντος ελέγχου είναι ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη 2014 και 2015 και ο έλεγχος συμμόρφωσης για τα εν λόγω έτη, καθώς και η διερεύνηση αριθμού καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας.

3.3 Μεθοδολογία

3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(I)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο, στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα ISSAIs διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που εφαρμόζονται σε όλες τις κατηγορίες ελέγχων και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια των ελέγχων που πραγματοποιούμε, διέπονται, κυρίως, από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

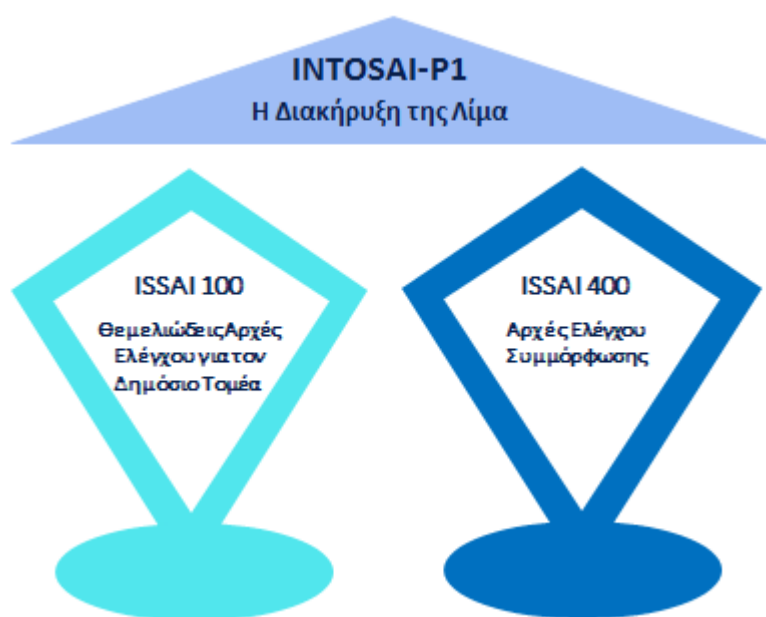
- ◆ INTOSAI-P1: Η Διακήρυξη της Λίμα
- ◆ ISSAI 100 - Θεμελιώδεις Αρχές Ελέγχου για τον Δημόσιο Τομέα
- ◆ ISSAI 400 - Αρχές Ελέγχου Συμμόρφωσης

Το θεμελιώδες πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στην Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014).

Το ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές

που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι συμμόρφωσης διενεργούνται αξιολογώντας κατά πόσο οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές συναλλαγές και οι πληροφορίες συμμορφώνονται, από κάθε ουσιώδη άποψη, με τις αρχές ή κανόνες που διέπουν την ελεγχόμενη οντότητα ή/και δραστηριότητα. Οι αρχές ή/και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις της νομοθεσίας ή/και Κανονισμών, όπως στην περίπτωση αυτή, εσωτερικών οδηγιών ή/και συμφωνιών ή/και με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης ή/και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Η λήψη των απαραίτητων, για τον έλεγχο, στοιχείων έγινε στη βάση των προνοιών του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.113(Ι)/2002), ο οποίος παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από τον Δήμο Παραλιμνίου στην Υπηρεσία μας, σε οποιαδήποτε μορφή, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό του Δήμου.

Διερευνήσαμε επίσης θέματα που είτε προέκυψαν από καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας είτε που εξετάσαμε αυτεπάγγελτα, μέχρι την περίοδο ολοκλήρωσης της εν λόγω Έκθεσης.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στον Δήμαρχο και στα Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, ώστε οι απόψεις τους να ενσωματωθούν, όπου ενδείκνυται, στην παρούσα Έκθεση, χωρίς όμως οποιανδήποτε ανταπόκριση από μέρους τους.

3.4 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- ◆ Ο περί Δήμων Νόμος (Ν. 111/1985).
- ◆ Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων Νόμος (Ν.47(Ι)/1997).
- ◆ Ο περί Γάμου Νόμος (Ν.104(Ι)/2003).
- ◆ Ο περί Προστασίας της Παραλίας Νόμος – Κεφ. 59.
- ◆ Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμος 1972 (Ν. 90/1972).
- ◆ Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμος (Κεφ. 96).
- ◆ Ο περί Δημοσίων Οδών Νόμος (Κεφ. 83).
- ◆ Ο περί Αποβλήτων Νόμος (185(Ι)/2011).
- ◆ Ο περί Πωλήσεως Οινοπνευματωδών Ποτών Νόμος (Κεφ. 144).
- ◆ Ο περί Σκύλων Νόμος (184(Ι)/2002).
- ◆ Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016).
- ◆ Ο περί Συντάξεων Κρατικών Αξιωματούχων (Γενικές Αρχές) Νόμος (Ν.88(Ι)/2011).
- ◆ Ο περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων του Ευρύτερου Δημοσίου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής) Νόμος του 2012 (Ν. 216(Ι)/2012).
- ◆ Ο περί της Ίδρυσης των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ιδρυμάτων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμος του 2020 (Ν. 10(Ι)/2020).
- ◆ Ο περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμος (Ν. 55(Ι)/1992).
- ◆ Ο περί του Ασυμβίβαστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους Νόμος (Ν. 7(Ι)/2008).
- ◆ Ο περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος του 1999 (Ν. 158(Ι)/1999).
- ◆ Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος του 2014 (Ν. 20(Ι)/2014).

4. Ευρήματα και συστάσεις

4.1 Υποβολή οικονομικών καταστάσεων για έλεγχο.

Σύμφωνα με το άρθρο 81(1) του περί Δήμων Νόμου (Ν. 111/1985), μετά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους και όχι αργότερα από τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους, οι Δήμοι υποβάλλουν τις οικονομικές καταστάσεις τους για έλεγχο από τον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας.

Ο Δήμος Παραλιμνίου υπέβαλε για έλεγχο τις οικονομικές καταστάσεις του για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 2018, 2017, 2016, 2015 και 2014, στις 17.6.2021, 27.6.2019, 9.8.2018, 14.6.2017, 10.10.2016 και 15.9.2015, αντίστοιχα, αντί μέχρι τις 30 Απριλίου του έτους που έπεται την ημερομηνία λήξης κάθε οικονομικού έτους, ενώ, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Ειδικής Έκθεσής μας, δεν μας υποβλήθηκαν για έλεγχο οι οικονομικές καταστάσεις για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

4.2 Μη απάντηση σε επιστολές της Ελεγκτικής Υπηρεσίας.

Επιστολές μας προς τον Δήμο, οι οποίες αφορούν στον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου, καθώς και σε παράπονα και καταγγελίες που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας επώνυμα ή/και ανώνυμα, δεν έτυχαν απάντησης, παρά τις υπενθυμίσεις που στάλθηκαν από μέρους μας, πράγμα λυπηρό και που δεν εξυπηρετεί το καλώς νοούμενο συμφέρον του Δήμου, αφού τα θέματα που εγείρονται παραμένουν σε εκκρεμότητα, χωρίς ενημέρωση της Υπηρεσίας μας για τις θέσεις ή/και εξηγήσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και για τη λήψη τυχόν μέτρων για επίλυσή τους.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι, μεταξύ άλλων, δεν έτυχε απάντησης επιστολή μας, ημερ. 20.9.2016, σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013, παρόλο που έχουν αποσταλεί από την Υπηρεσία μας 6 υπενθυμίσεις, καθώς και σχετική επιστολή, ημερ. 16.4.2018.

Σύμφωνα με επιστολή του Δημάρχου, ημερ. 18.1.2016, το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεδρία του αποφάσισε να μην απαντά σε επιστολές που αφορούν σε ανώνυμες καταγγελίες. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρεται, επίσης, ότι το περιεχόμενό τους δεν αγνοείται και ότι γίνονται οι έλεγχοι που ενδείκνυνται, καθώς και ότι ο Δήμος παραμένει στη διάθεση της Υπηρεσίας μας, όπως και του Υπουργείου Εσωτερικών, για παροχή οποιωνδήποτε πληροφοριών ή στοιχείων που τυχόν απαιτούνται για εξέταση οποιουδήποτε θέματος, σε λειτουργούς της Υπηρεσίας μας που επισκέπτονται τον Δήμο για σκοπούς ελέγχου.

Όπως είχαμε αναφέρει και στην επιστολή μας για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013, σχετική με το θέμα αυτό είναι και επιστολή του Δήμου, ημερ. 22.3.2016, αναφορικά με καταγγελία που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας για αυθαίρετες επεμβάσεις του Δήμου στην παραλία Κουμουλλή (Serena Bay), στην οποία αναφέρεται ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, κατά πλειοψηφία (9 υπέρ και 1 εναντίον), αποφάσισε «...να απορρίψει στην ολότητά της τη συνημμένη επιστολή που κοινοποίησε στον Δήμο η Ελεγκτική Υπηρεσία και με βάση την απόφαση αυτή να αποσταλεί σχετική απάντηση στον Γενικό Ελεγκτή, στην οποία να αναφέρεται επίσης ότι όλα είναι στη διάθεσή του για κάθε έλεγχο», χωρίς όμως, το

Δημοτικό Συμβούλιο, να αναφερθεί στην ουσία του θέματος, δηλαδή στην καταγγελία, αφού, με βάση δημοσιεύματα στον τύπο και φωτογραφίες που αναρτήθηκαν στο διαδίκτυο, φαίνεται ότι στην εν λόγω παραλία έχουν πραγματοποιηθεί εκτεταμένες επεμβάσεις/εργασίες, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος.

Όπως αναφέρουμε και πιο πάνω, στην Υπηρεσία μας υποβάλλονται, επώνυμα ή/και ανώνυμα, παράπονα ή/και καταγγελίες σχετικά με διάφορα θέματα, τα οποία αφορούν σε ελεγχόμενους (Τμήματα, Υπηρεσίες και Οργανισμούς) του Δημόσιου και του ευρύτερου Δημόσιου τομέα. Η Υπηρεσία μας, αφού αξιολογήσει τα θέματα στα οποία αναφέρονται, προγραμματίζει τη διερεύνησή τους ή απευθύνεται στους ελεγχόμενους για διερεύνηση από τους ίδιους, ώστε να υποβάλουν τις απόψεις/σχολία τους και, σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο, η Υπηρεσία μας προχωρά σε περεταίρω διερεύνηση, μη αποκλειόμενου και του επιτόπιου ελέγχου. Τονίζουμε ότι η διαδικασία, η μεθοδολογία και ο χρόνος διεξαγωγής του ελέγχου, αποφασίζεται από την Υπηρεσία μας και όχι από τον ελεγχόμενο. Συναφώς αναφέρουμε ότι αριθμός επώνυμων καταγγελιών υποβλήθηκαν προς τον Δήμο για απόψεις ή/και για ενέργειες, χωρίς, για ευνόητους λόγους, να κοινοποιήσουμε και το όνομα του καταγγέλλοντα.

Επισημαίνουμε ότι η εν λόγω στάση του Δήμου επιβαρύνει με πρόσθετη ελεγκτική και διοικητική εργασία τους Λειτουργούς της Υπηρεσίας μας, αναφορικά με την παρακολούθηση/επικαιροποίηση των θεμάτων που αποστέλλονται, αφού δεν υπάρχει ενημέρωση για τις απόψεις ή/και επεξηγήσεις του ελεγχόμενου, καθώς και πώς θα αντιμετωπιστούν από τον Δήμαρχο ή/και το Δημοτικό Συμβούλιο ή/και τις διάφορες Υπηρεσίες του Δήμου. Επισημαίνουμε ότι η μη ανταπόκριση του Δήμου, έχει ως αποτέλεσμα καταγγέλλοντες να επανέρχονται κατ' επανάληψη, θεωρώντας ότι η Υπηρεσία μας είναι που δεν ανταποκρίνεται κατάλληλα. Λυπούμαστε δε να παρατηρήσουμε ότι η στάση του Δημάρχου και του Δημοτικού Συμβουλίου δεν προάγει τον απολογισμό και τη δημόσια λογοδοσία του Συμβουλίου προς όφελος των δημοτών/ διοικούμενων, αφού έστω και αν, όπως ο Δήμος αναφέρει, το περιεχόμενο των καταγγελιών και των ευρημάτων των ελέγχων που διεξάγονται από την Υπηρεσία μας «δεν αγνοείται και ότι γίνονται οι έλεγχοι που ενδείκνυνται», τα αποτελέσματά τους παραμένουν σε καθεστώς συσκότισης.

Αναφορικά με την εξουσία του Γενικού Ελεγκτή για τη λήψη στοιχείων, πληροφοριών ή επεξηγήσεων, σχετικά είναι τα Άρθρα 3, 4 και 5 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου (Ν. 113(I)/2002).

4.3 Οικονομική κατάσταση.

α. Αποτελέσματα έτους. Οι ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2015 και 2014 παρουσίασαν πλεόνασμα ύψους €1.150.785 και €1.379.621, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έλλειμμα ύψους €2.788.498 το 2013. Σημειώνουμε ότι στα αποτελέσματα για τα έτη 2015 και 2013 περιλαμβάνονται και ποσά ύψους €224.876 και €3.441.550, τα οποία αφορούν σε έλλειμμα από αναλογιστικές εκτιμήσεις του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 2016 και 2015, με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2015 και 31.12.2013, αντίστοιχα.

β. Έσοδα. Τα έσοδα του Δήμου κατά τα έτη 2015 και 2014 ανήλθαν σε €14.870.055 και €14.845.245, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €14.806.857 το 2013, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €24.810 ή ποσοστό 0,2% το 2015, σε σύγκριση με το 2014 και αύξηση €38.388 ή ποσοστό 0,3% το 2014, σε σύγκριση με το 2013. Στα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους €1.813.076 το 2015 και €1.815.193 το 2014, σε σύγκριση με €2.116.030 το 2013.

γ. Έξοδα. Τα έξοδα του Δήμου κατά τα έτη 2015 και 2014 ανήλθαν σε €13.494.394 και €13.465.624, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €14.153.805 το 2013, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση €28.770 ή ποσοστό 0,2% το 2015, σε σύγκριση με το 2014 και μείωση €688.181 ή ποσοστό 4,9% το 2014, σε σύγκριση με το 2013.

Σημειώνουμε ότι στα πιο πάνω έξοδα για τα έτη 2015 και 2013, δεν περιλαμβάνεται το έλλειμμα από αναλογιστικές εκτιμήσεις του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ύψους €224.876 και €3.441.550, αντίστοιχα.

Η μείωση των εξόδων για το 2014, σε σχέση με το 2013, οφείλεται κυρίως στη μείωση των εξόδων για μισθούς και ημερομίσθια (€362.485), ηλεκτροφωτισμό πόλης (€199.294) και έξοδα καθαριότητας (€86.407).

δ. Αποτελέσματα έτους. Συνοπτικά, τα αποτελέσματα του Δήμου, σύμφωνα με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2014 και 2015, φαίνονται στον πιο κάτω πίνακα, ενώ στο Γράφημα 1 φαίνεται το ποσοστό της Κρατικής Χορηγίας, σε σχέση με τα συνολικά έσοδα του Δήμου.

Συναφώς αναφέρουμε ότι λόγω σοβαρής έλλειψης προσωπικού στην Υπηρεσία μας, ο Γενικός Ελεγκτής, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται από το άρθρο 8 του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμο (Ν113(Ι)/2002), αποφάσισε την ανάθεση, μέσω προκήρυξης διαγωνισμών, σε ιδιώτες ελεγκτές ή ελεγκτικά γραφεία, του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων αριθμού Δήμων, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου και τις νομοθεσίες που διέπουν ή σχετίζονται με τη λειτουργία των Δήμων, περιλαμβανομένης και της επισκόπησης μετρητών και ειδών αποθήκης, καθώς και της επισκόπησης της ικανοποιητικής λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου.

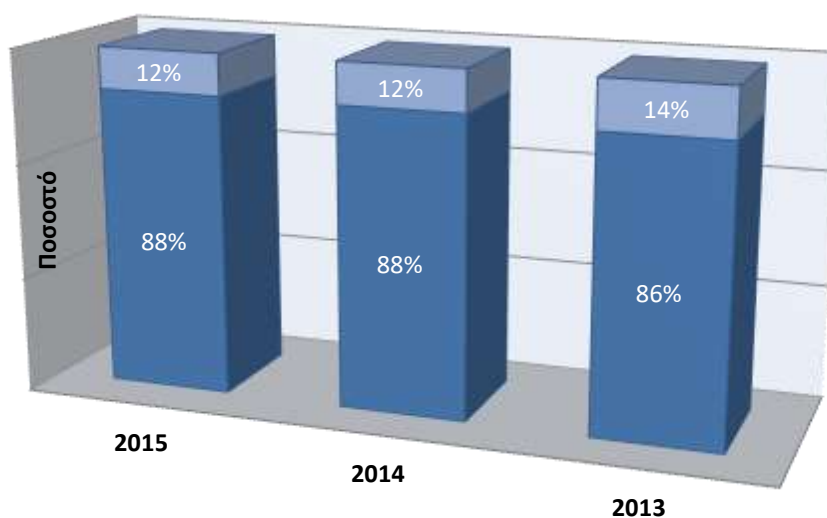
Επισημαίνουμε ότι οι ιδιώτες ελεγκτές, έχουν την ευθύνη του οικονομικού ελέγχου. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο, με βάση αξιολόγηση κινδύνων, ενδεχομένως να πραγματοποιηθούν από την Υπηρεσία μας πρόσθετοι διαχειριστικοί έλεγχοι, καθώς και έλεγχοι συμμόρφωσης.

Ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων του Δήμου Παραλιμνίου για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2016, 2017, 2018 και 2019, ο οποίος ανατέθηκε σε ιδιώτη ελεγκτή, δεν έχει ολοκληρωθεί, με αποτέλεσμα στους Πίνακες 1α και 2α πιο κάτω, όπως και στο Γράφημα 1α, να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

Πίνακας 1: Αποτελέσματα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2014 και 2015

	2015	2014	2013
--	------	------	------

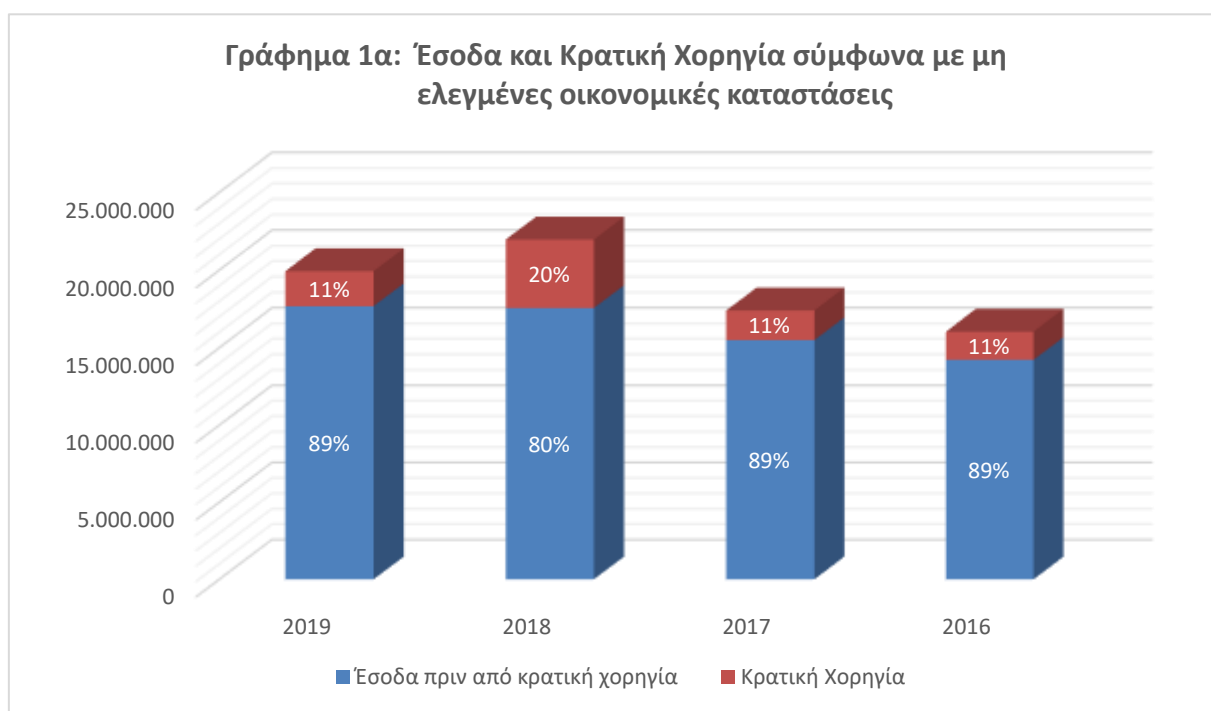
	€	€	€
Έσοδα πριν από την κρατική χορηγία	13.056.979	13.030.052	12.690.827
Κρατική χορηγία	1.813.076	1.815.193	2.116.030
Συνολικά έσοδα	14.870.055	14.845.245	14.806.857
Δαπάνες πριν από την αναλογιστική εκτίμηση	(13.494.394)	(13.465.624)	(14.153.805)
Πλεόνασμα πριν από το έλλειμμα από αναλογιστική εκτίμηση	1.375.661	1.379.621	653.052
Έλλειμμα από αναλογιστική εκτίμηση	(224.876)	-	(3.441.550)
Πλεόνασμα/(έλλειμμα) για το έτος	1.150.785	1.379.621	(2.788.498)

Γράφημα 1: Έσοδα και Κρατική Χορηγία

	2015	2014	2013
■ Κρατική Χορηγία	1.813.076	1.815.193	2.116.030
■ Έσοδα πριν από κρατική χορηγία	13.056.979	13.030.052	12.690.827

Πίνακας 1α: Μη ελεγμένα αποτελέσματα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2016, 2017, 2018 και 2019

	2019 €	2018 €	2017 €	2016 €
Έσοδα πριν από την κρατική χορηγία	17.680.074	17.560.995	15.496.163	14.219.971
Κρατική χορηγία	2.248.465	4.405.475	1.903.903	1.818.861
Συνολικά έσοδα	19.928.539	21.966.470	17.400.066	16.038.832
Δαπάνες πριν από την αναλογιστική εκτίμηση	(16.948.508)	(16.832.634)	(14.902.989)	(15.204.410)
Πλεόνασμα πριν από το έλλειμμα από αναλογιστική εκτίμηση	2.980.031	5.133.836	2.497.077	834.422
Πλεόνασμα από αναλογιστική εκτίμηση	264.947	424.129	439.492	109.117
Πλεόνασμα για το έτος	3.244.978	5.557.965	2.936.569	943.539

Σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2018, στο ποσό της κρατικής χορηγίας για το εν λόγω έτος περιλαμβάνεται ποσό ύψους €2.172.739, που αφορά στο Συμβούλιο Διαχείρισης Μονάδας Ολικής Επεξεργασίας Απορριμμάτων Λάρνακας-Αμμοχώστου.

ε. Λογιστικοί Αριθμοδείκτες. Οι πιο κάτω λογιστικοί αριθμοδείκτες δίνουν μια γενική εικόνα της οικονομικής κατάστασης του Δήμου:

Πίνακας 2: Αποτελέσματα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2014 και 2015

	2015	2014	2013
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	2,24	2,06	1,90
Δαπάνες Προσωπικού προς Έξοδα	34,9%	35,4%	36,3%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	12,2%	12,2%	14,3%
Συνολικό Χρέος Δήμου και Κυβέρνησης προς Έσοδα	69,1%	73,2%	87,0%
Συνολικό Χρέος Δήμου προς Έσοδα*	48,6%	51,5%	54,0%
Τοκοχρεωλύσια Δήμου και Κυβέρνησης προς Έσοδα	4,2%	4,2%	4,2%
Τοκοχρεωλύσια Δήμου προς Έσοδα*	3,0%	3,0%	2,5%

Πίνακας 2α: Μη ελεγμένα αποτελέσματα για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2016, 2017, 2018 και 2019

	2019	2018	2017	2016
Κυκλοφορούν Ενεργητικό προς Τρέχουσες Υποχρεώσεις	1,98	2,80	1,83	1,93
Δαπάνες Προσωπικού προς Έξοδα	38,9%	37,3%	39,8%	38,3%
Κυβερνητική Χορηγία προς Έσοδα	11,3%	20,1%	10,9%	11,3%
Συνολικό Χρέος Δήμου και Κυβέρνησης προς Έσοδα	39,1%	38,3%	51,9%	60,2%
Συνολικό Χρέος Δήμου προς Έσοδα*	27,4%	26,9%	36,5%	42,3%
Τοκοχρεωλύσια Δήμου και Κυβέρνησης προς Έσοδα	3,1%	2,9%	3,6%	3,8%
Τοκοχρεωλύσια Δήμου προς Έσοδα*	2,2%	2,0%	2,6%	2,7%

* Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, το συνολικό χρέος και τα τοκοχρεωλύσια του Δήμου προς τα έσοδα, εξαιρουμένων των εισπράξεων από δάνεια και μεταφορές καταθέσεων, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 250% και το 20%, αντίστοιχα.

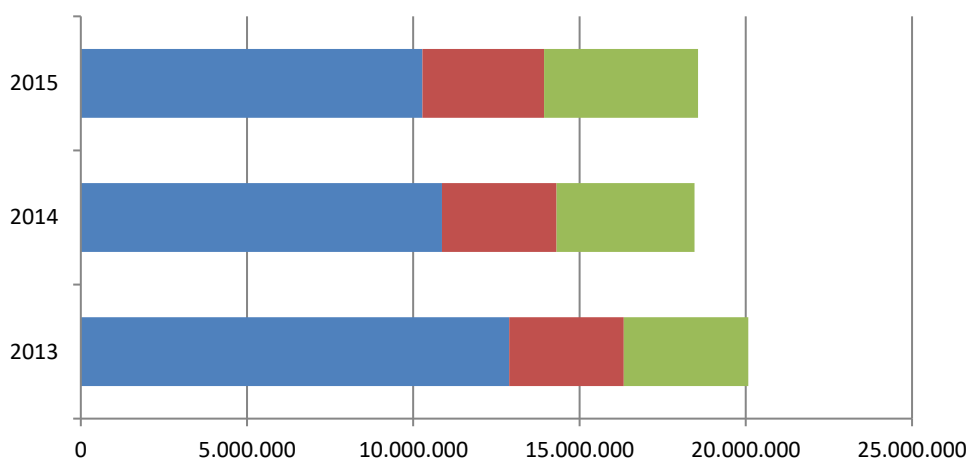
στ. Μέτρα για είσπραξη οφειλόμενων ποσών. Ο Δήμος θα μπορούσε να βελτιώσει περαιτέρω την οικονομική του κατάσταση και τη ρευστότητά του, ασκώντας με πιο οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο τις εξουσίες που του παρέχει η σχετική νομοθεσία. Έσοδα, όπως δικαιώματα από άδειες διαφημιστικών πινακίδων, δεν επιβάλλονται και δεν εισπράττονται, ενώ για τις καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και άλλων οφειλόμενων ποσών, που στις 31.12.2015 και 31.12.2014 ανέρχονταν σε €5.639.381 και €5.405.213, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €5.076.908 στις 31.12.2013, δεν λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την έγκαιρη είσπραξή τους.

Σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, οι καθυστερήσεις φορολογιών, τελών, δικαιωμάτων και άλλων οφειλόμενων ποσών, στις 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017 και 31.12.2016, ανέρχονταν σε €6.130.716, €5.999.652, €6.453.699 και €5.874.975, αντίστοιχα.

ζ. Μακροπρόθεσμες/βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις. Στις 31.12.2015 και 31.12.2014, οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις του Δήμου, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, ύψους €3.666.426 στις 31.12.2015 και €3.441.550 στις 31.12.2014 και 31.12.2013, ανέρχονταν σε €13.306.510 και €13.687.514, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €15.701.430 στις 31.12.2013, ενώ οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ανέρχονταν σε €5.249.723 στις 31.12.2015 και €4.771.429 στις 31.12.2014 (€4.378.230 στις 31.12.2013). Στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις περιλαμβάνονται δόσεις δανείων που ήταν πληρωτέες εντός ενός έτους, ύψους €630.871 στις 31.12.2015 και €617.140 στις 31.12.2014, σε σύγκριση με €624.383 στις 31.12.2013.

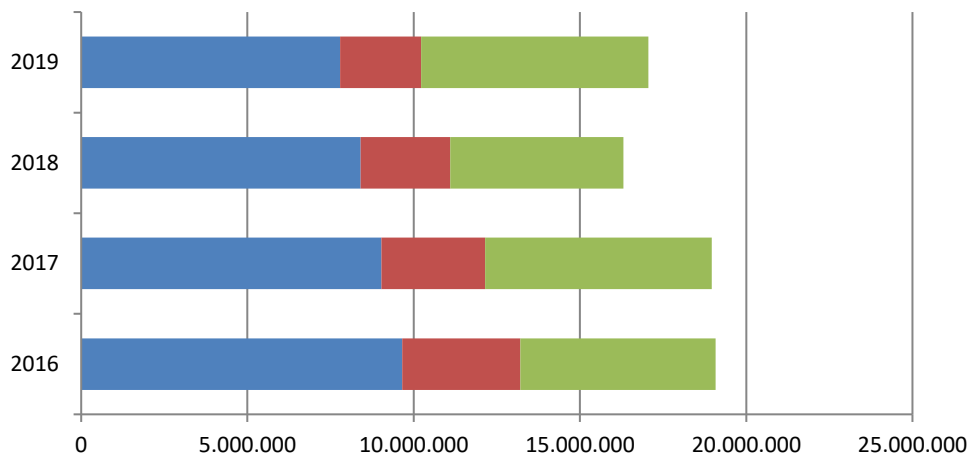
Στο πιο κάτω γράφημα φαίνονται οι συνολικές υποχρεώσεις του Δήμου, σε σχέση με τα δάνεια και τις οφειλές του προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων. Σημειώνουμε την αύξηση των άλλων υποχρεώσεων του για το έτος 2015, σε σύγκριση με το 2013, ύψους €875.005, ή ποσοστό 23,3%.

Γράφημα 2: Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	2013	2014	2015
■ Δάνεια	12.884.263	10.863.104	10.270.955
■ Ταμείο Συντάξεων	3.441.550	3.441.550	3.666.426
■ Υποχρεώσεις άλλες	3.753.847	4.154.289	4.628.852

Γράφημα 2α: Μη ελεγμένες μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

	2016	2017	2018	2019
■ Δάνεια	9.651.914	9.028.682	8.405.405	7.791.405
■ Ταμείο Συντάξεων	3.557.309	3.117.817	2.693.688	2.428.741
■ Υποχρεώσεις άλλες	5.874.501	6.819.217	5.203.239	6.833.955

4.4 Δάνεια.

α. Δάνεια. Το υπόλοιπο των δανείων του Δήμου από εμπορικές τράπεζες ανερχόταν στις 31.12.2015 και 31.12.2014 σε €10.270.955 και €10.863.104, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €12.884.263 στις 31.12.2013. Η υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έναντι των δανείων του Δήμου στις 31.12.2015 και 31.12.2014, ήταν €3.044.116 και €3.223.186, αντίστοιχα (€4.887.556 στις 31.12.2013).

Όσον αφορά στα υπόλοιπα των δανείων του Δήμου από εμπορικές τράπεζες στις 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017 και 31.12.2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανέρχονταν σε €7.791.405, €8.405.405, €9.028.682 και €9.651.914, αντίστοιχα. Η υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, έναντι των δανείων του Δήμου στις 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017 και 31.12.2016, ήταν €2.327.896, €2.506.963, €2.686.004 και €2.865.046, αντίστοιχα.

β. Καταγγελία συμφωνίας δανείου μεταξύ του Δήμου και της KA Finanz AG. Την 1.8.2007, ο Δήμος υπέγραψε δύο συμφωνίες σύναψης δανείων, τα οποία καλύπτονταν με κρατική εγγύηση, με την KommunalKredit International Bank Ltd, η οποία στις 18.9.2010 συγχωνεύθηκε με την τράπεζα KA Finanz AG, ύψους £1.203.510 (€2.056.319) και £907.911 (€1.551.258), δηλαδή για συνολικό ποσό £2.111.421 (€3.607.577).

Σύμφωνα με το Γενικό Καθολικό, το υπόλοιπο των πιο πάνω δανείων που αποπληρωνόταν από τον Δήμο, στις 31.12.2015 και 31.12.2014 ήταν €1.761.637 και €1.865.263, αντίστοιχα.

Με επιστολή της, ημερ. 11.11.2013, η τράπεζα KA Finanz AG κατήγγειλε τις πιο πάνω δανειακές συμβάσεις, επικαλούμενη παράβαση συμβατικής υποχρέωσης του Δήμου, η οποία αφορούσε στη μη υποβολή ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία λήξης κάθε οικονομικού έτους. Συγκεκριμένα, όσον αφορά στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31.12.2012, αυτές θα έπρεπε να είχαν υποβληθεί στην εν λόγω τράπεζα μέχρι τις 31.12.2013 και απαίτησε την πλήρη αποπληρωμή των οφειλόμενων ποσών, τα οποία στις 11.11.2013 ανέρχονταν σε €3.456.034,79, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Πίνακας 3: Υπόλοιπα δανείων KA Finanz AG, κατά την ημερομηνία καταγγελίας των δανειακών συμβάσεων

Αρχικό ποσό δανείου	Υπόλοιπο 11.11.2013			Τόκοι υπερημερίας για κάθε ημέρα από 11.11.2013 μέχρι την πλήρη εξόφλησή τους
	Κεφάλαιο	Τόκοι δεδουλευμένοι	Ολικό	
	£	€	€	
1.203.510	1.968.890	1.050	1.969.940	80
907.911	1.485.303	792	1.486.095	60
2.111.421	3.454.193	1.842	3.456.035	

Σύμφωνα με επιστολή του Υπουργείου Οικονομικών, ημερ. 14.3.2014, προς τον Δήμο, η τράπεζα υπέβαλε απαίτηση για πρόωρη αποπληρωμή των υπολοίπων των πιο πάνω δανείων που είχαν συνάψει οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από την Κυβέρνηση, ως εγγυήτριας των δανείων και τη διαπραγμάτευση του χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής τους. Μετά από διαπραγματεύσεις, μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και τράπεζας, συμφωνήθηκε όπως όλα τα δάνεια που συνήφθησαν από 18 Δήμους, 3 Συμβούλια Αποχετεύσεων και έναν ημικρατικό οργανισμό, με Κυβερνητική εγγύηση, αποπληρωθούν από την Κυβέρνηση μέχρι τον Δεκέμβριο του 2016 και προς τούτο λήφθηκε απόφαση (Αρ. 76.744) από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 9.4.2014. Ο Υπουργός Οικονομικών εξουσιοδοτήθηκε όπως προχωρήσει στη συνομολόγηση και υλοποίηση της νέας διεύθυνσης με την τράπεζα, καθώς επίσης και σε συμφωνίες με τους δανειολήπτες, οι οποίοι θα καταβάλλουν κανονικά τις δόσεις τους, σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα, προς την Κυβέρνηση όμως.

Το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του προς τον Δήμο, ημερ. 13.1.2015, διαβίβασε σχετική συμφωνία, ημερ. 22.12.2014, η οποία υπογράφηκε εκ μέρους του Δήμου από τον Δήμαρχο και εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας από τον Υπουργό Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο Δήμος δεσμεύεται ότι θα εξοφλήσει το ποσό των €1.865.263, που ήταν το υπόλοιπο του εν λόγω δανείου κατά την 28.4.2014, με τους ίδιους όρους και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονται στη συμφωνία δανείου με την KA Finanz AG.

γ. Αποπληρωμή δανείων από το Κράτος. Το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 19.7.2017 να εγκρίνει την αποπληρωμή από το Κράτος, μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού, της ετήσιας δόσης των εγγυημένων από μέρους του δανείων Δήμων και Κοινοτήτων, η οποία υπολογίζεται γύρω στα €11,3 εκ., νοουμένου ότι οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης θα παραμείνουν πρωτοφειλέτες για τα υπό αναφορά δάνεια και εξουσιοδότησε τον Υπουργό Οικονομικών να

εξεύρει και να περιλάβει τις αναγκαίες πιστώσεις στον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2018 και στο Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2018-2020.

Σύμφωνα με επιστολή του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών προς τον Δήμαρχο, ημερ. 5.9.2017, από την πιο πάνω απόφαση επηρεάζονται τρία δάνεια του Δήμου, το συνολικό υπόλοιπο των οποίων ανερχόταν στις 31.3.2017 σε €4.881.009 και η συνολική ετήσια πληρωτέα δόση για τα δάνεια αυτά σε €346.820.

δ. Αδαπάνητα ποσά λογαριασμού δανείων. Στις 23.5.2012, χωρίς να εξασφαλίσει έγκριση από το Υπουργείο Εσωτερικών, ο Δήμος μετέφερε στον Γενικό του Λογαριασμό, το υπόλοιπο των μετρητών που βρισκόταν στον λογαριασμό δανείων ύψους €172.580, ώστε να χρησιμοποιήσει το εν λόγω ποσό για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους εγκρίθηκαν τα σχετικά δάνεια.

4.5 Προϋπολογισμοί.

α. Τακτικός Προϋπολογισμός. Τα προϋπολογισθέντα έσοδα του Δήμου για το 2015 και 2014 ήταν €16.790.000 και €15.712.500, αντίστοιχα, σε σύγκριση με έξοδα €14.913.073 και €16.271.365, δηλαδή ο Προϋπολογισμός παρουσίαζε πλεόνασμα ύψους €1.876.927 το 2015 και έλλειμμα €558.865 το 2014. Στα προϋπολογισθέντα έσοδα περιλαμβάνεται κρατική χορηγία ύψους €2.255.000 ή ποσοστό 13,4% των εσόδων το 2015 και €2.000.500 ή ποσοστό 12,7% των εσόδων το 2014.

Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης του Προϋπολογισμού, ο Τακτικός Προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος ή ακόμη και πλεονασματικός, για την αυτοχρηματοδότηση μέρους των επενδυτικών δαπανών.

β. Προϋπολογισμός Αναπτύξεως. Ενώ οι δαπάνες που προϋπολογίστηκαν για τα έτη 2015 και 2014 ήταν €7.059.000 και €37.095.000, αντίστοιχα, οι πραγματικές δαπάνες ήταν μόνο €1.513.367 το 2015 και €752.192 το 2014.

4.6 Εσωτερικός έλεγχος.

α. Παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του Δήμου συνεχίζει να παρουσιάζει αδυναμίες και ελλείψεις, όπως:

- ◆ Μη τήρηση ή μη ορθή τήρηση των κατάλληλων μητρώων, που υποβοηθούν στην καλύτερη παρακολούθηση και έλεγχο, όπως μητρώο εμβασμάτων, μητρώο ενοικίασης/χρήσης δημοτικού γηπέδου, μητρώο αγωγών, μητρώο αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων και μητρώο σχισμάτων και παλινорθώσεων δρόμων.
- ◆ Μη διενέργεια φυσικής καταμέτρησης αποθεμάτων/ειδών αποθήκης.

β. Βεβαίωση περιουσιακών στοιχείων. Ο Δήμος επί σειρά ετών, δεν έχει υποβάλει στην Υπηρεσία μας πιστοποιητικά φυσικής καταμέτρησης των περιουσιακών του στοιχείων .

Σύσταση: Για σκοπούς επιβεβαίωσης της φυσικής ύπαρξης των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Δήμου, είναι απαραίτητο όπως διενεργείται φυσική καταμέτρηση και υποβάλλεται στην Υπηρεσία μας το πιστοποιητικό που προνοείται στους σχετικούς Κανονισμούς.

γ. Δημοτική Βιβλιοθήκη.

- (i) Παρόλο που το μητρώο βιβλιοθήκης τηρείται και ενημερώνεται κατάλληλα, εντούτοις τα βιβλία που αγοράζονται παραμένουν αχρησιμοποίητα/ατακτοποίητα σε κιβώτια σε αποθηκευτικό χώρο του Δήμου, εφόσον δεν λειτουργεί βιβλιοθήκη.
- (ii) Όπως και για τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία του Δήμου, δεν έχει διεξαχθεί φυσική καταμέτρηση των βιβλίων για επιβεβαίωση της ύπαρξής τους και δεν υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας σχετικό πιστοποιητικό φυσικής καταμέτρησης στις 31.12.2015 και 31.12.2014.

δ. Μητρώα.

- (i) **Μητρώο εμβασμάτων.** Ο Δήμος, μέχρι πρόσφατα, τηρούσε μητρώο εμβασμάτων αποτελούμενο από λυτά φύλλα, τα οποία όμως δεν έφεραν αύξοντα αριθμό. Μετά από εισήγηση της Υπηρεσίας μας, για σκοπούς καλύτερης παρακολούθησης και ελέγχου των εμβασμάτων και των επιταγών που παραλαμβάνονται μέσω ταχυδρομείου, ο Δήμος υιοθέτησε την τήρηση σχετικού μηχανογραφημένου μητρώου, στο οποίο καταχωρίζονται, μεταξύ άλλων, ο αριθμός της επιταγής και ο αριθμός και η ημερομηνία της σχετικής απόδειξης είσπραξης.

Σύσταση: Για σκοπούς διαχωρισμού καθηκόντων, όλη η εισερχόμενη αλληλογραφία να ανοίγεται, στην παρουσία ανώτερου λειτουργού, από τη Γραμματεία/Αρχείο του Δήμου και όλα τα εμβάσματα και επιταγές να καταχωρίζονται στο μητρώο εμβασμάτων. Ακολούθως, τα εμβάσματα και οι επιταγές που λαμβάνονται ταχυδρομικώς, να παραδίδονται στο Λογιστήριο για την έκδοση των σχετικών αποδείξεων είσπραξης.

Το Λογιστήριο να ενημερώνει το μητρώο με τον αριθμό, την ημερομηνία και το ποσό της απόδειξης είσπραξης, το οποίο μαζί με τις αποδείξεις είσπραξης να επιστρέφεται στη Γραμματεία/Αρχείο, ώστε οι αποδείξεις να αποστέλλονται ταχυδρομικώς στους δικαιούχους. Αρμόδιος λειτουργός του Δήμου να ελέγχει το μητρώο περιοδικά και να το θεωρεί/ υπογράφει κατάλληλα.

- (ii) **Μητρώο αγωγών.** Διαπιστώσαμε ότι δεν κινούνται από τον Δήμο αγωγές, με αποτέλεσμα το υπόλοιπο των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων στις 31.12.2015, 31.12.2014 και 31.12.2013, να ανέρχεται σε €4.821.783, €4.552.026 και €4.166.876, αντίστοιχα, δηλαδή στις 31.12.2015 τα υπόλοιπα των καθυστερήσεων παρουσιάζουν αύξηση ύψους €654.907 ή ποσοστό 15,7%, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα στις 31.12.2013.

Σύσταση: Ο Δήμος να κινεί αγωγές για είσπραξη των καθυστερήσεων φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων.

Για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης της έκβασης όλων των δικαστηριακών υποθέσεων, καθώς επίσης και των σχετικών δικηγορικών εξόδων, ο Δήμος να τηρεί μητρώο αγωγών/δικαστικών υποθέσεων, το οποίο να ενημερώνεται με τον αριθμό της υπόθεσης, την ημερομηνία εκδίκασης, την απόφαση του δικαστηρίου και τον αριθμό απόδειξης είσπραξης. Στις περιπτώσεις όπου ο Δήμος πρέπει να καταβάλει προς τους δικηγόρους οποιαδήποτε ποσά που επιδίκασε το δικαστήριο, στο μητρώο να αναγράφεται ο αριθμός του εντάλματος πληρωμής και το ποσό που πληρώθηκε.

(iii) **Μητρώο αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων.** Οι εισπράξεις δικαιωμάτων αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων ανήλθαν το 2015 και 2014 σε €291.070 και €311.079, αντίστοιχα. Παρατηρήσαμε ότι οι εισπράξεις, σύμφωνα με το πιο πάνω μητρώο, δεν συμφιλιώνονται με τις εισπράξεις, σύμφωνα με τους σχετικούς λογαριασμούς στο Γενικό Καθολικό.

Σύσταση: Για την παρακολούθηση και έλεγχο των εισπράξεων των εν λόγω δικαιωμάτων, να γίνεται συμφιλίωση των εσόδων σύμφωνα με το μητρώο, με αυτά του Γενικού Καθολικού. Επισημαίνεται ότι το σχετικό μητρώο πρέπει να ενημερώνεται με το ύψος των δικαιωμάτων που επιβάλλονται και τον αριθμό και την ημερομηνία της απόδειξης είσπραξης.

(iv) **Μητρώο σχισμάτων και παλινорθώσεων δρόμων.** Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου συνεχίζουν να μην τηρούν το εν λόγω μητρώο, με αποτέλεσμα να μη μπορούν να επιβεβαιωθούν τυχόν ποσά που οφείλονται για παλινорθώσεις δρόμων, λόγω εκσκαφών που διενεργούνται από διάφορους Οργανισμούς, όπως την ΑΗΚ, ΑΤΗΚ κ.ά., για σκοπούς ανάκτησής τους.

Σημειώνεται ότι στο εν λόγω μητρώο θα πρέπει να καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία, όπως:

- ◆ Οι δρόμοι στους οποίους οι πιο πάνω Οργανισμοί γνωστοποιούν, με επιστολή τους στον Δήμο, ότι προτίθενται να αρχίσουν εργασίες.
- ◆ Η ημερομηνία εκτέλεσης/μέτρησης των σχισμάτων σε δρόμους ή/και πεζοδρόμια και το ποσό της χρέωσης, ανάλογα με το είδος της επιφάνειας.
- ◆ Ο αριθμός, η ημερομηνία και το ποσό της απόδειξης είσπραξης.

(v) **Μητρώο συμβολαίων.** Δεν τηρείται από τον Δήμο μητρώο συμβολαίων, για παρακολούθηση και έλεγχο της υλοποίησης των συμβάσεων, καθώς και της ορθότητας των σχετικών πληρωμών και των κρατήσεων για την πιστή εκτέλεση των εργασιών.

Σύσταση: Για την αποτελεσματική διαχείριση των συμβάσεων, ο Δήμος να υιοθετήσει το πιο πάνω μητρώο.

ε. **Αποθήκες Δήμου.** Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες επιστολές μας, μεγάλες ποσότητες ειδών σημαντικής αξίας, όπως πάσσαλοι για ηλεκτροδότηση, λάμπες, σωλήνες αμιάντου, εξαρτήματα υδατοπρομήθειας, κρεβατάκια και ομπρέλες θαλάσσης, εξακολουθούν να βρίσκονται σε περιφραγμένο χώρο, χωρίς να είναι καταχωρισμένα σε Καθολικό Αποθήκης.

Παρόλο που στην επιστολή μας με τον ίδιο αρ. Φακέλου, για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2010 και 2011, ημερ. 8.5.2013, εισηγηθήκαμε όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει το όλο θέμα και αναθέσει, αμέσως, σε αρμόδιο λειτουργό την ευθύνη διαχείρισης της αποθήκης, εντούτοις, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, δεν είχαν ληφθεί οποιαδήποτε μέτρα.

Σύσταση: Όλα τα πιο πάνω υλικά να καταμετρηθούν το συντομότερο και να καταχωριστούν σε Καθολικά Αποθήκης, σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές Οδηγίες και Κανονισμούς Αποθηκών.

στ. Εναλλαξιμότητα προσωπικού. Ως ασφαλιστική δικλίδα για τη διαφάνεια και τη χρηστή διοίκηση των οικονομικών και άλλων δραστηριοτήτων του Δήμου, καθώς και για τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης φαινομένων διαφθοράς, συστήνουμε την εναλλαξιμότητα, όπου είναι εφικτό, των λειτουργών οι οποίοι εκτελούν τα ίδια καθήκοντα για μεγάλο χρονικό διάστημα.

4.7 Προσωπικό.

α. Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται ο αριθμός του προσωπικού που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2015, 2014 και 2013, μαζί με το σχετικό κόστος:

Πίνακας 4: Αριθμός προσωπικού και δαπάνες μισθών και ημερομισθίων.

	2015	2014	2013
Μόνιμο υπαλληλικό προσωπικό	35	36	36
Τακτικό εργατικό προσωπικό	108	113	134
Σύνολο	143	149	170
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (περιλαμβανομένης και της εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ύψους €230.098 το 2015, €234.349 το 2014 και €239.353 το 2013):	€	€	€
Μόνιμο υπαλληλικό προσωπικό			
Μικτός μισθός μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού	1.202.475	1.227.872	1.252.678
Εισφορές Δήμου	489.187	484.554	478.908
Ολικό κόστος μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού	1.691.662	1.712.426	1.731.586
Μέσος όρος μισθοδοσίας μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού:			
Μικτός μισθός	34.356	34.108	34.797
Ολικό κόστος	48.333	47.567	48.100
Τακτικό εργατικό προσωπικό			
Μικτά ημερομίσθια τακτικού εργατικού προσωπικού	2.462.612	2.498.095	2.722.061
Εισφορές Δήμου	402.261	386.424	502.198
Ολικό κόστος τακτικού εργατικού προσωπικού	2.864.873	2.884.519	3.224.259
Μέσος όρος ημερομισθίων τακτικού εργατικού προσωπικού:			
Μικτά ημερομίσθια	22.802	22.107	20.314
Ολικό κόστος	26.527	25.527	24.062

Κατά τη διάρκεια των ετών 2015 και 2014, ο Δήμος απασχόλησε επίσης 5 έκτακτους (αορίστου χρόνου) υπαλλήλους, με σύνολο δαπανών €129.937 και €129.288, αντίστοιχα, καθώς επίσης 3 και 15 εποχικούς εργάτες, με σύνολο δαπάνης €29.688 το 2015 και €42.087 το 2014.

Στον Πίνακα 4α πιο κάτω, παρουσιάζεται ο αριθμός του προσωπικού που εργοδοτούσε ο Δήμος κατά τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, μαζί με το σχετικό κόστος, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις:

Πίνακας 4α: Αριθμός προσωπικού και δαπάνες μισθών και ημερομισθίων.

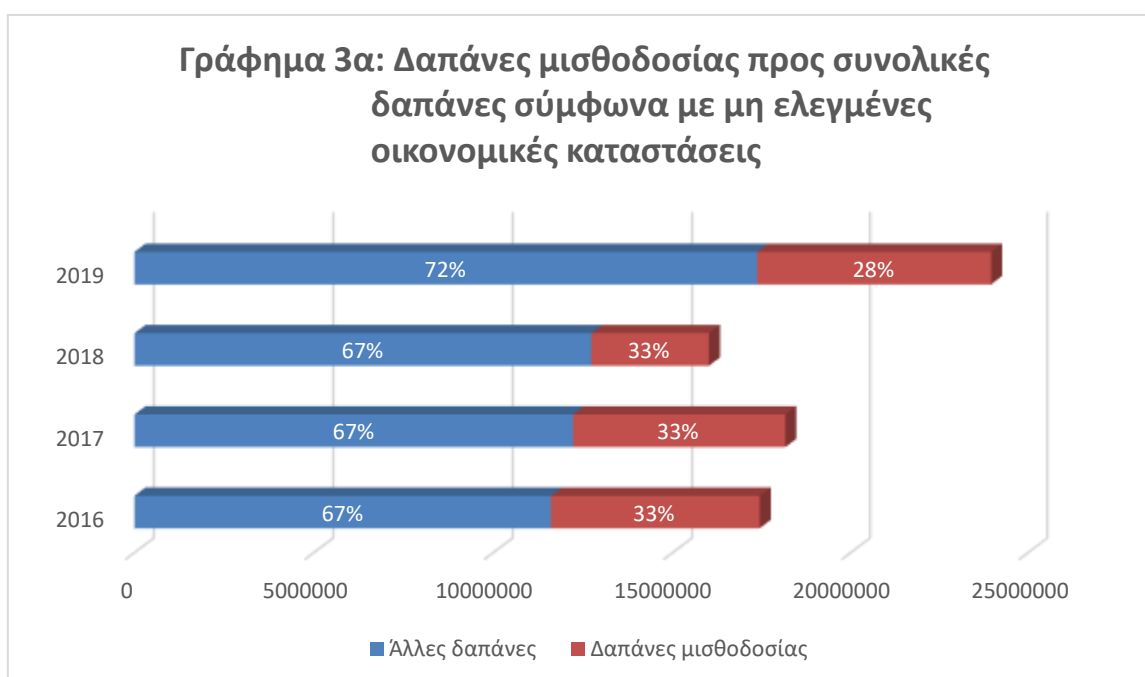
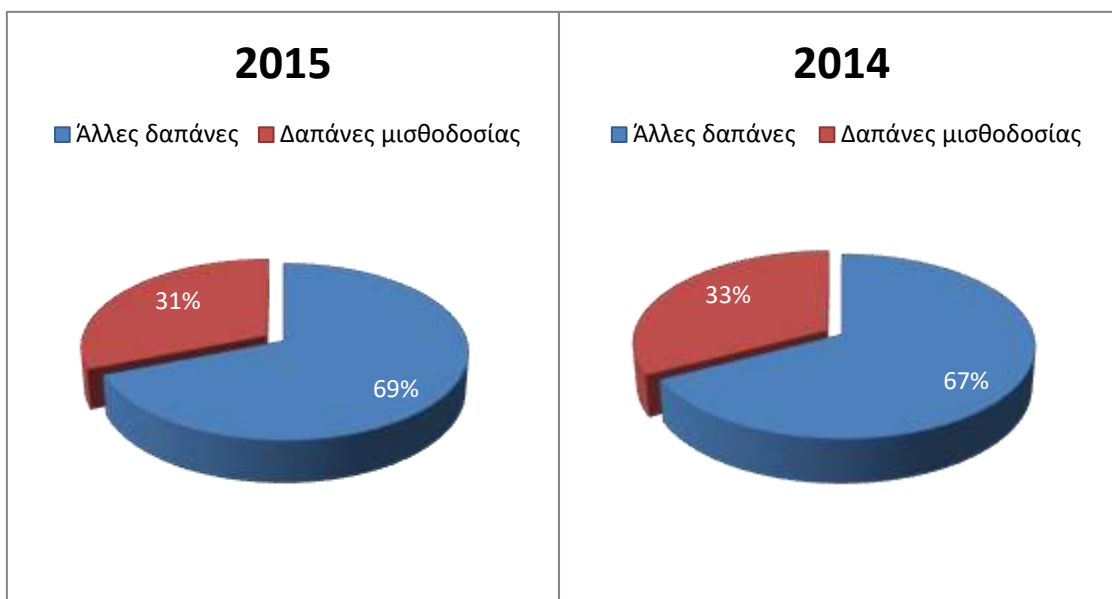
	2019	2018	2017	2016
Μόνιμο υπαλληλικό προσωπικό	33	34	34	35
Τακτικό εργατικό προσωπικό	121	124	130	132
Σύνολο	154	158	164	167
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές (περιλαμβανομένης και της εισφοράς στο Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων ύψους €369.114 το 2019, €379.685 το 2018, €260.637 το 2017 και €227.298 το 2016):	€	€	€	€
Μόνιμο υπαλληλικό προσωπικό				
Μικτός μισθός μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού	1.156.243	1.175.614	1.161.415	1.195.447
Εισφορές Δήμου	625.201	642.381	522.930	467.607
Ολικό κόστος μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού	1.781.444	1.817.995	1.684.345	1.663.054
Μέσος όρος μισθοδοσίας μόνιμου υπαλληλικού προσωπικού:				
Μικτός μισθός	35.038	34.577	34.159	34.156
Ολικό κόστος	53.983	53.470	49.540	47.516
Τακτικό εργατικό προσωπικό				
Μικτά ημερομίσθια τακτικού εργατικού προσωπικού	3.035.871	3.010.871	3.118.456	3.098.538
Εισφορές Δήμου	686.387	612.370	640.997	640.076
Ολικό κόστος τακτικού εργατικού προσωπικού	3.722.258	3.623.242	3.759.453	3.738.614
Μέσος όρος ημερομισθίων τακτικού εργατικού προσωπικού:				
Μικτά ημερομίσθια	25.090	24.281	23.988	23.474
Ολικό κόστος	30.762	29.220	28.919	28.323

Κατά τη διάρκεια των ετών 2019, 2018, 2017 και 2016, ο Δήμος απασχόλησε επίσης 5 έκτακτους (αορίστου χρόνου) υπαλλήλους, με σύνολο δαπανών €152.189, €148.883, €142.146 και €139.717,

αντίστοιχα, καθώς επίσης 52, 35, 13 και 12 εποχικούς εργάτες, με σύνολο δαπάνης €823.709 το 2019, €563.219 το 2018, €230.126 το 2017 και €170.132 το 2016.

β. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, οι δαπάνες για μισθούς και ημερομίσθια κατά το 2015 και 2014, ανήλθαν σε €4.716.160 και €4.768.320, αντίστοιχα, ενώ για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 2018, 2017 και 2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανήλθαν σε €6.598.508, €6.276.412, €5.928.767 και €5.826.834, αντίστοιχα. Οι δαπάνες μισθοδοσίας, σε σύγκριση με τα συνολικά έξοδα του Δήμου, περιλαμβανομένων και των κεφαλαιουχικών δαπανών, φαίνονται πιο κάτω:

Γράφημα 3: Δαπάνες μισθοδοσίας προς συνολικές δαπάνες

γ. Κατά τα έτη 2015 και 2014, ο Δήμος απασχόλησε πρόσθετο προσωπικό, οι δαπάνες του οποίου χρεώθηκαν σε άλλα Κονδύλια του Προϋπολογισμού, όπως φαίνεται στον Πίνακα 5 πιο κάτω. Επίσης, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2016, 2017, 2018 και 2019, η μισθοδοσία πρόσθετου προσωπικού για τα εν λόγω έτη φαίνεται στον Πίνακα 5α:

Πίνακας 5: Δαπάνες που αφορούν στη μισθοδοσία πρόσθετου προσωπικού

	2015		2014	
	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος
		€		€
Γιώρκειο νηπιαγωγείο (νηπιαγωγοί και σχολικοί βοηθοί)	18	289.751	17	282.566
Ναυαγοσώστες	18	475.983	16	448.426
Αγορά υπηρεσιών	1	5.125	1	5.125
Ολικό	37	770.859	34	736.117

Πίνακας 5α: Δαπάνες που αφορούν στη μισθοδοσία πρόσθετου προσωπικού, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις

	2019		2018		2017		2016	
	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος
		€		€		€		€
Γιώρκειο νηπιαγωγείο (νηπιαγωγοί και σχολικοί βοηθοί)	18	282.807	17	281.845	18	277.576	21	291.199
Ναυαγοσώστες	21	607.368	21	601.663	19	563.916	19	537.629
Αγορά υπηρεσιών	7	90.221	26	97.100	42	278.054	33	214.354
Φιλανθρωπικό τμήμα	1	5.205	1	5.126	1	5.126	1	5.126
Ολικό	47	985.601	65	985.734	80	1.124.672	74	1.048.308

δ. **Παρεμφερή ωφελήματα προσωπικού.** Στο κόστος προσωπικού, που αναφέρεται στην παράγραφο (α) πιο πάνω, περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα ωφελήματα:

Πίνακας 6: Παρεμφερή ωφελήματα προσωπικού

	2015	2014
	€	€
Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων και Εργατών	35.267	27.404
Ταμείο Στήριξης Εργατών	25.372	-
Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη Υπαλλήλων	65.357	62.592
Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη Εργατών	35.010	32.884
Ασφάλιστρα Εργατοϋπαλλήλων	24.723	30.883
Ολικό	185.729	153.763

Πίνακας 6α: Παρεμφερή ωφελήματα προσωπικού, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις

	2019	2018	2017	2016
	€	€	€	€
Ταμείο Ευημερίας Υπαλλήλων & Εργατών	20.717	21.675	21.275	21.267
Ταμείο Στήριξης Εργατών	32.548	34.841	34.234	34.061
Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη Υπαλλήλων	83.636	95.463	99.923	74.630
Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη Εργατών	108.383	41.811	39.744	39.497
Ασφάλιστρα Εργατοϋπαλλήλων	34.662	35.891	25.055	29.249
	279.946	229.681	220.231	198.704

Παρόλο που σε προηγούμενες επιστολές μας εισηγηθήκαμε την επαναξιολόγηση των πιο πάνω ωφελημάτων και τη λήψη μέτρων για περιορισμό τους, εντούτοις ο Δήμος, σύμφωνα και με τον Πίνακα 6 πιο πάνω, κατά το 2015 προέβη στη σύσταση και Ταμείου Στήριξης Εργατών, στο οποίο και κατέβαλε εισφορές συνολικού ύψους €25.372, ενώ κατά τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, σύμφωνα με τον πίνακα 6β, εισέφερε €32.548, €34.841, €34.234 και €34.061, αντίστοιχα.

Η Υπηρεσία μας σημειώνει, κατ' ανάλογο τρόπο που έχει θέσει το θέμα και σε άλλους ελεγχόμενους, περιλαμβανομένων και ημικρατικών οργανισμών, ότι τα ποσά που έχουν δοθεί σε παρεμφερή ωφελήματα προσωπικού δεν θα πρέπει πλέον να επιβαρύνουν τον Δήμο, αλλά τους υπαλλήλους του. Όσον αφορά στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, υπενθυμίζεται ότι στους δημόσιους υπαλλήλους έχει καταργηθεί από το 2013 η δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, αφού με βάση τους περί Ιατρικών Κυβερνητικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικούς (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς (ΚΔΠ 143/2013), οι δημόσιοι υπάλληλοι, οι εκπαιδευτικοί και οι άλλοι κρατικοί αξιωματούχοι εισέφεραν, μέχρι τον Φεβρουάριο 2019, ποσοστό 1,5% επί των ακαθάριστων απολαβών τους, ώστε να μπορούν να λαμβάνουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Συναφώς αναφέρεται ότι με την εφαρμογή, από 1.3.2019, του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ), οι εισφορές σε άλλα σχέδια ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης θα πρέπει να τερματιστούν.

Σύσταση: Στο πλαίσιο των θεσμοθετημένων διαδικασιών για σύναψη συλλογικών συμβάσεων, να γίνει επαναξιολόγηση των πιο πάνω ωφελημάτων και να ληφθούν μέτρα για περιορισμό τους και κατ' ανάλογο τρόπο που έχει τεθεί το θέμα και σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, τα ποσά που έχουν δοθεί σε παρεμφερή ωφελήματα προσωπικού δεν πρέπει πλέον να επιβαρύνουν τον Δήμο, αλλά τους υπαλλήλους του.

4.8 Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

α. Αναλογιστική εκτίμηση. Σύμφωνα με την τελευταία αναλογιστική εκτίμηση που έγινε τον Σεπτέμβριο του 2016, με ημερομηνία αναφοράς την 31.12.2015, η μη χρηματοδοτούμενη αναλογιστική υποχρέωση του Δήμου, για ελλειμματικές εισφορές κατά την ημερομηνία αυτή, ανερχόταν σε €3.666.426, σε σύγκριση με €3.441.550 κατά την 31.12.2013, με βάση την προηγούμενη αναλογιστική εκτίμηση που έγινε το 2015.

Στην πιο πάνω αναλογιστική εκτίμηση, που έγινε με σκοπό τον υπολογισμό της αναλογιστικής υποχρέωσης του Δήμου για λογιστική απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις, ο αναλογιστής εισηγήθηκε τη διενέργεια μελέτης χρηματοδότησης, με βάση την οποία θα καθοριστούν οι χρηματοδοτικοί στόχοι και τα αντίστοιχα ποσοστά εισφορών προς το Ταμείο. Ο Δήμος θα πρέπει να προχωρήσει, το συντομότερο, στη διενέργεια της πιο πάνω μελέτης που εισηγείται ο αναλογιστής, ώστε να λάβει αποφάσεις ως προς τον τρόπο και χρόνο αποπληρωμής των πιο πάνω υποχρεώσεων του Δήμου έναντι του Ταμείου Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων.

Σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αναλογιστική εκτίμηση για τον υπολογισμό των ελλειμματικών εισφορών προς το Ταμείο Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων, πρέπει να γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα (συνήθως κάθε τρία χρόνια).

β. Δεν έχουν εκδοθεί Κανονισμοί, που να αφορούν στη λειτουργία του Ταμείου, σύμφωνα με τον περί της Ίδρυσης, των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμο του 2012 (Ν.208(Ι)/2012).

γ. **Συνταξιούχοι.** Οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα που καταβλήθηκαν σε συνταξιούχους του Δήμου κατά τα έτη 2015 και 2014, ανήλθαν σε €40.698 και €74.894, αντίστοιχα.

4.9 Μηχανογράφηση υπηρεσιών του Δήμου.

α. **Προσφορά αρ. 17/2007 για την προμήθεια και εγκατάσταση ολοκληρωμένου και ενοποιημένου λογισμικού.** Το λογισμικό μηχανογράφησης που προμηθεύτηκε ο Δήμος στις 24.10.2007, μετά από διαγωνισμό, δεν παρέχει τη δυνατότητα σχεδιασμού/ετοιμασίας αναλυτικών καταστάσεων, με βάση παραμετροποιημένα κριτήρια (report writer/custom made reports), σύμφωνα με τις ανάγκες του χρήστη.

Σύμφωνα με την παράγραφο C.2.1.2 της εν λόγω προσφοράς, το λογισμικό που θα εγκαθίστατο θα έπρεπε να πληροί την πιο πάνω δυνατότητα.

Παρόλο που για το θέμα αυτό η Υπηρεσία μας έχει αναφερθεί επανειλημμένα, εντούτοις δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι ο Δήμος ζήτησε από τον προμηθευτή του λογισμικού να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες, ώστε το σύστημα να ανταποκρίνεται πλήρως σε όλους τους όρους της σύμβασης.

Σημειώνουμε ότι στην πιο πάνω εταιρεία καταβλήθηκε το συνολικό ποσό της σύμβασης, ύψους €67.390 (€115.143), συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

β. **Ανάπτυξη και εφαρμογή λογισμικού.** Ο Δήμος δεν έχει εφαρμόσει τις πιο κάτω λειτουργίες/δομοστοιχεία του λογισμικού:

- ◆ Μητρώο συμβολαίων/Παρακολούθηση κόστους έργων.
- ◆ Συμφιλίωση λογαριασμών τράπεζας.
- ◆ Μητρώο συντήρησης οχημάτων.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι δεν αξιοποιούνται οι δυνατότητες που προσφέρει το Παγκόσμιο Σύστημα Θεσιθεσίας (Παγκόσμιο Σύστημα Προσδιορισμού Θέσης-GPS), το οποίο εξασφαλίστηκε και εγκαταστάθηκε στα οχήματα του Δήμου.

γ. Προσωρινοί κωδικοί φορολογουμένων. Στο φορολογικό σύστημα καταχωρίζονται ακόμη φορολογούμενοι, φυσικά και νομικά πρόσωπα, με προσωρινούς κωδικούς, αντί με τον αριθμό ταυτότητας ή τον αριθμό εγγραφής της εταιρείας, αντίστοιχα. Η τακτική αυτή, σε περιπτώσεις που συγκεκριμένοι φορολογούμενοι δεν εξοφλήσουν τις οφειλές τους, δυσκολεύει τον εντοπισμό τους και καθιστά αδύνατη τη λήψη νομικών μέτρων εναντίον τους. Επίσης, δημιουργούνται λειτουργικά προβλήματα, όπως, για παράδειγμα, να μην παρουσιάζονται, κατά τη σχετική αναζήτηση, στην οθόνη του υπολογιστή, όλες οι οφειλές του φορολογούμενου.

δ. Ασφάλεια μηχανογραφικών συστημάτων.

(i) Έλεγχος φυσικής πρόσβασης στο δωμάτιο του εξυπηρετητή δικτύου. Η πρόσβαση στο δωμάτιο που στεγάζεται ο εξυπηρετητής δικτύου του Δήμου δεν ελέγχεται, όπως, για παράδειγμα, με τη χρήση μαγνητικών καρτών ή με την πληκτρολόγηση κωδικού πρόσβασης για ενεργοποίηση θύρας ασφαλείας, με αποτέλεσμα η πρόσβαση στο εν λόγω δωμάτιο να μην περιορίζεται μόνο σε εξουσιοδοτημένα άτομα, αλλά να επιτρέπεται σε όλο το προσωπικό του Δήμου.

Σύσταση: Η πρόσβαση στο δωμάτιο του κεντρικού ηλεκτρονικού υπολογιστή να ελέγχεται κατάλληλα και η είσοδος και η έξοδος λειτουργιών, καθώς και ο σκοπός της εισόδου τους, να καταγράφεται σε μητρώο.

(ii) Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι. Ο εξυπηρετητής δικτύου του Δήμου είναι εγκατεστημένος σε μη κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο, στον οποίο δεν υπάρχουν όλα τα απαραίτητα προστατευτικά μέτρα ασφαλείας, όπως σύστημα ελέγχου θερμοκρασίας, υγρασίας, συναγερμού, ανίχνευσης καπνού/πυρκαγιάς και πυρόσβεσης.

Λόγω των πιο πάνω, ελλοχεύει ο κίνδυνος καταστροφής εξοπλισμού ή/και δεδομένων, λόγω ακατάλληλων συνθηκών φύλαξης ή/και κακόβουλων ενεργειών.

Σύσταση: Ο Δήμος να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή οποιουδήποτε ενδεχόμενου κινδύνου.

(iii) Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης (Disaster Recovery Plan). Ο Δήμος δεν έχει ετοιμάσει επίσημο σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας, το οποίο να περιλαμβάνει σχέδιο αποκατάστασης καταστροφής, καθώς και εναλλακτικές λύσεις/διαδικασίες για τα πληροφοριακά του συστήματα, που να αφορούν στη συνέχιση των εργασιών του μετά από καταστροφή.

Σημειώνουμε ότι η μη ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων/διαδικασιών για τα πληροφοριακά του συστήματα, σε σχέση με τη συνέχιση των εργασιών του μετά από καταστροφή, μπορεί να οδηγήσει σε απώλεια σημαντικών πληροφοριών και δεδομένων, καθώς και σε δυσλειτουργία των συστημάτων του Δήμου.

Σύσταση: Το σχέδιο επιχειρησιακής συνέχειας να προσδιορίζει τις άμεσες ενέργειες για αποκατάσταση των πληροφοριακών συστημάτων σε περίπτωση καταστροφής. Τα

επιχειρησιακά σχέδια ή οι εναλλακτικές λύσεις/διαδικασίες να τίθενται σε δοκιμές κάτω από πραγματικές συνθήκες, με τη συμμετοχή των χρηστών πάνω σε ετήσια βάση.

Ο Δήμος να εφαρμόσει επίσημη διαδικασία διαχείρισης των δοκιμών, βάσει της οποίας να προσδιορίζεται η συχνότητά τους και η διεξαγωγή τους σε συνθήκες που να προσομοιώνουν σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης. Επίσης, να συντάσσεται έκθεση αποτελεσμάτων μετά την ολοκλήρωση των δοκιμών, ώστε να εντοπίζονται οι τομείς που χρήζουν βελτίωσης, με σχετική αναφορά σε τυχόν διορθωτικές ενέργειες όπου διαπιστωθούν λάθη.

4.10 Υπηρεσίες νομικού συμβούλου.

Το Δημοτικό Συμβούλιο δεν έχει ορίσει συγκεκριμένο νομικό οίκο ως νομικό σύμβουλο του Δήμου, αλλά αποφάσισε όπως ο Δήμαρχος επιλέγει νομικό σύμβουλο ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν.

Σχετικά με το θέμα αυτό, η Υπηρεσία μας έχει διαπιστώσει ότι στους Δήμους, όπως και σε μεγάλο αριθμό Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), οι νομικές υπηρεσίες παρέχονται εδώ και πάρα πολλά χρόνια (σε ορισμένες περιπτώσεις για δεκαετίες) από τον ίδιο νομικό οίκο. Είναι γεγονός ότι με βάση το προηγούμενο νομικό πλαίσιο (Ν.12(Ι)/2006), η ανάθεση των νομικών υπηρεσιών (οι οποίες αναφέρονταν στο Μέρος Β του Παραρτήματος ΙΙ του Νόμου), δεν θα έπρεπε να γίνεται αναγκαστικά τηρώντας τις αυστηρές διαδικασίες που εφαρμόζονταν για τις συνήθεις συμβάσεις υπηρεσιών. Ομοίως, στο άρθρο 14 του νέου Νόμου Ν.73(Ι)/2016 (που αποτελεί μεταφορά της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2014/23/ΕΕ) καθορίζεται ότι ο Νόμος αυτός δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε νομική εκπροσώπηση πελάτη από δικηγόρο, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 14Α του περί Δικηγόρων Νόμου και σε λοιπές νομικές υπηρεσίες, οι οποίες συνδέονται, έστω και περιστασιακά, με την άσκηση δημόσιας εξουσίας.

Από την άλλη, στην Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου αρ. ΓΛ/ΑΑΔΣ 76, ημερ. 27.4.2016, διευκρινίζεται ότι, ακόμη και για συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Οδηγιών του τομέα δημοσίων συμβάσεων (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ), ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων, στις οποίες μάλιστα τώρα προστίθεται και η αρχή της προστασίας του ανταγωνισμού, η οποία θα πρέπει επίσης να εξυπηρετείται και να διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, ευρύτερα σε κάθε είδους δημόσια σύμβαση.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι είναι λογικό για το Διοικητικό Συμβούλιο ενός ΝΠΔΔ να διατηρεί τον ίδιο νομικό οίκο επί σειρά ετών για την παροχή νομικών συμβουλών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας (θέματα διοικητικού δικαίου), δηλαδή νομικών συμβουλών, είτε υπό τη μορφή γνωματεύσεων προς το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε για την εκπροσώπηση του ΝΠΔΔ σε περιπτώσεις προσφυγών ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου ή του Διοικητικού Δικαστηρίου. Η Υπηρεσία μας δεν θεωρεί όμως ότι υπάρχουν ιδιαίτεροι λόγοι, που να δικαιολογούν τη διατήρηση για μεγάλο χρονικό διάστημα του ίδιου νομικού συμβούλου για την εκπροσώπηση του ΝΠΔΔ σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών ή αγωγών που αφορούν σε καθυστερήσεις στην είσπραξη τελών και δικαιωμάτων.

Σε κάθε περίπτωση, η επιλογή του νομικού οίκου θα πρέπει να γίνεται στη βάση της πιο πάνω εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, για την παροχή νομικών συμβουλών σε θέματα που σχετίζονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας (θέματα διοικητικού δικαίου), ο Δήμος μπορεί να συνάπτει μακροχρόνιες συμβάσεις (μέχρι πέντε έτη) με νομικούς οίκους, ακολουθώντας, κατά το δυνατόν, ανταγωνιστική διαδικασία. Σε αυτή, δεν καθίσταται υποχρεωτική η δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, αλλά μπορεί να περιλαμβάνει την προεπιλογή, για υποβολή προσφορών, ενός κατάλληλου αριθμού εν δυνάμει ενδιαφερόμενων και κατάλληλων συνεργατών, μεταξύ των οποίων θα μπορούσε να είναι, αν ο Δήμος το κρίνει σκόπιμο και υφιστάμενος συνεργάτης.

Σε περίπτωση εν ισχύ συμβάσεων, θα μπορούσε αυτές να συνεχιστούν για μικρή ακόμη περίοδο (ενδεικτικά αναφέρεται ως μέγιστο το ένα έτος), ειδικά αν το Δημοτικό Συμβούλιο κρίνει τούτο αναγκαίο. Νοείται ότι, σε περίπτωση που η εν ισχύ σύμβαση δεν περιλαμβάνει ρήτρα πρόωρου τερματισμού της, τότε αυτή θα αφεθεί να εκπνεύσει κανονικά και δεν θα τερματιστεί πρόωρα (εκτός με τη συναίνεση του νομικού συμβούλου), ώστε να μην δημιουργηθεί υπόβαθρο για την υποβολή οποιωνδήποτε απαιτήσεων κατά του Δήμου.

Σε περιπτώσεις αστικών αγωγών ή διαιτησιών, ο Δήμος να αναθέτει την εκπροσώπησή του σε νομικούς οίκους που θα επιλέγονται ανά περίπτωση ή για ομάδες παρόμοιων υποθέσεων για συγκεκριμένη περίοδο. Θα μπορούσε για την επιλογή των οίκων αυτών να δημοσιεύεται πρόσκληση επίδειξης ενδιαφέροντος και υποβολής προσφορών (ειδικά αν πρόκειται για συγκεκριμένη υπόθεση με αμοιβή μεγάλης αξίας) ή να ζητείται συνδρομή από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, ώστε να ενημερωθούν τα μέλη του για επίδειξη ενδιαφέροντος και καταρτισμό σχετικού καταλόγου προεπιλογής νομικών συμβούλων, ανά Επαρχία ή Παγκύπρια, νοούμενου ότι οποιαδήποτε τέτοια διαδικασία υποστηρίζεται από κατάλληλη τεκμηρίωση. Νοείται ότι σε ειδικές περιπτώσεις, στις οποίες κρίνεται ότι την εκπροσώπηση του Δήμου θα πρέπει να αναλάβει συγκεκριμένος νομικός σύμβουλος, γιατί, για παράδειγμα, χειρίστηκε συναφή προσφυγή που επηρεάζει την υπό αναφορά αγωγή, τότε τούτο θα μπορεί να γίνεται, κατ' εξαίρεση, αφού υπάρξει κατάλληλη και επαρκής τεκμηρίωση.

Σε περιπτώσεις που προκύπτει ανάγκη για την εξασφάλιση υπηρεσιών νομικού συμβούλου για την ετοιμασία ειδικών μελετών ή εγγράφων διαγωνισμού που θα προκηρύξει ο Δήμος, τότε θα πρέπει να τηρούνται οι πρόνοιες της σχετικής περί συμβάσεων νομοθεσίας και οι σχετικές αρχές της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων, της διαφάνειας και της μη διάκρισης λόγω ιθαγένειας και συνεπώς θα πρέπει να προκηρύσσονται ανοικτοί διαγωνισμοί, αναλόγως βέβαια και με την εκτίμηση της αξίας της εκάστοτε ανάγκης.

4.11 Πληρωμή στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Στις 18.12.2008, ο Δήμος κατέβαλε στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ποσό ύψους €22.460, το οποίο αφορούσε σε οφειλές 5 συνεργατών του Δήμου προς το εν λόγω Τμήμα, για την περίοδο 2000-2006.

Ένας από τους πιο πάνω συνεργάτες εξόφλησε την υποχρέωσή του προς τον Δήμο ύψους €800. Ωστόσο, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 4.7.2011, όπως το ποσό αυτό του επιστραφεί. Σύμφωνα με το Γενικό Καθολικό, το εν λόγω ποσό επιστράφηκε στον συνεργάτη του Δήμου στις 4.3.2013, με αποτέλεσμα στις 31.12.2015 ολόκληρο το ποσό των €22.460 να παραμένει ανείσπρακτο.

4.12 Έσοδα.

4.12.1 Δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας. Σύμφωνα με το άρθρο 74 του περί Δήμων Νόμου, κάθε Δημοτικό Συμβούλιο επιβάλλει ετήσιο φόρο πάνω στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, η οποία προέκυψε από τη γενική εκτίμηση που έγινε με βάση τις διατάξεις του άρθρου 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224. Στον σχετικό Νόμο δεν υπάρχει διάταξη, ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας να μπορεί να ληφθεί υπόψη η αξία της ιδιοκτησίας, όπως αυτή δυνατόν να αναθεωρηθεί/επανεκτιμηθεί από τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, με βάση τις αγοραίες αξίες των ακινήτων που ίσχυαν την 1.1.1980, σύμφωνα με τις επιφυλάξεις του άρθρου 66 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου, Κεφ. 224. Ως αποτέλεσμα, οι Δήμοι είχαν σημαντική απώλεια εσόδων, καθότι, ενώ οι αξίες των ακινήτων, μετά την τελευταία γενική εκτίμηση της 1.1.1980, αυξήθηκαν σημαντικά, λόγω τροποποιήσεων στα τοπικά σχέδια/πολεοδομικές ζώνες και της ανάπτυξης που παρατηρήθηκε σε τεμάχια γης, αυτά εξακολουθούσαν να φορολογούνται στις πλείστες περιπτώσεις ως χωράφια ή οικοπέδα, παρόλο ότι έχουν ενταχθεί σε οικιστικές/τουριστικές περιοχές και έχουν αξιοποιηθεί ανάλογα.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, υιοθετώντας σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας μας, ετοίμασε νομοσχέδιο για τροποποίηση του περί Δήμων Νόμου, ώστε για σκοπούς επιβολής τελών ακίνητης ιδιοκτησίας να μπορούν να λαμβάνονται υπόψη οι προσωρινές αξίες ή οι επανεκτιμήσεις σε τιμές 1.1.1980, με βάση τις αλλαγές που επήλθαν στην ακίνητη ιδιοκτησία, το οποίο εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 18.3.2009 και κατατέθηκε στις 15.7.2009 στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ψήφιση, αλλά μέχρι σήμερα εκκρεμεί.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας ολοκλήρωσε νέες γενικές εκτιμήσεις των ακινήτων σε τιμές 1.1.2013 και 1.1.2018, γεγονός που αναμένεται ότι θα αποφέρει αύξηση στα έσοδα των Δήμων από τη φορολογία δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις σχετικές τροποποιήσεις στον περί Δήμων Νόμο, όσον αφορά, κυρίως, στο ποσοστό του δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

4.12.2 Δικαιώματα διαφημίσεων. Κατά τα έτη 2015 και 2014, όπως και κατά τα έτη 2010-2013, δεν εισπράχθηκαν δικαιώματα διαφημίσεων και αυτό οφείλεται στη μη καταγραφή των διαφημιστικών πινακίδων που είναι αναρτημένες στην περιοχή του Δήμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να ενεργήσει για συλλογή των απαραίτητων στοιχείων για όλες τις διαφημιστικές πινακίδες και την καταχώρισή τους στο σχετικό μητρώο, ώστε να καταστεί δυνατή η είσπραξη των σχετικών δικαιωμάτων, στις περιπτώσεις που μπορούν να εκδοθούν άδειες και η λήψη δικαστικών μέτρων για τις διαφημιστικές πινακίδες που αναρτήθηκαν παράνομα.

4.12.3 Άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών. Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, ο Δήμος εξακολουθεί να εκδίδει άδειες λειτουργίας επαγγελματικών υποστατικών και να

εισπράττει τα σχετικά δικαιώματα στο τέλος της περιόδου για την οποία χορηγήθηκε η άδεια, αντί στην αρχή της περιόδου, όπως προνοεί το άρθρο 109 του περί Δήμων Νόμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να εφαρμόσει τα όσα προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία.

4.12.4 Εκμετάλλευση παραλιών.

α. Μετά από καταγγελίες και πληροφορίες που περιήλθαν σε γνώση του Δημοτικού Συμβουλίου, για πιθανές καταχρήσεις από εργάτες του Δήμου που διενεργούσαν εισπράξεις από την ενοικίαση ειδών παραλίας στον Πρωταρά, η Αστυνομία προέβη στις 5.9.2012 στη σύλληψη 13 εργατών, στο πλαίσιο της διερεύνησης του ενδεχόμενου διάπραξης διαφόρων ποινικών αδικημάτων, από την πιθανή υπεξαίρεση και οικειοποίηση χρηματικών ποσών που εισέπρατταν από την ενοικίαση ειδών παραλίας.

Μετά από απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 13.9.2012, ο Δήμος απέστειλε στις 17.9.2012 επιστολές, με τις οποίες καλούσε τους 13 εργάτες, εναντίον των οποίων διεξαγόταν αστυνομική έρευνα, να απέχουν από την εργασία τους, μέχρι να εξεταστούν οι ισχυρισμοί περί υπεξαίρεσης ή και κλοπής χρημάτων κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή και τη μη τήρηση των οδηγιών του Δήμου, ως προς τον τρόπο εκτέλεσης των καθηκόντων τους.

Στις 8.10.2012, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε τον τερματισμό, από 12.10.2012, της απασχόλησης των 12 εργατών (ένας εργάτης είχε ήδη παραιτηθεί πριν τη λήψη της απόφασης), αφού έκρινε ότι οι πιο πάνω παραβίασαν τα καθήκοντά τους και τις οδηγίες του Δήμου με τέτοιο τρόπο, που δημιουργήθηκαν σοβαρές ενδείξεις ότι πιθανότατα να γίνονταν κλοπές και καταχρήσεις, γεγονός που επιβεβαιωνόταν από τα δεδομένα, στοιχεία και μαρτυρίες που τέθηκαν ενώπιόν του. Ακολούθως, σχηματίστηκε εναντίον όλων ποινικός φάκελος και καταχωρήθηκε στο Επαρχιακό Δικαστήριο Αμμοχώστου ποινική υπόθεση με αρ. 1922/13.

Η απόφαση εκδόθηκε το 2016 και με αυτή το Δικαστήριο έκρινε ένοχους επτά από τους εν λόγω εργάτες και αθώωσε τους άλλους πέντε.

β. Επισημαίνουμε ότι η Υπηρεσία μας, σε επιστολές της από το 1998, υποδείκνυε αδυναμίες και ελλείψεις στα θέματα ελέγχου των εισπράξεων από την ενοικίαση κρεβατιών και ομπρελών, από τη μη διενέργεια αιφνιδιαστικών ελέγχων.

Επιπρόσθετα, στις επιστολές μας, ημερ. 10.3.2010 και 7.7.2011, αναφέραμε ότι η Υπηρεσία μας είχε γίνει δέκτης καταγγελιών από πολίτες, χρήστες κρεβατιών και ομπρελών, ότι δεν τους εκδίδονταν αποδείξεις είσπραξης όταν κατέβαλλαν τα σχετικά δικαιώματα. Ωστόσο, παρά τις επισημάνσεις μας, δεν λήφθηκαν οποιαδήποτε διορθωτικά μέτρα εκ μέρους του Δήμου.

γ. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι εισπράξεις από την εκμετάλλευση παραλιών (ενοικίαση κρεβατιών και ομπρελών) ανήλθαν σε €1.569.451 και €1.381.179 το έτος 2015 και 2014, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €1.381.179 το 2013, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €188.272 ή ποσοστό 13,6% το 2015, σε σύγκριση με το 2014. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι, για σκοπούς σύγκρισης, οι εισπράξεις για τα έτη 2012 και 2011 ανήλθαν σε μόνο €1.024.215 και €901.925, αντίστοιχα, δηλαδή, κατά το 2015, σε σύγκριση με το 2011, σημειώθηκε αύξηση €667.526 ή ποσοστό 74%.

Επίσης, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, οι εισπράξεις για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016 ανέρχονταν σε €2.289.260, €2.268.257, €2.111.764 και €1.813.583, αντίστοιχα, δηλαδή κατά το 2019, σε σύγκριση με το 2015, φαίνεται να σημείωσαν αύξηση ύψους €719.809 ή ποσοστό 46%.

4.12.5 Τέλη διανυκτερεύσεων ξενοδοχείων.

α. Δεν ασκείται από τον Δήμο οποιοσδήποτε έλεγχος, για επιβεβαίωση της ορθότητας των στοιχείων που παρουσιάζονται στις καταστάσεις διανυκτερεύσεων που υποβάλλονται από τα ξενοδοχεία, βάσει των οποίων υπολογίζονται και εισπράττονται τα τέλη διανυκτερεύσεων.

Σύσταση: Το Δημοτικό Συμβούλιο να εφαρμόσει το άρθρο 85(2)(ια)(iii) του περί Δήμων Νόμου, που προνοεί ότι ο διευθυντής ή υπεύθυνος επιχειρήσεως ξενοδοχείου πρέπει να παρουσιάζει για επιθεώρηση και έλεγχο τα έντυπα και βιβλία που σχετίζονται με την καταβολή τελών διανυκτερεύσεων, σε εξουσιοδοτημένο πρόσωπο και σε χρόνο που θα ορίσει το Δημοτικό Συμβούλιο.

β. Σε αντίθεση με το άρθρο 85(2)(ι)(ν)(i), το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 29.4.2013 και στις 23.6.2014, τη μη καταβολή τελών διανυκτερεύσεων από τα ξενοδοχεία στα όρια του Δήμου για τους μήνες Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο, Φεβρουάριο, Μάρτιο και Απρίλιο. Διαπιστώσαμε ότι, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, η εν λόγω απόφαση συνέχιζε να εφαρμόζεται, παρόλο που οι λόγοι τους οποίους επικαλέστηκε το Δημοτικό Συμβούλιο για τη λήψη της, είχαν εκλείψει.

4.12.6 Κατάθεση εγγύησης για πληρωμή λογαριασμών υδατοπρομήθειας.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό 21(1) των περί Υδατοπρομήθειας του Δήμου Παραλιμνίου Κανονισμών, κάθε καταναλωτής που δεν είναι ιδιοκτήτης οικοδομής/υποστατικού, θα πρέπει να καταβάλλει στον Δήμο τα ποσά που προνοούνται στον Πίνακα Ζ των πιο πάνω Κανονισμών, ως εγγύηση πληρωμής του λογαριασμού υδατοπρομήθειας, τα οποία θα του επιστρέφονται μόλις αυτός παύσει να είναι καταναλωτής.

Διαπιστώσαμε και πάλι ότι δεν απαιτείται από τους καταναλωτές η πιο πάνω εγγύηση, με αποτέλεσμα να μη διασφαλίζονται τα συμφέροντα του Δήμου στις περιπτώσεις όπου οι κάτοχοι/ενοικιαστές αποχωρούν από τα υποστατικά, χωρίς να πληρώσουν τα οφειλόμενα τέλη υδατοπρομήθειας.

4.12.7 Τέλος θεάματος.

α. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(ι)(i), (ii) και (iii) του περί Δήμων Νόμου, το Δημοτικό Συμβούλιο θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι, για κάθε πρόσωπο που πληρώνει για να παρακολουθήσει δημόσιο θέαμα, το εισιτήριο εισόδου είναι χαρτοσημασμένο ή σημειωμένο κατά τρόπο που να φαίνεται ότι το τέλος πληρώθηκε και να καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο το τέλος εισπράττεται και πληρώνεται.

Κατά τα έτη 2015 και 2014 εισπράχθηκε τέλος θεάματος ύψους €7.724 και €16.000, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €13.033 κατά το 2013. Όσον αφορά στα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, οι εισπράξεις, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανήλθαν σε €5.818, €2.427, €6.682 και €11.459, αντίστοιχα.

Διαπιστώσαμε ότι δεν ακολουθείται η καθορισμένη διαδικασία, ώστε όλα τα εισιτήρια να υποβάλλονται για θεώρηση από τις υπηρεσίες του Δήμου πριν από τις παραστάσεις και, ως εκ τούτου, δεν υπολογίζεται και δεν καταβάλλεται στον Δήμο τέλος θεάματος, για όλα τα δημόσια θεάματα που διοργανώνονται στα όρια του Δήμου.

β. Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(i)(iv) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμος δύναται να εξαιρεί την πληρωμή του συνόλου ή μέρους του τέλους θεάματος, σε περίπτωση που οι εισπράξεις οποιουδήποτε δημόσιου θεάματος διατίθενται ολόκληρες ή μερικώς για φιλανθρωπικούς, εκπαιδευτικούς ή αγαθοεργούς σκοπούς ή για την προώθηση των αθλημάτων ή αθλητισμού.

Παρατηρήσαμε επίσης ότι το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 6.6.2013, όπως ο φόρος θεάματος καθορίζεται κατά την κρίση του Δημάρχου, σε αντίθεση με τα όσα αναφέρονται πιο πάνω.

Σύσταση: Για την παρακολούθηση και εφαρμογή των προνοιών των πιο πάνω άρθρων, ο Δήμος να τηρεί μητρώο, στο οποίο να καταχωρίζονται όλοι οι αδειούχοι χώροι και να επιθεωρεί υποστατικά, ώστε να εντοπίζει χώρους στους οποίους εκτελούνται δημόσια θεάματα χωρίς άδεια. Ο Δήμος να εφαρμόζει τις αρχές της χρηστής διοίκησης και της ισότητας, σύμφωνα με τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο (Ν.158(I)/99).

γ. Διαπιστώσαμε επίσης και τα ακόλουθα, τα οποία αφορούν σε δημόσια θεάματα που πραγματοποιήθηκαν στα όρια του Δήμου.

- ♦ Για τις παραστάσεις που πραγματοποιήθηκαν στο θέατρο «Ξένιον», δεν ακολουθείται οποιαδήποτε διαδικασία για την υποβολή των εισιτηρίων εισόδου για σήμανση από τον Δήμο.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι, από την έναρξη της λειτουργίας του εν λόγω θεάτρου, εδώ και μερικά χρόνια, μέχρι και την ολοκλήρωση του ελέγχου, ο Δήμος δεν είχε εισπράξει οποιοδήποτε ποσό τέλους θεάματος.

- ♦ Στις 11.8.2012, διοργανώθηκε από συγκεκριμένη εταιρεία συναυλία στο Δημοτικό Στάδιο. Παρατηρήσαμε ότι το στάδιο παραχωρήθηκε από τον Δήμο δωρεάν, ενώ η εταιρεία, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 13.9.2012, απαλλάγηκε, εκ των υστέρων, από όλες τις προβλεπόμενες φορολογίες.
- ♦ Στις 19.8.2014, διοργανώθηκε από άλλη εταιρεία, συναυλία στο Δημοτικό Στάδιο. Όπως και στην πιο πάνω περίπτωση, διαπιστώσαμε ότι το στάδιο παραχωρήθηκε από τον Δήμο δωρεάν, ενώ η εταιρεία, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 24.7.2014, απαλλάγηκε από όλες τις προβλεπόμενες φορολογίες.
- ♦ Στις 18.7.2015, διοργανώθηκε από τρίτη εταιρεία, συναυλία Ελληνίδας τραγουδίστριας, στο Δημοτικό υπαίθριο θέατρο, χωρίς ο Δήμος να επιβάλει και να εισπράξει τέλος θεάματος.

- ♦ Κατά τα έτη 2015 και 2014, όπως και κατά τα έτη 2012 και 2013, διοργανώθηκαν στον χώρο συγκεκριμένου εστιατορίου, διάφορες μουσικές και άλλες παραστάσεις, χωρίς επίσης ο Δήμος να επιβάλει και να εισπράξει τέλος θεάματος.

Σύσταση: Για την επιβολή και είσπραξη του τέλους θεάματος, ο Δήμος να ορίσει υπεύθυνο λειτουργό, ο οποίος να παρακολουθεί συστηματικά και να επιθεωρεί χώρους δημοσίων θεαμάτων, ώστε να εντοπίζονται οποιοσδήποτε εκδηλώσεις για τις οποίες το εν λόγω τέλος δεν έχει πληρωθεί.

4.13 Χρεώστες.

4.13.1 Χρεώστες φορολογιών. Οι καθυστερήσεις φορολογιών τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας ανήλθαν στις 31.12.2015 και 31.12.2014 σε €2.342.825 και €2.215.480, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €2.233.002 στις 31.12.2013, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €127.345 ή ποσοστό 5,7% το 2015, σε σύγκριση με το 2014 και μείωση €17.522 ή ποσοστό 0,8% το 2014, σε σύγκριση με το 2013.

Όσον αφορά στις καθυστερήσεις φορολογιών τελών σκυβάλων και επαγγελματικής άδειας στις 31.12.2019, 31.12.2018, 31.12.2017 και 31.12.2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανέρχονταν σε €2.760.399, €2.598.115, €2.500.107 και €2.433.984, αντίστοιχα, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €91.159 ή ποσοστό 3,9% το 2016, σε σύγκριση με το 2015, αύξηση €66.123 ή ποσοστό 2,7% το 2017, σε σύγκριση με το 2016, αύξηση €98.008 ή ποσοστό 3,9% το 2018, σε σύγκριση με το 2017 και αύξηση €162.284 ή ποσοστό 6,3% το 2019, σε σύγκριση με το 2018.

Διαπιστώνουμε αδυναμίες στην αποτελεσματική είσπραξη φορολογιών, τελών και δικαιωμάτων που επιβάλλονται από τον Δήμο, με αποτέλεσμα σημαντικά ποσά να παραμένουν κάθε χρόνο ανείσπρακτα και η είσπραξή τους, με την πάροδο του χρόνου, να καθίσταται δύσκολη ή/και αδύνατη.

Σύσταση: Οι κατάλογοι καθυστερήσεων να τύχουν προσεκτικής μελέτης, για εντοπισμό των ποσών που θα μπορούσε να εισπραχθούν και να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την είσπραξή τους.

4.13.2 Χρεώστες δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας.

α. Σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις, οι χρεώστες δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας στις 31.12.2015 και 31.12.2014 ανέρχονταν σε €1.722.491 και €1.512.404, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €1.213.340 στις 31.12.2013, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €210.087 ή ποσοστό 13,9% το 2015, σε σύγκριση με το 2014 και αύξηση €299.064 ή ποσοστό 24,6% το 2014, σε σύγκριση με το 2013. Σημειώνουμε ότι στις πιο πάνω καθυστερήσεις περιλαμβάνονται ποσά από οφειλέτες που διαμένουν στο εξωτερικό ή από μη μόνιμους κάτοικους Παραλιμνίου, τις διευθύνσεις των οποίων δεν γνωρίζει ο Δήμος και ως εκ τούτου δεν αποστέλλει ειδοποιήσεις φορολογίας.

Συναφώς αναφέρουμε ότι οι χρεώστες δημοτικού τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 2018, 2017 και 2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανέρχονταν σε €2.135.461, €2.034.958, €1.934.938 και €1.844.453, αντίστοιχα, δηλαδή σημειώθηκε αύξηση €121.962 ή ποσοστό 7,1% το 2016, σε σύγκριση με το 2015, αύξηση €90.485 ή

ποσοστό 4,9% το 2017, σε σύγκριση με το 2016, αύξηση €100.020 ή ποσοστό 5,2% το 2018, σε σύγκριση με το 2017 και αύξηση €100.503 ή ποσοστό 4,9% το 2019, σε σύγκριση με το 2018.

β. Διαπιστώσαμε ότι στον φορολογικό κατάλογο για το έτος 2014, δεν περιλαμβάνονται 880 περιπτώσεις ακίνητης ιδιοκτησίας για τις οποίες εξακολουθεί να οφείλεται δημοτικό τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας, ύψους €57.767, που επιβλήθηκε τα έτη 2006-2013.

Σύσταση: Οι πιο πάνω περιπτώσεις να διερευνηθούν, σε συνεργασία με το Επαρχιακό Κτηματολόγιο Αμμοχώστου, για να διαπιστωθούν οι λόγοι για τους οποίους οι ιδιοκτήτες δεν παρουσιάζονται στους φορολογικούς καταλόγους του 2014, δεδομένου ότι για την πώληση ή μεταβίβαση ακίνητης ιδιοκτησίας απαιτείται η προηγούμενη εξόφληση όλων των οφειλόμενων δημοτικών τελών ακίνητης ιδιοκτησίας.

Ο Δήμος να διερευνήσει τυχόν παρόμοιες περιπτώσεις, που αφορούν στους φορολογικούς καταλόγους των ετών 2015-2019 και να μας ενημερώσει κατάλληλα.

4.14 Ελλείμματα από Υπηρεσίες του Δήμου.

4.14.1 Δημοτικό Αθλητικό Κέντρο. Παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μας, όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους για κάλυψη ή τουλάχιστον μείωση των ελλειμμάτων που προκύπτουν από τη διαχείριση και λειτουργία του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου, δεν φαίνεται να λήφθηκαν οποιαδήποτε διορθωτικά μέτρα, με αποτέλεσμα να συσσωρεύονται ελλείμματα, όπως φαίνεται πιο κάτω:

Πίνακας 7: Ελλείμματα από τη λειτουργία του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου.

	2015	2014	Περίοδος 2000-2013	Ολικό
	€	€	€	€
Έσοδα	44.533	28.627	346.381	419.541
Έξοδα	122.109	175.755	1.433.405	1.731.269
Έλλειμμα	77.576	147.128	1.087.024	1.311.728

Πίνακας 7α: Ελλείμματα από τη λειτουργία του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

	2019	2018	2017	2016	Περίοδος 2000-2015, όπως πιο πάνω	Ολικό
	€	€	€	€	€	€
Έσοδα	23.451	13.302	22.870	39.401	419.541	518.565
Έξοδα	143.564	160.830	100.168	92.175	1.731.269	2.228.006
Έλλειμμα	120.113	147.528	77.298	52.774	1.311.728	1.709.441

Στα πιο πάνω έξοδα δεν περιλαμβάνονται τα ημερομίσθια των εργατών που ασχολούνται με τη συντήρηση και λειτουργία του σταδίου, τα διοικητικά έξοδα και οι αποσβέσεις στις κεφαλαιουχικές δαπάνες.

4.14.2 Χρήση γηπέδων. Όπως έχουμε αναφέρει κατ' επανάληψη, η διαδικασία παρακολούθησης της χρήσης των πέντε βοηθητικών γηπέδων του Δημοτικού Αθλητικού Κέντρου παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις και αδυναμίες, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση της είσπραξης των δικαιωμάτων και τυχόν καθυστερήσεων. Συγκεκριμένα, εκτός από την επιστολή ή το τηλεμοιότυπο, με το οποίο εκδηλώνεται από διάφορους ενδιαφέρον για χρήση των γηπέδων σε συγκεκριμένο χρόνο, στους φακέλους δεν αρχειοθετείται οποιαδήποτε άλλη αλληλογραφία που να δεικνύει κατά πόσο το αίτημα έχει εγκριθεί ή απορριφθεί και αν τα γήπεδα έχουν χρησιμοποιηθεί.

Για την ορθή παρακολούθηση της χρήσης των γηπέδων, επιβάλλεται η δημιουργία ξεχωριστού μητρώου για το καθένα από τα πέντε γήπεδα, στα οποία να καταχωρίζονται τα πιο κάτω στοιχεία και πληροφορίες:

- ◆ Έγκριση χρήσης γηπέδου.
- ◆ Όνομα ομάδας.
- ◆ Περίοδος χρήσης.
- ◆ Αριθμός προπονήσεων (μέρα ή νύκτα) και αγώνων.
- ◆ Ώρες χρήσης.
- ◆ Υπογραφή επιστάτη που να επιβεβαιώνει τη χρήση του γηπέδου.
- ◆ Ολικό ποσό χρέωσης.
- ◆ Αριθμός απόδειξης είσπραξης και ημερομηνία.
- ◆ Καθυστερήσεις.

Σύσταση: Για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου της χρήσης των γηπέδων και διασφάλισης των εσόδων του Δήμου, η Υπηρεσία μας θεωρεί απαραίτητη την ετοιμασία όρων που να διέπουν τη χρήση και λειτουργία των γηπέδων αυτών. Πριν από την παραχώρηση των γηπέδων, να υπογράφεται σχετική συμφωνία μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, στην οποία να καθορίζονται με σαφήνεια οι υποχρεώσεις τους, τα πληρωτέα ποσά και οι διαδικασίες είσπραξης των δικαιωμάτων και να ενημερώνονται τα σχετικά μητρώα για τα οποία αναφερόμαστε πιο πάνω.

4.14.3 Γιώρκειο Δημοτικό Νηπιαγωγείο. Παρά τις συστάσεις της Υπηρεσίας μας, όπως το Δημοτικό Συμβούλιο μελετήσει τρόπους για κάλυψη ή τουλάχιστον μείωση των ελλειμμάτων που προκύπτουν από τη λειτουργία του εν λόγω νηπιαγωγείου, δεν φαίνεται να λήφθηκαν οποιαδήποτε μέτρα, με αποτέλεσμα κατά το 2015 και 2014 να παρατηρηθεί και πάλι έλλειμμα, όπως φαίνεται στον πιο κάτω πίνακα.

Πίνακας 8: Ελλείμματα από τη λειτουργία του Γιώρκειου Δημοτικού Νηπιαγωγείου.

Έτος	Έσοδα	Έξοδα	Έλλειμμα πριν από την κρατική χορηγία	Κρατική χορηγία	Έλλειμμα μετά την κρατική χορηγία
	€	€	€	€	€
2005	71.669	253.490	(181.821)	39.298	(142.523)
2006	98.393	204.865	(106.472)	19.649	(86.823)
2007	97.482	246.228	(148.746)	58.947	(89.799)
2008	120.041	280.607	(160.566)	55.526	(105.040)
2009	125.629	298.786	(173.157)	46.983	(126.174)
2010	127.114	338.115	(211.001)	46.983	(164.018)
2011	127.474	359.869	(232.395)	46.983	(185.412)
2012	129.876	348.735	(218.859)	42.983	(175.876)
2013	124.150	339.405	(215.255)	42.200	(173.055)
2014	143.185	325.788	(182.603)	42.200	(140.403)
2015	157.228	335.407	(178.179)	42.200	(135.979)
Ολικό	1.322.241	3.331.295	(2.009.054)	483.952	(1.525.102)

Στον πιο κάτω πίνακα φαίνονται τα ελλείματα που προέκυψαν κατά τα έτη 2016-2019, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2019, 2018, 2017 και 2016, καθώς και τα συσσωρευμένα.

Πίνακας 8α: Ελλείματα από τη λειτουργία του Γιώρκειου Δημοτικού Νηπιαγωγείου, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις.

Έτος	Έσοδα	Έξοδα	Έλλειμμα πριν από την κρατική χορηγία	Κρατική χορηγία	Έλλειμμα μετά την κρατική χορηγία
	€	€	€	€	€
2016	148.414	338.862	(190.448)	42.200	(148.248)
2017	150.452	347.423	(196.971)	42.200	(154.771)
2018	151.107	356.753	(205.646)	42.200	(163.446)
2019	152.690	349.889	(197.199)	42.200	(154.999)
Ολικό	602.663	1.392.927	(790.264)	168.800	(621.464)
Ολικό 2005-2015	1.322.241	3.331.295	(2.009.054)	483.952	(1.525.102)
Ολικό μέχρι 2019	1.924.904	4.724.222	(2.799.318)	652.752	(2.146.566)

4.15 Καταθέσεις δημοτών.

α. Καταθέσεις για κατασκευή δρόμων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, τα ποσά που κατατίθενται από τους δημότες για την κατασκευή δρόμων, πρέπει να χρησιμοποιούνται από την αρμόδια Αρχή αποκλειστικά για την εκτέλεση του έργου για το οποίο κατατέθηκαν.

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενους ελέγχους, δικαιώματα κατασκευής δρόμων ύψους €1.402.214, τα οποία εισπράχθηκαν από δημότες κατά τα έτη 1994 μέχρι 2015, καταχωρίστηκαν στα έσοδα και κατατέθηκαν στον Γενικό Λογαριασμό του Δήμου, αντί να πιστωθούν σε ειδικό λογαριασμό καταθέσεων, με χρέωση αντίστοιχου τραπεζικού λογαριασμού/ειδικού ταμείου, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση των σχετικών δαπανών, σε αντίθεση με το άρθρο 6 του πιο πάνω Νόμου.

Συναφώς αναφέρουμε ότι λόγω της μη τήρησης σχετικού μητρώου από τις Τεχνικές Υπηρεσίες και το Λογιστήριο του Δήμου, δεν μπορεί να ελεγχθεί κατά πόσο το κόστος των εργασιών αντιστοιχεί/δεν υπερβαίνει το ποσό που εισπράχθηκε από τους δημότες, με βάση την εκτίμηση του κόστους των εργασιών από τις Υπηρεσίες του Δήμου, καθώς και κατά πόσο οι δαπάνες των έργων που χρηματοδοτήθηκαν από δημότες, δεν κεφαλαιοποιήθηκαν στο πάγιο ενεργητικό του Δήμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να ακολουθήσει την ορθή διαδικασία, για την εφαρμογή της οποίας απαιτείται συνεργασία και συντονισμός μεταξύ των τεχνικών και οικονομικών υπηρεσιών του Δήμου και να υιοθετήσει την τήρηση αναλυτικού μητρώου, στο οποίο να καταχωρίζονται, ξεχωριστά για κάθε οδό/έργο, τα ποσά που εισπράττονται από τους δημότες και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την κατασκευή τους. Τα ποσά που εισπράττονται και πληρώνονται, σύμφωνα με το μητρώο, καθώς και το ποσό που παραμένει αδιάθετο, να συμφιλιώνονται με τον ειδικό λογαριασμό καταθέσεων στο Γενικό Καθολικό.

β. Καταθέσεις για ζημιές στους δρόμους και πεζοδρόμια. Παρά τις επανειλημμένες εισηγήσεις της Υπηρεσίας μας, συνεχίζεται η μη είσπραξη ποσών από τους δημότες για τυχόν ζημιές στους δρόμους και πεζοδρόμια κατά τη διάρκεια οικοδομικών εργασιών, τα οποία πρέπει να εισπράττονται ταυτόχρονα με την έκδοση της σχετικής άδειας οικοδομής. Τα ποσά αυτά πρέπει να κατατίθενται σε ξεχωριστό λογαριασμό καταθέσεων και να κατακρατούνται ή να επιστρέφονται μετά την ολοκλήρωση των σχετικών εργασιών, ανάλογα με το αν έχουν προκληθεί ζημιές ή όχι. Επισημαίνουμε ότι ο Δήμος Παραλιμνίου είναι ο μοναδικός Δήμος που δεν εισπράττει τα εν λόγω ποσά.

4.16 Δικαιώματα εξαγοράς χώρων στάθμευσης, δικαιώματα εξαγοράς ανοιχτών δημόσιων χώρων και δικαιώματα εξαγοράς της υποχρέωσης κατασκευής παραλιακού πεζόδρομου.

Για σκοπούς ενιαίας πολιτικής και εφαρμογής ομοιόμορφης πρακτικής, ο Υπουργός Εσωτερικών, με βάση το άρθρο 6 του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου, εξέδωσε τις εντολές 1/96, 1/97 (η οποία αντικαταστάθηκε με την εντολή 3/2008) και 1/2001, με τις οποίες εκχώρησε τις εξουσίες του στις αρμόδιες Τοπικές Αρχές, όπως εισπράττουν τα δικαιώματα εξαγοράς χώρων στάθμευσης, τα δικαιώματα εξαγοράς ανοιχτών δημόσιων χώρων και τα δικαιώματα εξαγοράς της υποχρέωσης κατασκευής παραλιακού πεζόδρομου, αντίστοιχα και όπως δημιουργήσουν Ειδικά Ταμεία, στα οποία θα κατατίθενται τα σχετικά δικαιώματα.

Κατά τον έλεγχο διαπιστώσαμε ότι το συνολικό υπόλοιπο των δικαιωμάτων εξαγοράς ανοιχτών δημόσιων χώρων και των δικαιωμάτων εξαγοράς χώρων στάθμευσης, που στις 31.12.2015

ανερχόταν σε €914.219 και €171.002, αντίστοιχα, καθώς και το υπόλοιπο των δικαιωμάτων εξαγοράς της υποχρέωσης κατασκευής παραλιακού πεζόδρομου ύψους €29.043, ήταν κατατεθειμένα στον Γενικό Λογαριασμό του Δήμου, αντί σε ξεχωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς καταθέσεων, ώστε να πιστοποιείται η διάθεσή τους για τους σκοπούς για τους οποίους εισπράχθηκαν, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στις πιο πάνω εντολές.

Οι εισηγήσεις της Υπηρεσίας μας, ως προς τη σύσταση, λειτουργία και τις διαδικασίες τήρησης των πιο πάνω Ειδικών Ταμείων, όπως εφαρμόζονται και από άλλους Δήμους, έχουν αναφερθεί επανειλημμένα σε προηγούμενες ελέγχους μας, χωρίς ωστόσο οι οικονομικές υπηρεσίες του Δήμου να τις υιοθετήσουν.

4.17 Έξοδα πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων.

Οι δαπάνες για πολιτιστικές υπηρεσίες και εκδηλώσεις κατά τα έτη 2015 και 2014, ανήλθαν σε €221.526 και €240.639, αντίστοιχα, σε σύγκριση με €231.197 το 2013, δηλαδή σημειώθηκε μείωση €19.113 ή ποσοστό 7,9% το 2015, σε σύγκριση με το 2014.

Στα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνονται χορηγίες που παραχωρήθηκαν κατά το 2015 και 2014 στον πολιτιστικό σύλλογο με την επωνυμία «Πολιτιστικό Εργαστήρι 'Παρά τη λίμνη' του Δήμου Παραλιμνίου» συνολικού ύψους €44.500, καθώς και στο μουσικό-πολιτιστικό σωματείο «Χορωδία 'Μελιζόνα' Δήμου Παραλιμνίου» ύψους €39.162.

Όσον αφορά στις δαπάνες για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, αυτές ανήλθαν σε €376.759, €393.586, €365.610 και €349.161, αντίστοιχα, παρουσιάζοντας αύξηση, σε σύγκριση με το 2015, ύψους €155.233, €172.060, €114.084 και €127.635 ή ποσοστό 70%, 78%, 65% και 58%, αντίστοιχα. Συναφώς αναφέρουμε ότι στα εν λόγω ποσά περιλαμβάνονται και οι χορηγίες που παραχωρήθηκαν κατά το 2019, 2018, 2017 και 2016 στον πολιτιστικό σύλλογο «Πολιτιστικό Εργαστήρι 'Παρά τη λίμνη' του Δήμου Παραλιμνίου» συνολικού ύψους €125.094, καθώς και στο μουσικό-πολιτιστικό σωματείο «Χορωδία 'Μελιζόνα' Δήμου Παραλιμνίου» συνολικού ύψους €64.753.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρούσες οικονομικές συνθήκες στα δημόσια οικονομικά οι δαπάνες του Δήμου για την διοργάνωση πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων κρίνονται ως ψηλές.

Σύσταση: Μετά τη λήξη κάθε εκδήλωσης, να ετοιμάζεται έκθεση απολογισμού και αξιολόγησης των πεπραγμένων από οικονομικής άποψης, καθώς και από άποψη επιδιωκόμενου αποτελέσματος/σκοπού, για διακρίβωση του βαθμού επίτευξης των στόχων που αναμένονται από κάθε εκδήλωση, καθώς και για σκοπούς προγραμματισμού και βελτίωσης/αναβάθμισης της ποιότητας των πολιτιστικών εκδηλώσεων που οργανώνονται από τον Δήμο.

Ποσά χορηγιών προς σωματεία και ιδρύματα, να καταχωρίζονται στον λογαριασμό του Γενικού Καθολικού «Συνεισφορές-Χορηγίες» και όχι στα έξοδα πολιτιστικών εκδηλώσεων.

4.18 Κριτήρια παροχής χορηγιών.

Σύμφωνα με καταστάσεις που ετοίμασε ο Δήμος, κατά το 2015 και 2014 καταβλήθηκαν σε αθλητικά σωματεία, σχολεία κ.λπ. ποσά συνολικού ύψους €194.610 και €199.793, αντίστοιχα,

χωρίς ο Δήμος να απαιτεί την υποβολή οποιωνδήποτε δικαιολογητικών και στοιχείων, σχετικά με τη χρήση των χορηγιών αυτών.

Στα πιο πάνω ποσά περιλαμβάνονται εισφορές του Δήμου για οικονομική ενίσχυση των ομάδων της Ένωσης Νέων Παραλιμνίου, για τα έτη 2015 και 2014, ύψους €109.400 και €94.500, αντίστοιχα.

Όσον αφορά στις χορηγίες για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, αυτές ανήλθαν σε €582.299, €490.211, €504.145 και €347.033, αντίστοιχα, παρουσιάζοντας αύξηση €387.689 ή ποσοστό 200% το 2019, σε σύγκριση με το 2015.

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από τον Δήμο, οι χορηγίες προς την Ένωση Νέων Παραλιμνίου για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, ανήλθαν σε €205.536, €166.000, €118.500 και €133.000, αντίστοιχα. Δηλαδή, κατά το 2019, σε σύγκριση με το 2014, σημειώθηκε αύξηση ύψους €111.036 ή ποσοστό 117%.

Σύσταση: Για να διασφαλίζεται ότι οι χορηγίες που παραχωρούνται σε σωματεία, συνδέσμους και οργανώσεις, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς για τους οποίους δόθηκαν, ο Δήμος να καθορίσει κριτήρια παραχώρησης των εν λόγω χορηγιών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που επικρατούν στα δημόσια οικονομικά, καθώς και τις πιέσεις που δέχεται η οικονομία, γενικά, λόγω της πανδημίας, τα κριτήρια παραχώρησης χορηγιών πρέπει να επανεξεταστούν από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών, τα οποία έχουν την ευθύνη έγκρισης των Προϋπολογισμών, καθώς και από τον Δήμο.

4.19 Άδειες οικοδομής.

α. Παρόλο που για 41 περιπτώσεις αδειών οικοδομής, καλυπτικές άδειες και άδειες διαχωρισμού οικοπέδων, οι οποίες εγκρίθηκαν από τις Υπηρεσίες του Δήμου την περίοδο 2008-2016, οι αιτητές ειδοποιήθηκαν να προσέλθουν στον Δήμο για την έκδοση και παραλαβή τους, καταβάλλοντας τα σχετικά δικαιώματα που ανέρχονταν σε €417.821, εντούτοις, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, παρέλειψαν να το πράξουν.

Όπως έχουμε αναφέρει και στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας, που αφορά στις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για το έτος 2016, σε αρκετές περιπτώσεις, παρόλο που οι Τεχνικές Υπηρεσίες των Δήμων εξετάζουν αιτήσεις για την έκδοση αδειών οικοδομής, εντούτοις οι αιτητές δεν προσέρχονται για την καταβολή των δικαιωμάτων και έκδοση της σχετικής άδειας, με αποτέλεσμα οι Δήμοι, οι οποίοι επιβαρύνονται με το κόστος εξέτασής τους, να μην έχουν οποιονδήποτε έσοδο, το οποίο να καλύπτει, τουλάχιστον, το διοικητικό τους κόστος.

Επισημαίνουμε ότι, σύμφωνα με τον Κανονισμό 62 των περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Κανονισμών (ΚΔΠ 587/2003), δικαιώματα καταβάλλονται για άδειες που χορηγούνται. Επομένως, η επιβολή από τους Δήμους δικαιωμάτων μελέτης αίτησης για έκδοση άδειας οικοδομής στερείται νομικής βάσης.

Είχαμε αναφέρει επίσης ότι, κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με τους Δήμους, θα πρέπει να εξετάσει το θέμα αυτό και να προωθήσει την τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ώστε να νομιμοποιηθεί η επιβολή και η είσπραξη

δικαιωμάτων μελέτης αίτησης για έκδοση άδειας οικοδομής, ώστε οι Δήμοι να εισπράττουν, τουλάχιστον, το κόστος που αφορά στα σχετικά διοικητικά έξοδα.

Νοείται ότι η επιβολή και η είσπραξη των δικαιωμάτων μελέτης πρέπει να γίνεται προκαταβολικά, δηλαδή κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης. Σε περίπτωση που η αίτηση εγκριθεί και η άδεια χορηγηθεί, τα προεισπραχθέντα δικαιώματα μελέτης να αφαιρούνται από τα συνολικά δικαιώματα έκδοσης/χορήγησης της άδειας οικοδομής.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, για το εν λόγω θέμα, η Υπηρεσία μας κοινοποίησε σχετική επιστολή στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, για ενημέρωση και κατάλληλη ενέργεια.

β. Οι Υπηρεσίες του Δήμου δεν φαίνεται να πραγματοποιούν επιτόπιους ελέγχους, για εντοπισμό τυχόν περιπτώσεων διεξαγωγής οικοδομικών εργασιών χωρίς άδεια οικοδομής, ώστε ο Δήμος να λάβει σχετικά μέτρα εναντίον τους.

4.20 Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Κάθε αρμόδια αρχή που συμμετέχει σε διάφορα Ευρωπαϊκά Προγράμματα, πρέπει να καθορίζει τη χρηματοοικονομική διαχείριση των κοινοτικών πόρων, μέσα στο πλαίσιο των Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αυτό διαλαμβάνει τη λήψη τέτοιων μέτρων και την υιοθέτηση τέτοιων διαδικασιών, που να διασφαλίζουν ότι οι δαπάνες διενεργούνται μέσα στο πλαίσιο των διαδικασιών που καθορίζονται από την Επιτροπή και να υποστηρίζονται από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά.

Σύσταση: Για την παρακολούθηση και έλεγχο των πιο πάνω προγραμμάτων, ο Δήμος να υιοθετήσει μητρώο, στο οποίο να καταχωρίζονται στοιχεία σχετικά με τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα στα οποία συμμετέχει, όπως, για παράδειγμα, το θέμα, ο σκοπός και η διάρκεια του προγράμματος, ο συντονιστής, το ύψος της χορηγίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το ποσοστό συμμετοχής του Δήμου κ.λπ.

Συναφώς αναφέρουμε ότι μέσω των διαφόρων Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων εξασφαλίζεται και εξοπλισμός (συνήθως ηλεκτρονικοί υπολογιστές), ο οποίος παραχωρείται στους Λειτουργούς που συμμετέχουν στην υλοποίηση των προγραμμάτων. Στις περιπτώσεις αυτές, ο εξοπλισμός να καταχωρίζεται σε κατάλληλα μητρώα περιουσιακών στοιχείων, για σκοπούς επιβεβαίωσης της φυσικής ύπαρξής του, με αναφορά/χρέωση στον Λειτουργό στον οποίο παραχωρήθηκε για χρήση.

4.21 Βιβλίο κίνησης οχημάτων.

Δεν τηρούνται από τον Δήμο βιβλία κίνησης για όλα τα δημοτικά οχήματα, ενώ αυτά που τηρούνται δεν είναι πλήρως ενημερωμένα με στοιχεία που αφορούν στις διαδρομές, στην απόσταση που διανύθηκε αναλυτικά για κάθε διαδρομή, στα αποθέματα καυσίμων στην αρχή και στο τέλος του μήνα, καθώς και στον μέσο όρο κατανάλωσης καυσίμων, για σκοπούς ελέγχου και παρακολούθησης των σχετικών εξόδων.

Παρόλο που για καλύτερο έλεγχο της διαχείρισης και χρήσης των οχημάτων του, ο Δήμος εγκατέστησε σύστημα θεσιθεσίας (Global Positioning System–GPS), διαπιστώσαμε ότι δεν εξασκεί οποιονδήποτε έλεγχο σε συστηματική βάση, αλλά μόνο περιστασιακά κατά περίπτωση.

Σύσταση: Ο Δήμος να εφαρμόσει τα όσα αναφέρονται πιο πάνω και να διενεργεί ελέγχους σε συστηματική βάση.

4.22 Παρακολούθηση υποθέσεων απαλλοτρίωσης.

Σύμφωνα με το άρθρο 23.5 του Συντάγματος, εάν εντός τριών ετών από την ημερομηνία της απαλλοτρίωσης, η απαλλοτριωθείσα ακίνητη ιδιοκτησία δεν χρησιμοποιηθεί για τον σκοπό για τον οποίο απαλλοτριώθηκε, τότε η απαλλοτριώσασα αρχή είναι υπόχρεη να προσφέρει την απαλλοτριωθείσα ιδιοκτησία στον αρχικό ιδιοκτήτη, στην τιμή που την απέκτησε.

Διαπιστώσαμε ότι έγγραφα σχετικά με απαλλοτριώσεις, δεν αρχειοθετούνται σε ξεχωριστούς φακέλους για κάθε απαλλοτρίωση, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται η παρακολούθηση της τήρησης της πιο πάνω Συνταγματικής υποχρέωσης.

Σύσταση: Τα έγγραφα για κάθε απαλλοτρίωση ακίνητης ιδιοκτησίας, να τηρούνται σε ξεχωριστούς φακέλους και να καταχωρίζονται σε σχετικό μητρώο. Το μητρώο να εξετάζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να λαμβάνονται έγκαιρα τα απαραίτητα μέτρα για υλοποίηση του σκοπού της απαλλοτρίωσης, μέσα στις καθορισμένες από το Σύνταγμα προθεσμίες.

4.23 Υποβολή καταλόγου συμβάσεων που συνήφθησαν με συνοπτικές διαδικασίες.

Παρόλο που, σύμφωνα με το Άρθρο 90(3) του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου του 2016 (Ν.73(I)/2016), κάθε αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί ανά τρίμηνο στην Υπηρεσία μας, κατάλογο όλων των συμβάσεων που συνήφθησαν με συνοπτικές διαδικασίες, για ποσά πέραν των δύο χιλιάδων ευρώ, εντούτοις ο Δήμος δεν υποβάλλει τον εν λόγω κατάλογο.

4.24 Τηλεφωνικά τέλη.

Τα τηλεφωνικά τέλη για τα έτη 2015 και 2014 ανήλθαν σε €21.455 και €20.211, αντίστοιχα. Στα ποσά αυτά περιλαμβάνονται τέλη κινητής τηλεφωνίας ύψους €5.404 για το 2015 και €4.956 για το 2014.

Διαπιστώσαμε ότι κατά το 2015 και 2014, παραχωρήθηκαν κινητά τηλέφωνα σε 6 υπαλλήλους και 9 εργάτες και σε 1 συνταξιούχο, τον συντηρητή Δημοτικού Γηπέδου, για κάλυψη υπηρεσιακών αναγκών, χωρίς να ληφθεί σχετική απόφαση από το Δημοτικό Συμβούλιο και χωρίς να καθοριστεί οποιοσδήποτε περιορισμός στο κόστος των μηνιαίων κλήσεων που θα καταβάλλει ο Δήμος. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι το μέσο κόστος των τελών κινητής τηλεφωνίας για τα έτη 2015 και 2014, ανήλθε σε €258 και €297 (€21 και €25 τον μήνα), αντίστοιχα.

Όσον αφορά στα τηλεφωνικά τέλη για τα έτη 2019, 2018, 2017 και 2016, αυτά, σύμφωνα με τις μη ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις, ανήλθαν σε €60.271, €60.305, €62.714 και €62.254,

αντίστοιχα, δηλαδή κατά το 2019, σε σύγκριση με το 2015, διαπιστώνουμε αύξηση ύψους €38.816 ή ποσοστό 181%.

Σύσταση: Ο Δήμος να ενημερώσει την Υπηρεσία μας για τους λόγους της ανεπίτρεπτα μεγάλης αύξησης στα τέλη για τα έτη 2015-2019, σε σύγκριση με το ύψος τους για τα έτη 2014-2015.

Όπως έχουμε συστήσει και σε άλλους Δήμους, να επιστραφούν στον Δήμο τα κινητά τηλέφωνα από τα πρόσωπα στα οποία αναφερόμαστε πιο πάνω και, αν υπάρχει πραγματική ανάγκη, να καθοριστεί διαδικασία, ώστε να τους καταβάλλεται κάθε μήνα το ποσό που αποδεδειγμένα θα αφορά σε χρέωση υπηρεσιακών τηλεφωνημάτων.

Εναλλακτικά, θα μπορούσε να τους καταβάλλεται ένα κατ' αποκοπή επίδομα τηλεφώνου ύψους €10 τον μήνα και σε περίπτωση που τα υπηρεσιακά τηλεφωνήματα ξεπερνούν το ποσό αυτό, να τους καταβάλλεται η διαφορά.

4.25 Εορτασμοί Κατακλυσμού 2016.

α. Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Δήμου για τη Γιορτή του Κατακλυσμού για το έτος 2016, ζητήθηκε η εκδήλωση ενδιαφέροντος υποβολής προτάσεων για συμμετοχή στις σχετικές εκδηλώσεις.

Διαπιστώσαμε ότι, η Επιτροπή Προσφορών του Δήμου δεν διόρισε Επιτροπή Αξιολόγησης, τα μέλη της οποίας, σύμφωνα με τους περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών (Δημοτικούς) Κανονισμούς του 2012 (ΚΔΠ 243/2012), Κανονισμός 15, είναι δημοτικοί υπάλληλοι, για αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν για τους εορτασμούς, αλλά οι εκθέσεις αξιολόγησης, με εισηγήσεις για λήψη απόφασης από την Επιτροπή Προσφορών, ετοιμάστηκαν από την Επιτροπή Πολιτισμού.

Σύμφωνα με τον πιο πάνω Κανονισμό, τα μέλη κάθε Επιτροπής Αξιολόγησης είναι δημοτικοί υπάλληλοι, ενώ, όπου κρίνεται σκόπιμο, μπορούν να διορίζονται και υπάλληλοι που δεν υπάγονται στην Αναθέτουσα Αρχή, νοουμένου ότι η διευθέτηση αυτή γίνεται κατόπιν συνεννόησης με την Υπηρεσία από την οποία προέρχονται.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι, σε αντίθεση με τις πρόνοιες των πιο πάνω Κανονισμών, οι προτάσεις που υποβλήθηκαν για τη συμμετοχή συγκεκριμένων καλλιτεχνών σε εκδηλώσεις, προωθήθηκαν από το Πολιτιστικό Τμήμα του Δήμου προς την Επιτροπή Πολιτισμού, για επιλογή και έγκριση και ακολούθως στο Δημοτικό Συμβούλιο για επικύρωση.

β. Σχετικά με τις πιο πάνω εκδηλώσεις, παρατηρήσαμε επίσης και τα ακόλουθα:

- (i) Δεν φαίνεται να είχαν καθοριστεί οι όροι των διαγωνισμών, με αναφορά στις ελάχιστες απαιτήσεις ή/και στα κριτήρια αξιολόγησης των προτάσεων.
- (ii) Δεν τεκμηριώθηκε κατάλληλα η συμμετοχή συγκεκριμένης τραγουδίστριας, αφού δεν ήταν η πιο οικονομικά συμφέρουσα επιλογή, το κόστος της οποίας ανήλθε σε €20.500 πλέον ΦΠΑ.

Σύσταση: Ο Δήμος, για σκοπούς διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και καλύτερης διαχείρισης των πόρων του, να καθορίζει και να εγκρίνει κριτήρια, με βάση τα οποία να αξιολογούνται οι αιτήσεις/προτάσεις για παραστάσεις στο πλαίσιο των πολιτιστικών εκδηλώσεων που διοργανώνει.

4.26 Προμήθεια και τοποθέτηση μονάδων ελαφριάς προκατασκευής σε παραλιακές περιοχές.

Στις 25.8.2015, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του Δήμου και συγκεκριμένης εταιρείας, για την προμήθεια και τοποθέτηση 10 μονάδων ελαφριάς προκατασκευής, συνολικής αξίας €104.500 πλέον ΦΠΑ, που θα χρησιμοποιούνται ως χώροι υγιεινής σε παραλιακές περιοχές του Δήμου.

Παρόλο που η σύμβαση προνοούσε την τοποθέτηση των πιο πάνω μονάδων σε συγκεκριμένα προεπιλεγμένα σημεία παραλιών του Δήμου, εντούτοις όταν παραλήφθηκαν κατά το 2015, αποθηκεύτηκαν προσωρινά στην Αποθήκη του Δήμου, όπου, όμως, δεν υπάρχουν οι απαραίτητες ασφαλιστικές δικλίδες για τη φύλαξή τους, με κίνδυνο οι μονάδες αυτές να υποστούν φθορές.

Σύσταση: Ο Δήμος να προχωρήσει αμέσως στις απαραίτητες ενέργειες για αξιοποίηση/τοποθέτηση των πιο πάνω μονάδων στα κατάλληλα σημεία.

4.27 Ενοικίαση υποστατικών από τον Δήμο.

α. Κατά το 2007, ο Δήμος ενοικίασε τον πρώτο όροφο κτηρίου έναντι του Δημαρχείου για στέγαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, χωρίς ωστόσο, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, να μετακινηθεί η Δημοτική Βιβλιοθήκη στο πιο πάνω κτήριο, με αποτέλεσμα ο εν λόγω χώρος να παραμένει για τόσα χρόνια αναξιοποίητος.

Σύμφωνα με το σχετικό συμβόλαιο, το οποίο ανανεώθηκε κατά το 2013 με ισχύ μέχρι τις 31.1.2016, το μηνιαίο ενοίκιο μέχρι την 31.1.2013 ανερχόταν σε €4.983, ενώ από την 1.2.2013 καταβάλλεται μειωμένο ενοίκιο ύψους €1.900, δηλαδή μειώθηκε κατά €3.083 τον μήνα, πλέον κοινόχρηστα.

Παρόλο που το εν λόγω συμβόλαιο έληξε τον Φεβρουάριο του 2016, εντούτοις ο Δήμος εξακολουθεί να καταβάλλει τα σχετικά ενοίκια. Συναφώς αναφέρεται ότι, για την περίοδο 12/2007-2/2016, πληρώθηκαν ενοίκια συνολικού ύψους €139.120.

Σύσταση: Να ενημερωθεί η Υπηρεσία μας για τους λόγους για τους οποίους ο πιο πάνω χώρος παραμένει αναξιοποίητος από το 2007, καθώς και για τα μέτρα που προτίθεται να λάβει ο Δήμος για τερματισμό της συνεχιζόμενης διασπάθισης δημόσιου χρήματος.

β. Κατά το 2013, ο Δήμος ενοικίασε διαμέρισμα στην περιοχή του, για να στεγαστεί στούντιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, καταβάλλοντας ενοίκιο ύψους €400 τον μήνα, πλέον κοινόχρηστα, παρόλο που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ο χώρος για στέγαση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, ο οποίος ήταν διαθέσιμος.

Σύσταση: Ο Δήμος να επανεξετάσει τις ανάγκες του και να αξιοποιήσει κατάλληλα τα εν λόγω υποστατικά, ώστε να περιοριστούν οι δαπάνες του για ενοίκια. Όσον αφορά στο υποστατικό για το οποίο αναφερόμαστε στην παράγραφο (α) πιο πάνω, λαμβάνοντας υπόψη ότι το σχετικό

συμβόλαιο δεν έχει ανανεωθεί μετά την 31.1.2016, ο Δήμος θα πρέπει, αμέσως, είτε να το αξιολογήσει ή να το εγκαταλείψει.

4.28 Κατάχρηση στο Δημοτικό Ταμείο.

Σύμφωνα με επιστολή του Δημάρχου προς τον Αστυνομικό Διευθυντή Αμμοχώστου, ημερ. 18.6.2014, περί τα τέλη Μαρτίου του 2014 διαπιστώθηκε έλλειμμα στο ταμείο δημοτικού υπαλλήλου με καθήκοντα εισπράκτορα.

Στην πιο πάνω επιστολή του, ο Δήμαρχος αναφέρει επίσης ότι κατά τη διάρκεια του ελέγχου ο εν λόγω υπάλληλος ενημερωνόταν για τα ποσά του ελλείμματος και ότι σε τέσσερις περιπτώσεις κατέβαλε στον Δήμο συνολικό ποσό ύψους €109.502, καθώς και ότι θεωρήθηκε πρέπον να ενημερωθεί η Αστυνομία για το εν λόγω έλλειμμα και να κρίνει η ίδια κατά πόσο το ζήτημα χρήζει διερεύνησης για πιθανή διάπραξη ποινικών αδικημάτων, παρόλο που δεν είχε σε γνώση του οποιοδήποτε περαιτέρω έλλειμμα ή/και ζημιά, αναφέροντας επίσης ότι ο Δήμος δεν έχει καμιά απαίτηση.

Η Υπηρεσία μας, με επιστολή της, ημερ. 23.6.2014, επισήμανε ότι παρήλθε μεγάλο χρονικό διάστημα μέχρι να καταγγελθεί η υπόθεση στην Αστυνομία, αφού η υπεξαίρεση περιήλθε σε γνώση του Δήμου από τον Μάρτιο του 2014 (ενέργεια για την οποία ο Δήμος επικαλέστηκε κάποιους λόγους, που αφορούν στη διασφάλιση των συμφερόντων του) και εξέφρασε τη διαφωνία της με την αναφορά στην επιστολή προς την Αστυνομία ότι ο Δήμος δεν έχει καμιά απαίτηση, τονίζοντας ότι, όσον αφορά στο πραγματικό ύψος της υπεξαίρεσης, αυτό θα μπορεί να επιβεβαιωθεί μετά την πλήρη και ενδελεχή διερεύνηση του θέματος είτε από τον Δήμο, είτε από την Αστυνομία.

Συναφώς αναφέρουμε ότι στις 10.4.2014, το Δημοτικό Συμβούλιο αποδέχθηκε την παραίτηση του εν λόγω υπαλλήλου, ενώ στις 4.12.2014 επανέλαβε ότι δεν έχει οποιαδήποτε περαιτέρω αξίωση και εξουσιοδότησε τον Αναπληρωτή Δημοτικό Γραμματέα να δώσει κατάθεση στην Αστυνομία.

Όπως πληροφορηθήκαμε, η υπόθεση εκδικάστηκε από το Δικαστήριο και η Υπηρεσία μας παρακάλεσε όπως ενημερωθεί για τη σχετική απόφαση, χωρίς όμως, το αίτημά μας, να τύχει οποιασδήποτε ανταπόκρισης από τον Δήμο.

4.29 Μεταχρονολογημένες επιταγές.

Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 23.1.2014, 28.1.2014 και 2.9.2014, όπως συγκεκριμένοι φορολογούμενοι καταβάλουν τις οφειλές τους με την έκδοση και αποδοχή τους από τον Δήμο μεταχρονολογημένων επιταγών, ενέργεια η οποία, σύμφωνα με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες, όχι μόνο δεν επιτρέπεται, αλλά εγκυμονεί και κινδύνους για πιθανή απώλεια εσόδων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας διενήργησε πρόσθετο συμπληρωματικό έλεγχο, από τον οποίο διαφάνηκε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο, με αποφάσεις του, αποδέχθηκε την αποπληρωμή οφειλών με μεταχρονολογημένες επιταγές από ευρύτερο αριθμό φορολογουμένων.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι το ποσό των μεταχρονολογημένων επιταγών, που παρουσιάστηκαν στους λειτουργούς της Υπηρεσίας μας κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανερχόταν

σε €280.288 συνολικά, οι οποίες, ως σημειωθεί, δεν ήταν καταχωρισμένες σε οποιοδήποτε μητρώο, με αποτέλεσμα να μην εξασκείται ούτε και αποτελεσματικός έλεγχος αναφορικά με τη χρέωσή τους στον λογαριασμό Ταμείου, την πίστωση του οφειλέτη/χρεώστη, καθώς και την κατάθεσή τους στον τραπεζικό λογαριασμό του Δήμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να τερματίσει αμέσως την είσπραξη οφειλών με αποδοχή μεταχρονολογημένων επιταγών και να συμμορφωθεί με τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες (Οδηγία αρ. 47), σύμφωνα με την οποία «Επιταγές οι οποίες εκδίδονται πάνω σε Κυπριακές Τράπεζες μπορούν να γίνουν αποδεκτές, νοουμένου ότι αυτές δεν φέρουν ημερομηνία μεταγενέστερη από την ημερομηνία είσπραξης...».

4.30 Κατασκευή δρόμου στο πεδίο βολής Φανού έως την οδό Διονύσου.

α. Απαλλοτριώσεις ιδιωτικών τεμαχίων. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου, η κατασκευή του πιο πάνω δρόμου άρχισε τον Ιούνιο του 2012 και ολοκληρώθηκε στο τέλος Ιουλίου του ίδιου χρόνου.

Παρόλο που για το πιο πάνω έργο απαιτείτο η απαλλοτρίωση ιδιωτικών τεμαχίων γης, εντούτοις το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 3.7.2012, παράνομα, όπως προχωρήσουν οι εργασίες κατασκευής του υπό αναφορά δρόμου, ανεξάρτητα αν είχε ληφθεί ή όχι η συγκατάθεση των επηρεαζόμενων ιδιοκτητών. Σύμφωνα με τα πρακτικά συνεδρίας του Δημοτικού Συμβουλίου, ημερ. 29.9.2014, μέχρι την ημερομηνία αυτή δεν είχαν εξασφαλιστεί όλες οι απαραίτητες συγκαταθέσεις. Συγκεκριμένα, από σύνολο 55 επηρεαζόμενων ιδιοκτητών, μέχρι τις 19.11.2014 δεν είχαν συγκατατεθεί 6 ιδιοκτήτες.

β. Αποζημιώσεις σε επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 6.5.2014 να αποζημιώσει μόνο 3 συνιδιοκτήτες συγκεκριμένου τεμαχίου, με το ποσό των €33.333 στον καθένα, δηλαδή €99.999 συνολικά. Σημειώνουμε ότι στις 3.7.2012 είχε ληφθεί απόφαση για κατεδάφιση, με έξοδα του Δήμου, πρόχειρου υποστατικού που επηρέαζε την όδευση του δρόμου, το οποίο βρισκόταν στο εν λόγω τεμάχιο, καθώς και για παραχώρηση προς τους 3 συνιδιοκτήτες λυόμενου υποστατικού, ιδιοκτησίας του Δήμου, κόστους €110.034.

Σύσταση: Ο Δήμος να μας ενημερώσει κατά πόσο υπήρχαν αιτήματα για αποζημιώσεις από τους ιδιοκτήτες των άλλων τεμαχίων γης που απαλλοτριώθηκαν, χωρίς τη συγκατάθεσή τους και τις ενέργειες του Δήμου.

γ. Εκτέλεση έργου. Το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, με επιστολή του, ημερ. 31.7.2012, πληροφόρησε τον Δήμο ότι από έλεγχο που διενήργησε τεχνικός του Συμβουλίου, διαπιστώθηκε ότι το εν λόγω έργο εκτελείτο από τον Δήμο, ο οποίος, σύμφωνα με το Συμβούλιο, είναι μη εγγεγραμμένος εργολήπτης και κάτοχος της αντίστοιχης άδειας κατηγορίας και τάξης του έργου, κατά παράβαση της σχετικής νομοθεσίας (Ν29(Ι)/2001). Συναφώς αναφέρεται ότι το εν λόγω Συμβούλιο κατέθεσε αγωγή (αρ. 7453/12) εναντίον του Δήμου, η οποία στις 4.7.2013 αποσύρθηκε.

δ. Κατασκευή δρόμου σε κρατική δασική γη και επίταξη αριθμού τεμαχίων.

- (i) Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με ειδοποίησή του, ημερ. 9.1.2013, προς τον Δήμο, σύμφωνα με το άρθρο 42 του περί Δασών Νόμου, αναφέρει ότι ο Δήμος, κατά παράβαση των όρων της άδειάς του, κατασκεύασε ασφαλοστρωμένο δρόμο μήκους 150 μέτρων σε κρατική δασική γη και ότι θα πρέπει η παράβαση να αρθεί εντός 15 ημερών, χωρίς όμως ο Δήμος, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, να είχε συμμορφωθεί.
- (ii) Το Υπουργείο Άμυνας, με επιστολή του, ημερ. 14.9.2012, προς τον Διευθυντή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς, η οποία κοινοποιήθηκε στον Δήμαρχο, πληροφόρησε την επίταξη αριθμού τεμαχίων, μέσα στα οποία κατασκευάστηκε ο υπό αναφορά δρόμος, τα οποία θεωρήθηκαν απαραίτητα για την αντιμετώπιση αμυντικών αναγκών.

4.31 Παράνομη ανέγερση ορόφου σε ξενοδοχείο από συγκεκριμένη εταιρεία.

Σύμφωνα με επιστολή των Τεχνικών Υπηρεσιών του Δήμου, ημερ. 11.3.2014, προς συγκεκριμένη εταιρεία, ιδιοκτήτρια ξενοδοχείου, διαπιστώθηκε, μετά από επιτόπια έρευνα, η εκτέλεση εργασιών για την προσθήκη πέμπτου ορόφου στο μπλοκ Β του εν λόγω ξενοδοχείου, χωρίς την εξασφάλιση άδειας οικοδομής. Η εταιρεία κλήθηκε όπως σταματήσει τις παράνομες οικοδομικές εργασίες, χωρίς όμως ο Δήμος να λάβει οποιαδήποτε άλλα μέτρα.

Όπως μας αναφέρθηκε, η κατασκευή του συγκεκριμένου ορόφου έχει ολοκληρωθεί, χωρίς όμως, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, να είχε εξασφαλιστεί άδεια οικοδομής.

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, διαπιστώνουμε ότι το Δημοτικό Συμβούλιο επέδειξε, ανεπίτρεπτα, ασύγγνωστη ανοχή στην εκτέλεση και ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών, μη εφαρμόζοντας την υφιστάμενη νομοθεσία και χωρίς να λάβει οποιαδήποτε μέτρα για την εξασφάλιση σχετικών δικαστικών διαταγμάτων, τα οποία όφειλε να λάβει.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι αριθμός ξενοδοχείων έχει προβεί σε ανακαινίσεις ή/και επεκτάσεις στα δημοτικά όρια, με ανέγερση πρόσθετων ορόφων, ο Δήμος να στείλει στην Υπηρεσία μας αναλυτική κατάσταση, με αναφορά στον αριθμό της σχετικής άδειας ή κατά πόσο η εκτέλεση των εργασιών έγινε/γίνεται χωρίς άδεια, τα μέτρα που έλαβε ο Δήμος ή προτίθεται να λάβει, καθώς και κατά πόσο ο Δήμος έχει εκδώσει στα ξενοδοχεία αυτά άδεια λειτουργίας επαγγελματικού υποστατικού, σύμφωνα με το Άρθρο 103 του περί Δήμων Νόμου, με αναφορά στον αριθμό της άδειας.

4.32 Έλλειμμα υδρομετρητών.

Όπως είχαμε αναφέρει και κατά τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013, από φυσική καταμέτρηση που πραγματοποιήθηκε από λογιστικό λειτουργό και τον επόπτη υδατοπρομήθειας, διαπιστώθηκε έλλειμμα 30 υδρομετρητών (διαφορά μεταξύ του αριθμού των υδρομετρητών στην αποθήκη και του αριθμού τους, σύμφωνα με τα χειρόγραφα μητρώα νέων και μεταχειρισμένων (από αντικαταστάσεις) υδρομετρητών), οι οποίοι έχουν ταυτοποιηθεί, αφού ο αριθμός σειράς κάθε υδρομετρητή καταχωρίζεται στο σχετικό μητρώο.

Παρόλο που η Υπηρεσία μας παρατήρησε ότι η πρόσβαση στην αποθήκη, στην οποία φυλάσσονται οι υδρομετρητές, δεν ελέγχεται αποτελεσματικά, με αποτέλεσμα μη εξουσιοδοτημένα άτομα να μπορούν να υπεξαιρέσουν περιουσιακά στοιχεία του Δήμου, εντούτοις οι Υπηρεσίες του Δήμου δεν έλαβαν οποιαδήποτε μέτρα για τη διαφύλαξή τους.

4.33 Παράνομη τοποθέτηση παιγνιδιών για τη δημιουργία παιχνιδότοπου εντός του κρατικού τεμαχίου με Αρ. 171, Αρ. σχεδίου 2-296-376.

α. Το πιο πάνω τεμάχιο παραχωρήθηκε από το τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας στο Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων για ανέγερση γραφείου.

Ο Δήμος Παραλιμνίου, με επιστολή του προς το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, ημερ. 27.5.2015, ζήτησε όπως του επιτραπεί να προχωρήσει σε διαμόρφωση του συγκεκριμένου τεμαχίου για χρήση από πλανοδιοπώλες ή άλλες παρόμοιες χρήσεις, μέχρι την αξιοποίησή του από το Τμήμα.

Το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, με επιστολή του, ημερ. 16.6.2015, πληροφόρησε τον Δήμο ότι συναινεί στη χρήση του πιο πάνω τεμαχίου μέχρι το τέλος του 2016, καθώς και ότι με την εκπνοή της υπό αναφορά περιόδου, θα επανεξετάσει το αίτημα, για ανανέωση της χρήσης.

Διαπιστώσαμε ότι στις 18.2.2016, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να παραχωρήσει τη χρήση του εν λόγω τεμαχίου στην Ένωση Νέων Παραλιμνίου και ακολούθως, στις 15.4.2016, αποφάσισε να εκδώσει άδεια λειτουργίας λούνα παρκ σε άλλη εταιρεία για περίοδο 28 ημερών, αφού καταβάλει το ποσό των €500.

Στις 25.4.2016, ο Δήμος παραχώρησε στην πιο πάνω εταιρεία «Άδεια Λειτουργίας Λούνα Παρκ» για την περίοδο 25.4.2016-23.5.2016, εισπράττοντας τα σχετικά δικαιώματα εκ των υστέρων, στις 18.5.2016, ενώ στις 24.6.2016, παραχώρησε, εκ των υστέρων, νέα άδεια για την περίοδο 24.5.2016 μέχρι 20.6.2016 (αρ. απόδειξης 9154, ημερ. 24.6.2016).

β. Το Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, με επιστολή του, ημερ. 24.3.2016, πληροφόρησε τον Δήμο ότι η χρήση του τεμαχίου από μέρος του, δεν συνάδει με τους όρους της παραχώρησής του, καθώς και ότι η διάθεση κρατικής γης εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Κεντρικού Φορέα Στέγασης Κρατικών Υπηρεσιών και ζήτησε όπως τερματιστεί αμέσως κάθε ενέργεια αλλαγής χρήσης του τεμαχίου και επαναφερθεί στην πρότερή του κατάσταση.

γ. Κατά τη διερεύνηση διαπιστώσαμε ότι η «Άδεια Λειτουργίας Λούνα Παρκ» δεν αποτελεί τυποποιημένο έγγραφο άδειας, αλλά το σχετικό έντυπο εκτυπώθηκε σε επιστολόχαρτο του Δήμου, χωρίς να φέρει προτυπωμένο αύξοντα αριθμό, ώστε να καταχωριστεί στο μητρώο διπλοτύπων.

Συναφώς αναφέρουμε ότι οι δύο πιο πάνω άδειες που εκδόθηκαν από τον Δήμο, φέρουν τον ίδιο χειρόγραφο αριθμό άδειας (αρ. 92678), χωρίς η Υπηρεσία μας να μπορέσει να εντοπίσει την ύπαρξη μητρώου, στο οποίο να έχουν καταχωριστεί, με αριθμητική σειρά, τυχόν άλλες άδειες που εκδόθηκαν για σκοπούς ελέγχου της πληρότητας των εισπράξεων και της καταχώρισής τους στους λογαριασμούς του Δήμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να ενημερώσει την Υπηρεσία μας σχετικά με τα πιο πάνω.

4.34 Παραχώρηση δημόσιων χώρων πρασίνου σε ιδιώτες.

Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(στ) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμος έχει εξουσία, μεταξύ άλλων, να σχεδιάζει, φυτεύει, βελτιώνει, συντηρεί και διατηρεί δημόσιους χώρους πρασίνου (πάρκα, κήπους κ.λπ.) για δημόσια χρήση. Σύμφωνα και με σχετική έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως, ημερ. 25.8.2008, οι χώροι αυτοί ανήκουν στο Κράτος και προορίζονται, όπως και οι δημόσιοι πεζόδρομοι, για χρήση από το κοινό.

Σχετική δε είναι και η γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με αρ. Γ.Ε. 11/(Α)1944/8, ημερ. 11.11.1992, σύμφωνα με την οποία οι δημόσιοι χώροι πρασίνου, που παραχωρούνται από τους ιδιοκτήτες ακινήτων που διαχωρίζονται σε οικοπέδα κατόπιν της επιβολής σχετικού όρου από την Αρμόδια Αρχή, μόνο ως δημόσιοι χώροι πρασίνου μπορούν να χρησιμοποιηθούν και οι χώροι αυτοί δεν καθίστανται κρατική ιδιοκτησία την οποία το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται να διαθέσει κατά βούληση κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου και οποιαδήποτε χρήση του χώρου αυτού, ξένη προς τη χρήση που προσδιορίστηκε από τον όρο που επέβαλε η Αρμόδια Αρχή, καθιστά τον όρο αυτό νομικά τρωτό.

Παρόλο που τεχνικός του Δήμου διαπίστωσε και ανέφερε σε σχετική του Έκθεση, ημερ. 4.7.2000, την ύπαρξη επεκτάσεων/επεμβάσεων εντός δημόσιου χώρου πρασίνου (τεμάχιο αρ. 484, Φ/Σχ 33/47), εντούτοις, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου, δεν φαίνεται να είχαν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες για άρση των παρανομιών. Διαπιστώσαμε επίσης ότι ο Δήμος εκδίδει άδεια λειτουργίας στο εστιατόριο που παράνομα παρενέβη και χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο χώρο πρασίνου.

Σημειώνουμε ότι για το εν λόγω θέμα έχει υποβληθεί στην Υπηρεσία μας αριθμός καταγγελιών.

Σύσταση: Ο Δήμος να άρει αμέσως την παρανομία.

4.35 Διαγωνισμός αρ. 23/10 – Διαμόρφωση Δημόσιας Πρόσβασης από την οδό Πινίας προς την εκκλησία Αγίου Νικολάου, παρά το Αλιευτικό Καταφύγιο.

Σύμφωνα και με σχετικό υπηρεσιακό σημείωμα, ημερ. 23.9.2013, που αφορά στην εκτέλεση του πιο πάνω έργου, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα.

Ο Δήμος, σύμφωνα με την επιστολή του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας (Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων), ημερ. 29.3.2011, εξασφάλισε για το πιο πάνω έργο «Πιστοποιητικό Συμβατότητας Προκήρυξης των Εγγράφων του διαγωνισμού με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία για τις Δημόσιες Συμβάσεις», καθώς και «Πιστοποιητικό Συμβατότητας Ανάθεσης Σύμβασης με την Εθνική και Κοινοτική Νομοθεσία για τις Δημόσιες Συμβάσεις».

Ο εν λόγω διαγωνισμός κατακυρώθηκε σε συγκεκριμένη εταιρεία, για ποσό ύψους €69.979,80, πλέον ΦΠΑ.

Κατά την υπογραφή της σύμβασης στις 15.4.2011, διαφάνηκε ότι η εκτέλεση ορισμένων εργασιών, με βάση το χρονοδιάγραμμα, θα επέφερε προβλήματα στη λειτουργία συγκεκριμένου ξενοδοχείου και ως εκ τούτου, αποφασίστηκε όπως οι εργασίες καταταμηθούν όπως πιο κάτω:

- ♦ Όλες οι εργασίες, με εξαίρεση τις εργασίες που αφορούν στον κυκλικό κόμβο, ύψους €47.753,80 πλέον ΦΠΑ να εκτελεστούν αμέσως.

- ◆ Οι εργασίες που αφορούν στον κυκλικό κόμβο, ύψους €22.226 πλέον ΦΠΑ, να εκτελεστούν κατά τον Σεπτέμβριο του 2011.

Σημειώνουμε ότι, οι συνολικές πληρωμές προς την πιο πάνω εταιρεία, για τις εργασίες που δεν αφορούσαν στον κυκλικό κόμβο, ανήλθαν στις €66.979,80, δηλαδή ποσό ύψους €19.226 πληρώθηκε για πρόσθετες εργασίες, οι οποίες δεν περιλαμβάνονταν στη σύμβαση. Διαπιστώσαμε επίσης ότι στις 7.5.2012 υπογράφηκε «Συμπληρωματική Συμφωνία» με την πιο πάνω εταιρεία, για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών, για ποσό €74.298,66 πλέον ΦΠΑ, στο οποίο περιλαμβάνεται και το ποσό των €22.226 για τις εργασίες που αφορούν στον κυκλικό κόμβο, δηλαδή για πρόσθετες εργασίες χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού, ύψους €52.072,66.

Σύμφωνα με το πιο πάνω σημείωμα, με την ενέργειά του αυτή, ο Δήμος έχει αναιρέσει την προηγούμενη διαδικασία που αφορούσε στον διαγωνισμό αρ. 23/10 και στην εξασφάλιση Ευρωπαϊκών Κονδυλίων, αφού, για σκοπούς συμμόρφωσης, οι εργασίες που αφορούν στον κυκλικό κόμβο, συνολικού ύψους €22.226, οι οποίες συμπεριλαμβάνονταν στον πιο πάνω διαγωνισμό, είτε θα έπρεπε να ολοκληρωθούν χωρίς προκήρυξη άλλου διαγωνισμού, αν αυτές εκτελούνταν από τον επιτυχόντα προσφοροδότη/κυρίως εργολάβο, είτε με προκήρυξη διαγωνισμού διορισμένης υπερβολαβίας μέσω του κυρίως εργολάβου.

Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω λανθασμένων χειρισμών από μέρους του Δήμου, ο Ενδιάμεσος Φορέας Αλιείας (Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών), με επιστολή του με αρ. Φακ. 01.1.1.8/01/01.2012/05, ημερ. 29.12.2014, πληροφόρησε τον Δήμο ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις που αναφέρονται στην Ενότητα 5.5.5 «Απένταξη Έργων» των κατευθυντήριων γραμμών για τις «Διαδικασίες ένταξης έργων που εκτελούνται με Δημόσιες Συμβάσεις στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013» που εκδόθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή, το συγκεκριμένο έργο έχει απενταχθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013.

Σύσταση: Λαμβάνοντας υπόψη ότι η λανθασμένη διαδικασία που ακολουθήθηκε είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια πόρων από τον Δήμο και επιβάρυνση του Δημοτικού Ταμείου με τις σχετικές δαπάνες, ο Δήμος να ενημερώσει την Υπηρεσία μας για τους λόγους που δεν ακολουθήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές που εκδόθηκαν από τη Διαχειριστική Αρχή, καθώς και για την ανάθεση πρόσθετων εργασιών, χωρίς τη διενέργεια διαγωνισμού.

4.36 Παράνομες επεμβάσεις στη ζώνη προστασίας παραλίας.

Σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 3 του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, η ανέγερση οικοδομής ή/και η μετατροπή της εγκεκριμένης χρήσης, χωρίς την εξασφάλιση άδειας οικοδομής, απαγορεύεται.

Με βάση το άρθρο 112 του περί Δήμων Νόμου, για τη λειτουργία κέντρου αναψυχής απαιτείται η εξασφάλιση άδειας λειτουργίας από τον Δήμο, για τη χορήγηση της οποίας είναι απαραίτητη η προσκόμιση από τον αιτητή της άδειας οικοδομής και του πιστοποιητικού έγκρισης.

Σε επιστολή του προς τον Δήμο, ημερ 28.8.2014, ο τότε αναπληρωτής Έπαρχος Αμμοχώστου επισύναψε κατάσταση με σοβαρές υποθέσεις επεμβάσεων εντός της ζώνης προστασίας παραλίας,

για τις οποίες είχε ήδη ενημερώσει τον Δήμο, για χειρισμό ως Αρμόδια Οικοδομική Αρχή. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε τις πιο κάτω περιπτώσεις:

Πίνακας 9: Επεμβάσεις εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας.

Παραβάτης	Είδος επέμβασης ή προβλήματος
Φυσικό πρόσωπο	Καφεστιατόριο και παιχνιδότοπος
Εστιατόριο Χ	Εστιατόριο
Ξενοδοχείο Α	Τοπιότηχνηση χώρου, δάπεδο από μπετόν, σκαλοπάτια και ράμπα, καφετέρια
Εστιατόριο Ψ	Υποστατικό
Ξενοδοχείο Β	Ταχυφαγείο, παγωταρία, αναψυκτήριο
Ξενοδοχείο Γ	Υπαίθριο κιόσκι

Σύσταση: Ο Δήμος να προβεί αμέσως στην άρση των πιο πάνω επεμβάσεων/παρανομιών.

4.37 Παραχώρηση της διαχείρισης του κυλικείου του Δημοτικού Σταδίου σε συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο.

Χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, παραχωρήθηκε η διαχείριση του κυλικείου του Δημοτικού Σταδίου σε αθλητικό σωματείο, ενώ όλα τα λειτουργικά έξοδα, όπως ηλεκτροδότηση και υδροδότηση, που προκύπτουν από τη χρήση του κυλικείου, επιβαρύνουν τον Προϋπολογισμό του Δήμου.

Σύσταση: Ο Δήμος να τερματίσει την παραχώρηση της διαχείρισης του κυλικείου στο συγκεκριμένο αθλητικό σωματείο, να σταματήσει την πληρωμή των σχετικών λειτουργικών εξόδων και να προκηρύξει δημόσιο διαγωνισμό για τη διαχείρισή του.

4.38 Δημοτικό Ταμείο.

Λαμβάνοντας υπόψη την υπεξαίρεση μετρητών από το Ταμείο του Δήμου, για την οποία αναφερόμαστε στην παράγραφο 4.28 πιο πάνω, διενεργήθηκε από την Υπηρεσία μας επισκόπηση ορισμένων από τις διαδικασίες που ακολουθεί ο Δήμος, κατά την οποία διαπιστώσαμε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ♦ Από τον Ιούνιο του 2014, οι μηνιαίες εισπράξεις καταχωρίζονται σε φύλλα εργασίας του λογισμικού MS Excel και ελέγχονται από τη Δημοτικό Ταμεία μετά το τέλος κάθε μήνα/αρχές του επομένου. Παρατηρήσαμε έλλειμμα στο Ταμείο ενός από τους τρεις υπαλλήλους που εκτελούν καθήκοντα εισπράκτορα, το οποίο ανερχόταν σε €21,52 τον Ιούνιο του 2014 και σε €69,99 στις 28.11.2014. Όπως διαπιστώσαμε, δεν έγιναν από τον Δήμο οποιεσδήποτε ενέργειες για διερεύνηση του ελλείμματος, αλλά το Δημοτικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του αρ. 2/2016, αποφάσισε να γίνει αποκοπή ποσού ύψους €90 από το μισθολόγιο του συγκεκριμένου εισπράκτορα.

- ◆ Η μία από τις τρεις δέσμες είσπραξης (μία για κάθε εισπράκτορα), δεν οριστικοποιείται/ καταχωρίζεται στο σύστημα στο τέλος της ημέρας, αλλά το πρωί της επομένης, με κίνδυνο η συγκεκριμένη δέσμη, μέχρι την οριστικοποίησή της, να επιδέχεται αλλαγές/ τροποποιήσεις.
- ◆ Η εταιρεία που προμήθευσε και συντηρεί το σύστημα μηχανογράφησης, έχει ελεύθερη πρόσβαση, επιτόπια ή από απόσταση (remote access), σε όλα τα δομοστοιχεία του λογισμικού, χωρίς οποιονδήποτε περιορισμό.
- ◆ Εντοπίσαμε εξόφληση συγκεκριμένου λογαριασμού υδατοπρομήθειας, χωρίς την είσπραξη του σχετικού ποσού ή την ύπαρξη οποιωνδήποτε δικαιολογητικών. Μετά από διερεύνηση, διαπιστώσαμε ότι η είσπραξη διενεργήθηκε από τον χρήστη με κωδικό πρόσβασης (username) «STDDBA», ο οποίος χρησιμοποιείται από την εταιρεία που προμήθευσε το λογισμικό.
- ◆ Το λογισμικό επιτρέπει στους λειτουργούς του Λογιστηρίου, του Τμήματος Φορολογιών και της Υδατοπρομήθειας, να πραγματοποιούν εξόφληση λογαριασμών. Εξόφληση λογαριασμών πρέπει να γίνεται μόνο από εισπράκτορες.

Σύσταση: Ο Δήμος να ενημερώσει την Υπηρεσία μας με τις απόψεις του, καθώς και για τις ενέργειές του για τακτοποίηση των πιο πάνω.

4.39 Αρίθμηση επιταγών.

Στις 29.8.2016, εκδόθηκαν από το Λογιστήριο του Δήμου ορισμένες επιταγές δύο φορές, με τον ίδιο αριθμό, ποσό και όνομα δικαιούχου, χωρίς όμως να παρουσιάζονται και στο Γενικό Καθολικό δύο φορές.

Σύσταση: Παρόλο που το πιο πάνω συμβάν/δυσλειτουργία εντοπίστηκε έγκαιρα, το γεγονός αυτό κρίνεται ως ιδιαίτερα σοβαρό και ως εκ τούτου ο Δήμος, σε συνεργασία με τον πάροχο του λογισμικού, θα πρέπει να το διερευνήσει αμέσως, για να διαπιστώσει τους λόγους για τους οποίους προέκυψε εκτύπωση επιταγών δύο φορές με τον ίδιο αριθμό και να ενημερώσει σχετικά την Υπηρεσία μας.

4.40 Οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής αποβλήτων συσκευασίας.

α. Ο Δήμος υπέγραψε στις 12.5.2009, συμφωνία συνεργασίας με συγκεκριμένη εταιρεία, για την οργάνωση ολοκληρωμένου προγράμματος συλλογής και διαλογής αποβλήτων συσκευασίας (χαρτί, πλαστικές φιάλες, τενεκεδάκια αλουμινίου, γυαλί κ.λπ.), καθώς και χαρτί που δεν αφορά σε απόβλητα συσκευασίας, στην πηγή, δηλαδή από τα νοικοκυριά, διάρκειας μέχρι τις 31.7.2012, με αυτόματη ανανέωση για πρόσθετες εξαετείς περιόδους, εκτός εάν ζητηθεί διαφορετικά από το ένα μέρος.

Με βάση τη συμφωνία, ο Δήμος θα πρέπει να συνεισφέρει οικονομικά προς την εταιρεία στο τέλος κάθε τριμήνου, για κάλυψη των εξόδων των διαφόρων δραστηριοτήτων που προβλέπονται στη συμφωνία. Για τον υπολογισμό της συνεισφοράς του Δήμου, η οποία θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τουλάχιστον το άμεσο οικονομικό του όφελος από την εφαρμογή του προγράμματος στη

διοικητική του περιφέρεια, η εταιρεία θα πρέπει να ετοιμάζει και να παρουσιάζει για έγκριση στον Δήμο, αιτιολογημένη έκθεση με σχετικά παραστατικά και, ακολούθως, η οικονομική συνεισφορά του Δήμου θα πρέπει να καταβάλλεται μετά από παρέλευση 30 ημερών. Στη συμφωνία προβλέπεται ότι ο Δήμος δεν θα απορρίπτει ανατιολόγητα τις εκθέσεις της εταιρείας, ούτε και θα καθυστερεί αδικαιολόγητα την καταβολή των οικονομικών συνεισφορών του.

Στη συμφωνία καθορίζονται επίσης τα ποσοστά που αφορούν στη συγχρηματοδότηση του κόστους συλλογής και στα έσοδα για τον Δήμο από τη διάθεση των προϊόντων ανακύκλωσης. Ο πιο κάτω πίνακας, με βάση τροποποίηση της αρχικής συμφωνίας που έγινε στις 9.11.2011, είναι σχετικός:

Πίνακας 10: Έσοδα και δαπάνες για τη διάθεση και συλλογή ρευμάτων ανακύκλωσης.

	Ρεύμα χαρτιού		Ρεύμα PMD		Ρεύμα γυαλιού		
	Κόστος συλλογής	Διάθεση		Κόστος συλλογής & διαλογής	Έσοδα (ποσοστό επί των καθαρών εσόδων)	Κόστος συλλογής	Έσοδα
		Έσοδα	Έξοδα				
Δήμος	65%	-	-	-	-	-	-
Εταιρεία	35%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

β. Ενώ ο Δήμος, από 12.5.2009 μέχρι 17.10.2013, κατέβαλε προς την εταιρεία ποσά συνολικού ύψους €135.069, τα οποία αφορούσαν στην περίοδο 12.5.2009-30.6.2012, μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου η εταιρεία δεν είχε καταβάλει στον Δήμο οποιοδήποτε ποσό ως έσοδο, το οποίο να αφορά σε τυχόν έσοδα πριν από την τροποποίηση της συμφωνίας, δηλαδή, για την περίοδο από 12.5.2009 μέχρι 9.11.2011.

Διαπιστώσαμε επίσης ότι, σε αντίθεση με τη συμφωνία, η εταιρεία ουδέποτε παρουσίασε προς τον Δήμο για έγκριση αιτιολογημένη έκθεση με σχετικά παραστατικά, για υπολογισμό της συνεισφοράς του. Δηλαδή, ο Δήμος κατέβαλε το εν λόγω ποσό προς την εταιρεία, χωρίς οποιονδήποτε έλεγχο.

Συναφώς αναφέρουμε ότι στην απόφαση της Διαιτησίας, ημερ. 11.2.2015, μεταξύ της εταιρείας (απαιτητών) και Δήμου Έγκωμης (καθ' ων η απαίτηση), ο Διαιτητής αποφάσισε να απορρίψει την απαίτηση της εταιρείας, επισημαίνοντας, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

- ◆ Η εταιρεία δεν είχε αιτιολογήσει τα ποσά που ζητούσε από τον Δήμο.
- ◆ Ο Δήμος χειρίζεται δημόσιο χρήμα και η εταιρεία θα πρέπει να δικαιολογήσει τα ποσά που ζητεί να πληρωθεί, με βάση τη συμφωνία.

Δηλαδή, ο Δήμος, πριν από την καταβολή οποιουδήποτε ποσού, με βάση τη συμφωνία, θα έπρεπε να απαιτεί την υποβολή αιτιολογημένης έκθεσης με σχετικά παραστατικά, καθώς και την καταβολή των εσόδων που του αναλογούν από τη διάθεση των ρευμάτων.

γ. Το Δημοτικό Συμβούλιο, στις 13.12.2012 αποφάσισε τη διακοπή (από 31.12.2012) του συμβολαίου με την εν λόγω εταιρεία, η οποία, όμως, συνέχισε την περισυλλογή ανακυκλώσιμων υλικών και τη χρέωση του Δήμου με ποσοστό 65% του κόστους συλλογής του ρεύματος χαρτιού,

με αποτέλεσμα ο Δήμος, σύμφωνα με την εταιρεία, να οφείλει ποσό ύψους €126.275, για την περίοδο 1.7.2012 μέχρι 14.10.2015, ημερομηνία κατά την οποία ολοκλήρωσε τη μετακίνηση των κάδων ανακύκλωσης από τον Δήμο και τερμάτισε τη συμφωνία συνεργασίας μαζί του, λόγω, όπως ανέφερε στην επιστολή της προς τον Δήμο, ημερ. 23.9.2015, της συστηματικής άρνησης ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις του.

Όπως έχουμε πληροφορηθεί, τον Οκτώβριο του 2015 ο Δήμος εξασφάλισε και τοποθέτησε στα δημοτικά όριά του, ιδιόκτητους κάδους ανακύκλωσης. Σύμφωνα με τον Δήμο, από 16.4.2016 η πιο πάνω εταιρεία άρχισε να επανατοποθετεί, σταδιακά, καμπάνες συλλογής γυαλιού σε ξενοδοχεία, ενώ τον Ιούλιο του 2016, τοποθέτησε αντίστοιχες καμπάνες και σε διάφορα άλλα σημεία του Δήμου.

4.41 Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές.

Παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της Υπηρεσίας μας, ο Δήμος δεν έχει ακόμη λάβει μέτρα, ώστε οι ιδιοκτήτες των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών να συμμορφωθούν με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και Κανονισμών και να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη άδεια λειτουργίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 85(2)(θ) του περί Δήμων Νόμου, τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Νόμους του 1992 και 1996 και τους περί Δημοσίων Κολυμβητικών Δεξαμενών Κανονισμούς του 1996, για τη χρήση και λειτουργία δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών απαιτείται η έκδοση άδειας από την αρμόδια Αρχή, Δήμο ή Κοινοτικό Συμβούλιο.

Από στοιχεία που τηρεί ο Δήμος, φαίνεται ότι στην περιοχή του λειτουργούσαν, μέχρι τον Μάιο του 2019, 180 δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, εκ των οποίων μόνο για 25 από αυτές εξασφαλίστηκε άδεια λειτουργίας το 2018 και καταβλήθηκαν τα δικαιώματα που καθορίζονται στους πιο πάνω Κανονισμούς. Σύμφωνα με τα πιο πάνω στοιχεία, οι λόγοι για τους οποίους δεν εκδόθηκε άδεια λειτουργίας για τις 155 δεξαμενές είναι η μη εξασφάλιση πιστοποιητικού τελικής έγκρισης (θέμα το οποίο συνδέεται και με τους ελέγχους που θα πρέπει να διεξάγουν οι τεχνικές υπηρεσίες του Δήμου κατά το στάδιο της εκτέλεσης των οικοδομικών εργασιών), χωρίς ωστόσο ο Δήμος να προβεί στη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για συμμόρφωση, παρά τις υποδείξεις της Υπηρεσίας μας.

Σύμφωνα με επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με αρ. Φακ. Γ.Ε.14(D)/1960/18, ημερ. 5.3.2007, προς τον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Υγείας, η λειτουργία κολυμβητικής δεξαμενής, χωρίς την απαιτούμενη άδεια, συνιστά ποινικό αδίκημα και υποδεικνύεται όπως οι δημόσιες αυτές κολυμβητικές δεξαμενές εντοπιστούν και καταγγεληθούν στην Αστυνομία.

4.42 Πρατήρια πετρελαιοειδών.

Σύμφωνα με στοιχεία του Δήμου, στην περιοχή του λειτουργούσαν, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας επιστολής μας, 9 πρατήρια πετρελαιοειδών, για τα οποία δεν έχει εκδοθεί άδεια λειτουργίας για τα έτη 2018 και 2019. Διαπιστώσαμε, επίσης, ότι για μόνο 2 από τα εν λόγω πρατήρια έχει εκδοθεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του περί Ρυθμίσεως Πρατηρίων Πετρελαιοειδών Νόμου, κανείς δεν δύναται να λειτουργεί πρατήριο πετρελαιοειδών, μέχρι να του εκδοθεί πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

4.43 Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ).

α. Γενικά. Ο νέος Ευρωπαϊκός Κανονισμός (ΕΕ) 679/2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ)), για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, δημοσιεύθηκε στις 27.4.2016 στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τέθηκε σε υποχρεωτική εφαρμογή από τις 25.5.2018, καταργώντας την Οδηγία 95/46/ΕΚ. Ο νέος Κανονισμός, σύμφωνα με το άρθρο 2, εφαρμόζεται εν όλω ή εν μέρει στην αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης. Ο Κανονισμός αυτός αυξάνει σημαντικά τις υποχρεώσεις των Οργανισμών (Δήμων στην περίπτωσή σας), αναφορικά με τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων και σύμφωνα με το άρθρο 83 του Κανονισμού, κάθε Εποπτική Αρχή, η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στην προκειμένη περίπτωση, μεριμνά ώστε η επιβολή διοικητικών προστίμων έναντι παραβάσεων, να είναι για κάθε μεμονωμένη περίπτωση αποτελεσματική, αναλογική και αποτρεπτική. Συναφώς αναφέρουμε ότι, σε περιπτώσεις παραβάσεων προβλέπονται πολύ υψηλά διοικητικά πρόστιμα.

β. Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, κάθε δημόσια αρχή ή φορέας πρέπει να ορίζει υπεύθυνο προστασίας δεδομένων. Όπως τονίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους Υπεύθυνους Προστασίας Δεδομένων (ΥΠΔ), αυτοί δεν φέρουν προσωπική ευθύνη για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον ΓΚΠΔ. Ο ΓΚΠΔ καθιστά σαφές ότι είναι ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία να διασφαλίζει και να μπορεί να αποδεικνύει ότι η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό (άρθρο 24 παράγραφος 1). Η συμμόρφωση με τους κανόνες προστασίας των δεδομένων είναι ευθύνη του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κανονισμού, ο ΥΠΔ, μεταξύ άλλων, έχει καθήκον όπως παρακολουθεί τη συμμόρφωση εντός του Δήμου με τον Κανονισμό, ενημερώνει και συμβουλεύει τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον εκτελούντα την επεξεργασία και τους υπαλλήλους για τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον παρόντα Κανονισμό, παρέχει συμβουλές εφόσον του ζητηθεί, συνεργάζεται και ενεργεί ως σημείο επαφής για την Εποπτική Αρχή και λαμβάνει δεόντως υπόψη τον κίνδυνο που συνδέεται με τις πράξεις επεξεργασίας, συνεκτιμώντας τη φύση, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 38(6) του Κανονισμού, ο ΥΠΔ μπορεί να επιτελεί και άλλα καθήκοντα και υποχρεώσεις και ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία διασφαλίζουν ότι τα εν λόγω καθήκοντα και υποχρεώσεις δεν συνεπάγονται σύγκρουση συμφερόντων. Σημειώνουμε ότι, ο υπεύθυνος επεξεργασίας καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας και ο εκτελών την επεξεργασία επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του υπεύθυνου της επεξεργασίας.

Σύσταση. Ο Δήμος να διασφαλίσει την πλήρη συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του νέου Κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη αφενός τον όγκο προσωπικών δεδομένων που αυτός επεξεργάζεται και αφετέρου το ότι, στον Κανονισμό τα επίπεδα των κυρώσεων που προβλέπονται είναι αποτρεπτικά. Συναφώς αναφέρεται ότι, σύμφωνα με τις υπό αναφορά κατευθυντήριες γραμμές, αναλόγως των δραστηριοτήτων, του μεγέθους και της δομής του Δήμου, τα ακόλουθα μπορούν να αποτελέσουν καλές πρακτικές για τους υπεύθυνους επεξεργασίας ή τους εκτελούντες αυτή:

- ◆ Να εντοπίζουν τις θέσεις που είναι ενδεχομένως ασύμβατες με τα καθήκοντα του ΥΠΔ.
- ◆ Να καταρτίζουν εσωτερικό Κανονισμό για τον συγκεκριμένο σκοπό, με γνώμονα την αποτροπή των συγκρούσεων συμφερόντων.
- ◆ Να περιλαμβάνουν μια πιο γενική εξήγηση των συγκρούσεων συμφερόντων.
- ◆ Να ανακοινώνουν ότι δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων για τον ΥΠΔ που έχουν ορίσει, όσον αφορά στην άσκηση των καθηκόντων του υπό τη συγκεκριμένη ιδιότητα, ως έναν τρόπο ενίσχυσης της ευαισθητοποίησης γύρω από τη συγκεκριμένη απαίτηση.
- ◆ Να συμπεριλαμβάνουν στον εσωτερικό Κανονισμό του Δήμου εγγυήσεις και να διασφαλίζουν ότι η ανακοίνωση για την πλήρωση της θέσης του ΥΠΔ είναι επαρκώς ακριβής και λεπτομερής, ώστε να αποτρέπονται συγκρούσεις συμφερόντων, οι οποίες μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, ανάλογα με το εάν ο προσληφθείς είναι εσωτερικός ή εξωτερικός.

5. Καταγγελία που αφορά σε αυθαίρετες επεμβάσεις του Δημάρχου Παραλιμνίου σε παραλίες εντός των δημοτικών ορίων, καθώς και στην κατασκευή δρόμου προς την περιοχή Κάππαρη.

Μετά από καταγγελία που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία μας, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, καθώς και σε ευρήματα προκαταρκτικής έρευνάς μας, ζητήσαμε, με επιστολή μας, ημερ. 20.2.2018, όπως, αφού ο Δήμος διερευνήσει τα όσα αναφέρονται, μας ενημερώσει για τις απόψεις του και τα ευρήματα της έρευνάς του, καθώς επίσης και για τυχόν ενέργειές του. Επιπρόσθετα, η ίδια επιστολή μας στάλθηκε και σε άλλα εμπλεκόμενα Κυβερνητικά Τμήματα και Υπηρεσίες, για διερεύνηση, αφού τα θέματα στα οποία αναφέρονται σχετίζονται με αναπτύξεις και εκτέλεση έργων στα δημοτικά όρια.

5.1 Αγορά από τον Δήμαρχο τεμαχίου στην περιοχή Κάππαρη.

Σύμφωνα με την καταγγελία, «...το τεμάχιο 26, Τμήμα 9, Φύλλο 0, Σχέδιο 2-296-382, στην περιοχή Κάππαρη, αγοράστηκε από τον Δήμαρχο Παραλιμνίου σε εξευτελιστικά χαμηλή τιμή, γιατί είναι περικόλειστο, σε καθεστώς Νεκρής Ζώνης και χωρίς να διαθέτει δημόσιο δρόμο». Στην καταγγελία αναφέρεται επίσης ότι το εν λόγω τεμάχιο εγγράφηκε σε συγγενικό πρόσωπο του Δημάρχου, σε άλλα δύο φυσικά πρόσωπα και σε εταιρεία η οποία κατονομάζεται.

Κατά τη διερεύνηση, διαπιστώσαμε ότι το πιο πάνω τεμάχιο, έκτασης 4.108 τ.μ. και αγοραίας αξίας, σύμφωνα με το Κτηματολόγιο, €12.814,51, €207.500 και €534.000, την 1.1.1980, 1.1.2013 και 1.1.2018, αντίστοιχα, εγγράφηκε στις 4.10.2017, σε τρία φυσικά πρόσωπα, καθώς και σε εταιρεία. Επισημαίνουμε ότι μέτοχοι της εν λόγω εταιρείας, όπως αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη είναι ο Δήμαρχος και η σύζυγός του με ποσοστά 51% και 49%, αντίστοιχα. Σύμφωνα με το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το εν λόγω τεμάχιο αγοράστηκε με τη Δήλωση Μεταβίβασης Πώλησης αρ. Π523/2017, ημερ. 14.7.2017. Η δηλωθείσα τιμή ήταν €400.000, αλλά για σκοπούς μεταβιβαστικών τελών, εκτιμήθηκε από το Τμήμα σε €560.000. Αναφορικά με τα πιο πάνω, ο Δήμαρχος μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ημερ. 27.2.2018, απέστειλε στην Υπηρεσία μας βεβαιώσεις από τους ιδιοκτήτες των τεμαχίων που αγοράστηκαν, με τις οποίες δήλωναν ότι οι ίδιοι εκδήλωσαν ενδιαφέρον για πώληση του πιο πάνω τεμαχίου και για τον λόγο αυτό προσέγγισαν τον Δήμαρχο Παραλιμνίου, καθότι γνώριζαν πως ανέκαθεν ότι επένδυε σε αγορές ακινήτων, ότι γνώριζαν για τα βελτιωτικά έργα που γίνονταν στην περιοχή, ότι ουδέν μεμπτό περιέχεται στη συναλλαγή και ότι δεν έχουν κανένα παράπονο από τον Δήμαρχο και τους αγοραστές του τεμαχίου. Επιπρόσθετα, ο Δήμαρχος, με επιστολή του, ημερ. 28.2.2018, μας ενημέρωσε ότι το πιο τεμάχιο αγοράστηκε στην τιμή των €97,37 το τετραγωνικό μέτρο δηλαδή για συνολικό ποσό €400.000.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας δεν προχώρησε σε περαιτέρω διερεύνηση του εν λόγω θέματος.

5.2 Χάραξη και κατασκευή χωμάτινου δρόμου.

Σύμφωνα με την πιο πάνω καταγγελία, 20 ημέρες πριν από την εγγραφή του πιο πάνω τεμαχίου στο Κτηματολόγιο, το Δημοτικό Συμβούλιο, μετά από πρόταση του Δημάρχου, αποφάσισε τη χάραξη και κατασκευή δρόμου προς την εν λόγω περιοχή.

Κατά τη διερεύνηση, διαπιστώσαμε ότι σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε σε λεωφορείο στις 22.6.2017, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, μετά από πρόταση του Δημάρχου, όπως χαραχθεί χωμάτινος πεζόδρομος προς το φυλάκιο των Ηνωμένων Εθνών, να γίνει δενδροφύτευση και να κατασκευαστεί παρατηρητήριο, «από όπου οι επισκέπτες θα μπορούν να αγναντεύουν την Αμμόχωστο προς Βορρά, αλλά και ολόκληρη την παραλιακή περιοχή προς Νότο».

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με δηλώσεις του Δημάρχου στην εφημερίδα Σημερινή, ημερ. 15.10.2017, δηλαδή μετά τη μεταβίβαση/εγγραφή του τεμαχίου, η οποία, όπως αναφέρεται πιο πάνω, πραγματοποιήθηκε στις 4.10.2017, σκοπός της απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου ήταν η διεκδίκηση της ανάπτυξης της περιοχής εντός της Νεκρής Ζώνης. Στις δηλώσεις του, ο Δήμαρχος αναφέρει επίσης ότι η ανάπτυξη αυτή δεν θα περιορίζεται μόνο για γεωργικούς σκοπούς, όπως συμβαίνει καθημερινά, αλλά το αίτημα του Δήμου θα περιλαμβάνει οδικές και οικιστικές αναπτύξεις, καθώς και ανάπτυξη της παράκτιας ζώνης.

Από επιτόπια διερεύνηση που πραγματοποίησαν λειτουργοί της Υπηρεσίας μας στις 12 και 14 Δεκεμβρίου 2017, διαπιστώσαμε τη χάραξη και την κατασκευή χωμάτινου πεζόδρομου, χωρίς να ακολουθηθούν οποιεσδήποτε διαδικασίες που να αφορούν σε αίτημα του Δήμου για εγγραφή δρόμου ή πεζόδρομου, ώστε να μπορεί να διαπιστωθεί κατά πόσο έγινε επέμβαση σε κρατική γη, για την οποία θα έπρεπε να είχε εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου ή/και σε ιδιωτική γη, για την οποία θα έπρεπε να εξασφαλιστεί η συγκατάθεση του ιδιοκτήτη ή να ακολουθηθεί διαδικασία απαλλοτρίωσης.

Κατά τον έλεγχο, διαπιστώσαμε επίσης ότι τα έξοδα για τα εν λόγω έργα καλύφθηκαν εξ ολοκλήρου από τον Προϋπολογισμό του Δήμου.

Όσον αφορά στην απόφαση του Συμβουλίου για την κατασκευή παρατηρητηρίου, σημειώνουμε ότι, κατά την επιτόπια επίσκεψη λειτουργών της Υπηρεσίας μας, διαφάνηκε ότι, με βάση τη μορφολογία του εδάφους, για να είναι δυνατή η οπτική επαφή με την πόλη της Αμμοχώστου, το παρατηρητήριο θα πρέπει να κατασκευαστεί πλησίον του φυλακίου των Ηνωμένων Εθνών, εντός της Νεκρής Ζώνης.

5.3 Αυθαίρετες παρεμβάσεις στη ζώνη προστασίας της παραλίας.

Σύμφωνα με την εν λόγω καταγγελία, ο Δήμαρχος προχωρά παράνομα, χωρίς απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και τις απαραίτητες άδειες από τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, σε αυθαίρετες επεμβάσεις μέσα στη θάλασσα, μπροστά από το πιο πάνω τεμάχιο του, για να μεγαλώσει μικρόν υφιστάμενο κόλπο και να τον μετατρέψει σε προσπελάσιμη παραλία, ώστε να μπορεί να διαφημίζει το γεγονός αυτό όταν θα προχωρήσει σε πώληση των κατοικιών που θα ανεγείρει.

Στην εν λόγω καταγγελία, αναφέρεται επίσης ότι στην περιοχή έχουν μεταφερθεί μεγάλα τρακτέρ, καθώς και αγωγοί (λάστιχα), για τη μεταφορά άμμου από τη θάλασσα και ότι όλα τα έξοδα γίνονται από τον Δήμο, γεγονός που συνιστά άνιση μεταχείριση και αθέμιτο ανταγωνισμό για τους υπόλοιπους επιχειρηματίες ανάπτυξης γης.

Από τις επιτόπιες επισκοπήσεις, που πραγματοποίησαν λειτουργοί της Υπηρεσίας μας στην περιοχή Κάππαρη, διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

5.3.1. Παραλία ΜΜΑΔ προς παραλία Αρμυροπήγαδο (Προσκόπων).

α. Πέραν της χάραξης χωμάτινου πεζόδρομου, έγινε δενδροφύτευση και πιθανή επέμβαση στη Ζώνη προστασίας της παραλίας, ενώ σε σημείο της ακτής υπήρχε στοιβαγμένη σορός άμμου.

β. Σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 77.830, ημερ. 12.11.2014, παραχωρήθηκε στον Δήμο Παραλιμνίου, για σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, άδεια χρήσης συγκεκριμένων τμημάτων κρατικής γης, αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς δημιουργίας αποχωρητηρίων/αποδυτηρίων για εξυπηρέτηση του κοινού στις παραλιακές περιοχές του Δήμου.

Σε αντίθεση με την εν λόγω απόφαση, ο Δήμος επέτρεψε, μετά από σχετικό διαγωνισμό, την κατασκευή/εγκατάσταση καντίνας στους χώρους αυτούς.

γ. Σύμφωνα με τους όρους έγκρισης της πιο πάνω άδειας χρήσης, ο Δήμος, πριν από την κατασκευή των αποχωρητηρίων/αποδυτηρίων, θα έπρεπε να ετοιμάσει προκαταρκτική έκθεση επιπτώσεων στο περιβάλλον για τις προτεινόμενες κατασκευές, καθώς και να υποβάλει στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, υδρολογική μελέτη για τα μέρη που συνορεύουν με αργάκια, για τη διαφύλαξη των όμβριων υδάτων. Από τη διερεύνηση, διαπιστώσαμε ότι οι πιο πάνω απαιτούμενες εκθέσεις/μελέτες δεν φαίνεται να έχουν ετοιμαστεί.

5.3.2. Παραλία Γλυκύ Νερό Α' (παραλία σκύλων). Συνεχίστηκε η χάραξη/κατασκευή του χωμάτινου πεζόδρομου, καθώς και η δενδροφύτευση κατά μήκος της ακτογραμμής, χωρίς ο Δήμος να εξασφαλίσει άδεια από τα αρμόδια Τμήματα. Διαπιστώσαμε επίσης την κατασκευή οχετού, χωρίς οποιαδήποτε μελέτη, σχεδιασμό και σχετική άδεια.

5.3.3. Παραλία Γλυκύ Νερό Β'. Κατά την επιτόπια επίσκεψή μας στις 12.12.2017, η οποία έγινε με τη συνοδεία του Επιθεωρητή Παραλιών του Δήμου, δεν διεξάγονταν οποιεσδήποτε εργασίες στη συγκεκριμένη παραλία.

Διαπιστώσαμε, ωστόσο, τη συσσώρευση ποσοτήτων άμμου στην ακτή, καθώς και τη χάραξη/κατασκευή χωμάτινου πεζόδρομου και δενδροφύτευση, ενώ σε παρακείμενο τεμάχιο υπήρχαν σταθμευμένα φορτηγό και εκσκαφέας συγκεκριμένης εταιρείας.

Στον επιτόπιο έλεγχο που πραγματοποιήσαμε στις 14.12.2017, συνοδεία της Βοηθού Επαρχιακού Επόπτη και του Αμμοφύλακα της περιοχής Κάππαρη, διαπιστώσαμε ότι δύο εκσκαφείς, ο ένας από τους οποίους έφερε υδραυλική σφύρα, διεξήγαγαν χωματοουργικές εργασίες (αφαίρεση όγκων εδάφους/βράχων) κατά μήκος της ακτής, εντός της Ζώνης προστασίας της παραλίας και πιθανόν εντός της Νεκρής Ζώνης, εργασίες οι οποίες, κατά την άποψή μας, δεν συνάδουν με σχετική άδεια που παραχωρήθηκε στον Δήμο από τον Έπαρχο, θέμα για το οποίο αναφερόμαστε και πιο κάτω.

5.4 Προετοιμασία παραλιών για τη νέα καλοκαιρινή περίοδο 2018.

α. Με επιστολή του προς τον Έπαρχο Αμμοχώστου, ημερ. 19.9.2017, με θέμα «Προετοιμασία παραλιών για τη νέα καλοκαιρινή περίοδο 2018», ο Δήμος ζήτησε όπως του παραχωρηθεί άδεια για την απομάκρυνση χαλαρών πετρών με τη χρήση μηχανήματος (με κάδο σείστρα), από συγκεκριμένες παραλίες, μεταξύ των οποίων και οι παραλίες Γλυκύ Νερό και Αρμυροπήγαδο. Με την επιστολή του με αρ. Φακ. 6.19.008, ημερ. 6.10.2017, ο Έπαρχος παραχώρησε την άδειά του για την απομάκρυνση χαλαρών πετρών, σημειώνοντας ότι η εν λόγω άδεια παραχωρείται στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Δήμου για καθαρισμό της παραλίας.

Ο Έπαρχος, στην πιο πάνω επιστολή του, υποδεικνύει επίσης ότι, επειδή στο παρελθόν είχαν διατυπωθεί καταγγελίες από πολίτες και άλλους φορείς και έγιναν και σχετικές αναφορές από λειτουργούς του Γραφείου του, στην εν λόγω άδεια δεν περιλαμβάνονται ο εκβραχισμός και η κατασκευή ξερολιθιών, ούτε οποιεσδήποτε χωματοουργικές εργασίες, έστω και ήπιας μορφής, εργασίες οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν το ανάγλυφο του τοπίου. Επισημαίνει επίσης ότι για οποιαδήποτε περαιτέρω εργασία πρέπει να εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων άδεια/έγκριση της κατά περίπτωση αρμόδιας Υπηρεσίας.

Ο Δήμος, με επιστολή του προς τον Έπαρχο, ημερ. 2.11.2017, ζήτησε όπως στην πιο πάνω άδεια συμπεριληφθούν και οι υπόλοιπες παραλίες του Δήμου, χωρίς αυτές να κατονομάζονται. Δεν εντοπίστηκε, ωστόσο, από τους λειτουργούς της Υπηρεσίας μας, οποιαδήποτε τέτοια έγκριση.

β. Με επιστολή του, ημερ. 1.12.2017, ο Έπαρχος επεσήμανε στον Δήμαρχο ότι ο υπεύθυνος για την επιθεώρηση των παραλιών λειτουργός του Γραφείου του, τον ενημέρωσε ότι στην περιοχή Αρμυροπήγαδο βρίσκεται συνεργείο του Δήμου με καδενοφόρο εκσκαφέα, για τη διεξαγωγή εργασιών στο πλαίσιο της άδειας που παραχωρήθηκε στον Δήμο για την απομάκρυνση χαλαρών πετρών, εφιστώντας του την προσοχή ότι οι οποιεσδήποτε εργασίες που προγραμματίζονται να διενεργηθούν από το συνεργείο, θα πρέπει να περιοριστούν στο πλαίσιο της άδειας που του παραχωρήθηκε και τονίζοντας ότι σε περίπτωση που το συνεργείο προχωρήσει σε εργασίες πέραν αυτών που αναφέρονται στην άδεια, θα εξεταστεί αμελλητί το ενδεχόμενο τερματισμού τους.

Στις 17.1.2018, δηλαδή μετά τις επιτόπιες επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν από λειτουργούς της Υπηρεσίας μας με τη συνοδεία λειτουργών του Γραφείου του, ο Έπαρχος απέστειλε νέα επιστολή στον Δήμαρχο, με κοινοποίηση στον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων, Διευθύντρια Τμήματος Δημοσίων Έργων, Διευθυντή Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας, Διευθυντή Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος και Υπεύθυνο Ναυτικού Σταθμού Παραλιμνίου και Αγίας Νάπας, σημειώνοντας ότι λειτουργοί της Επαρχιακής Διοίκησης παρατήρησαν ότι οι εργασίες που διενεργούνται επί του παραλιακού μετώπου του Δήμου, ενδεχομένως να υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα από τη χορηγηθείσα άδεια ή να επηρεάζουν αρνητικά καθοιονδήποτε τρόπο το τοπίο, καλώντας τους σε σύσκεψη στις 20.2.2018, στην οποία θα κληθούν να συμμετάσχουν και οι άλλες αρμόδιες/συναρμόδιες Υπηρεσίες του κράτους, ώστε να συζητηθούν τα θέματα τα οποία έχει θέσει υπόψη του Δημάρχου με την επιστολή του, ημερ. 1.12.2017, για την οποία, όπως αναφέρει, δεν έχει λάβει απάντηση.

Ο Έπαρχος, στην εν λόγω επιστολή του, αναφέρει επίσης ότι, λαμβάνοντας υπόψη τα δημοσιεύματα και άλλες αναρτήσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία αφήνουν να νοηθεί ότι από τις εργασίες που διενεργούνται δυνατό να εξυπηρετούνται ή και να θίγονται ιδιωτικά συμφέροντα, υπέδειξε στον Δήμαρχο ότι, μέχρι και την πραγματοποίηση της σύσκεψης, θα πρέπει να αναστείλει οποιεσδήποτε προγραμματισμένες εργασίες.

Κατά την άποψη της Υπηρεσίας μας, ο ορισμός συνάντησης για μελέτη των πιο πάνω, εβδομάδες μετά την έναρξη των σχετικών εργασιών, δεν διασφάλιζε το καλώς νοούμενο δημόσιο συμφέρον, αφού παρεχόταν ο απαραίτητος χρόνος στον Δήμο για την ολοκλήρωση, από μέρους του, τυχόν παράνομων ενεργειών ή/και εργασιών.

5.5 Κόστος έργων στην παραλιακή περιοχή Κάππαρη.

Κατά την περίοδο 1.1.2017-14.12.2017, ο Δήμος κατέβαλε συνολικά ποσό ύψους €191.333, για συγκεκριμένα έργα που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή Κάππαρη, ενώ εκκρεμούσε η καταχώριση και πληρωμή τιμολογίων για εργασίες που ολοκληρώθηκαν, λόγω μη υποβολής τους από τους εργολάβους στο Λογιστήριο του Δήμου.

Από τη διερεύνηση των πιο πάνω, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

α. Με τον Διαγωνισμό αρ. 23/15, ζητήθηκε η παροχή υπηρεσιών από ιδιοκτήτες μηχανημάτων για χωματουργικές και ασφαλικές εργασίες, καθαριότητα δημοσίων χώρων, δημιουργία και βελτίωση χώρων πρασίνου, εκτέλεση διαφόρων οικοδομικών εργασιών και συντηρήσεις.

Σύμφωνα με τα πρακτικά του Συμβουλίου Προσφορών (ΣΠ) του Δήμου, ημερ. 18.1.2016, το ΣΠ αποφάσισε την έγκριση και υιοθέτηση της εισήγησης της Επιτροπής Προσφορών, όπως περιγραφόταν στα επισυνημμένα πρακτικά που αφορούσαν στη συνεδρίαση, ημερ. 18.1.2016, που προηγήθηκε της συνεδρίας του ΣΠ.

Όπως αναφέρεται στα πιο πάνω πρακτικά, ο Αν. Δημοτικός Γραμματέας ενημέρωσε το ΣΠ ότι ο Προϋπολογισμός του Δήμου δεν είχε ακόμη εγκριθεί και ως εκ τούτου οι αναγκαίες πιστώσεις δεν ήταν ακόμα εξασφαλισμένες.

Το ΣΠ, ωστόσο, αποφάσισε όπως προχωρήσει η διαδικασία ενημέρωσης των οικονομικών φορέων και η υπογραφή των σχετικών συμβάσεων, ανεξάρτητα από την πιο πάνω επισήμανση του Αν. Δημοτικού Γραμματέα, τον οποίον απάλλαξε από κάθε ευθύνη και την οποία ανέλαβε πλήρως το ίδιο το Συμβούλιο, δίδοντας διαταγή να γίνουν οι ενέργειες όπως πιο πάνω. Με την απόφαση αυτή, υπογράφηκαν διάφορες συμβάσεις, οι οποίες έληξαν τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2017.

β. Σε αρκετές περιπτώσεις, η ανάθεση των σχετικών εργασιών σε εργολάβους έγινε είτε χωρίς να προηγηθεί οποιοσδήποτε διαγωνισμός, είτε με βάση τις τιμές συμβολαίων που είχαν συνάψει προηγουμένως οι συγκεκριμένοι εργολάβοι με τον Δήμο, τα οποία όμως δεν βρίσκονταν πλέον σε ισχύ.

γ. Το Δημοτικό Συμβούλιο (ΔΣ) αποφάσισε στις 20.7.2017 την εκ των υστέρων έγκριση πληρωμών, μετά από σχετική ενημέρωση που του έγινε από τον Δήμαρχο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα σχετικά πρακτικά, μετά από οδηγίες του Δημάρχου εκτελέστηκαν εργασίες στις παραλίες

(χαράξεις δρόμων, μεταφορά χωμάτων, μεταφορά κρεβατιών και ομπρελών, καθαριότητες κ.λπ.), καθώς και άλλες εργασίες, που αφορούσαν σε φόρτωμα και μεταφορά σκυβάλων. Όπως ανέφερε ο Δήμαρχος, οι πιο πάνω εργασίες ανατέθηκαν σε εργολάβους χωρίς προσφορές ή σε εργολάβους των οποίων οι προσφορές είχαν λήξει ή/και ξεπεράσει τα όρια του Προϋπολογισμού, επειδή οι τιμές ήταν πολύ λογικές και οι εργασίες έπρεπε να γίνουν κατεπειγόντως. Όσον αφορά στη μεταφορά των σκυβάλων, αποκάλυψε ότι πέραν του ότι δεν υπάρχει κατακυρωμένη προσφορά, η εταιρεία που ανέλαβε την εργασία αυτή, δεν κατέχει άδεια μεταφοράς αποβλήτων από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Σύμφωνα με τα σχετικά πρακτικά, το ΔΣ αποφάσισε την έγκριση των πιο πάνω ενεργειών του Δημάρχου και έδωσε οδηγίες να πληρωθούν τα τιμολόγια που είχαν εγκριθεί, τόσο στη συνεδρία εκείνη, όσο και σε προηγούμενες συνεδρίες, τα οποία πιθανόν να εκκρεμούν.

Αποφάσισε επίσης όπως προκηρυχθούν νέες προσφορές για όλες τις πιο πάνω εργασίες και μέχρι την κατακύρωσή τους να καλύπτονται οι ανάγκες από τους υφιστάμενους εργολάβους με τις ίδιες τιμές μονάδας, καθώς και ότι κανένας υπηρεσιακός δεν φέρει οποιαδήποτε ευθύνη για όλα όσα πιο πάνω αναφέρονται.

Αναφορικά με τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας επισημαίνει τα ακόλουθα:

- (i) Σύμφωνα με το άρθρο 46(1)(στ) του περί Δήμων Νόμου, ο Δήμαρχος διατάσσει την είσπραξη των δημοτικών εσόδων και εκδίδει χρηματικά εντάλματα σε βάρος των Προϋπολογισμών, σύμφωνα με την επιφύλαξη του άρθρου 66(1) του πιο πάνω Νόμου.
- (ii) Σύμφωνα με το άρθρο 95 «Κυρώσεις», του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου του 2014, σε περίπτωση που Δήμος παραβεί τους κανόνες για την ανάληψη υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) του άρθρου 91, δαπανήσει περισσότερο από την πρόνοια που κατανεμήθηκε σε κάθε τρίμηνο ή η πραγματική δαπάνη του Δήμου ξεπερνά σημαντικά την πρόβλεψη της δαπάνης, ο Υπουργός Οικονομικών δύναται, μεταξύ άλλων, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Εσωτερικών, να:
 - ◆ Διορίσει οικονομικό διαχειριστή, ο οποίος να έχει την εξουσία στον Δήμο να λαμβάνει αποφάσεις για τα κύρια οικονομικά θέματα, όπως αυτά καθορίζονται από τον Υπουργό.
 - ◆ Αναστείλει την εξουσία του Δημοτικού Συμβουλίου να δαπανά περισσότερο από την εγκεκριμένη πρόνοια του εγκεκριμένου Κονδυλίου του Προϋπολογισμού, με εξοικονομήσεις από άλλο εγκεκριμένο Κονδύλι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 66(1) του περί Δήμων Νόμου.
 - ◆ Προβεί σε μείωση ή αναστολή της κρατικής χορηγίας προς τον Δήμο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, φαίνεται ότι, παράτυπα και αυθαίρετα, ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο και οι αρμόδιοι λειτουργοί για την εκτέλεση του Προϋπολογισμού του Δήμου, δεν εφάρμοσαν ορθά τις διατάξεις των πιο πάνω νομοθεσιών.

5.6 Διερεύνηση ενεργειών του Δήμου από αρμόδια Τμήματα και Υπηρεσίες.

Λαμβάνοντας υπόψη την έκταση παρόμοιων εργασιών στις οποίες έχει προβεί ο Δήμος κατά το παρελθόν, τη σχετική αλληλογραφία με την Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου, τις καταγγελίες από πολίτες, οργανωμένα σύνολα και μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και τα σχετικά δημοσιεύματα στον ημερήσιο τύπο για έργα χωρίς άδεια εντός της Ζώνης προστασίας της παραλίας, η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα πρέπει να διερευνήσει όλα τα πιο πάνω και να παρέμβει αμέσως, προληπτικά και κατασταλτικά, αξιολογώντας τις εργασίες τις οποίες διεξάγει ή/και έχει ολοκληρώσει ο Δήμος και σε περίπτωση που εντοπιστούν παράνομες ενέργειες, το θέμα να καταγγελθεί στην Αστυνομία για διερεύνηση. Νοείται ότι η Υπηρεσία μας επιφυλάσσει το δικαίωμα της να καταγγείλει η ίδια στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας οποιοδήποτε πρόσωπο που, κατά την άποψή της, ενδεχομένως να έχει διαπράξει οποιοδήποτε αδίκημα.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σχετική με τα πιο πάνω θέματα, είναι και η Ειδική Έκθεση “Διαχείριση Παραλιών της Κύπρου” του 2014, η οποία, για σκοπούς αναφοράς, βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Υπηρεσίας μας.

6. Καταγγελία αναφορικά με την έκδοση τίτλων ιδιοκτησίας οικιστικού συγκροτήματος στον Πρωταρά, τεμάχια 633, 634 Σχ: 2-293-378, αρ. εγγραφής 21829 & 7073, Παραλίμνι, Αμμόχωστος.

Από την εξέταση καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας, καθώς και σχετικών επιστολών του καταγγέλλοντα προς τον Δήμο, οι οποίες μας έχουν κοινοποιηθεί, καθώς και σε επιστολή/απάντηση του Δήμου, ημερ. 26.3.2019, σχετικά με το πιο πάνω θέμα, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα.

α. Σύμφωνα με επιστολή του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προς τον καταγγέλλοντα, ημερ. 13.12.2018, την οποία επισύναψε στην πιο πάνω επιστολή του προς τον Δήμο, κατά την εξέταση του Φακέλου ΑΧ507/2015, διαπιστώθηκε ότι εντός της πιο πάνω ανάπτυξης έχουν ανεγερθεί κατοικίες, οι οποίες δεν καλύπτονται από άδεια οικοδομής. Στην εν λόγω επιστολή, αναφέρεται επίσης ότι, επειδή η αρμόδια Αρχή δεν εγκρίνει τη διαίρεση της πιο πάνω ανάπτυξης, το Τμήμα δεν μπορεί να προχωρήσει στην έκδοση των σχετικών τίτλων ιδιοκτησίας.

β. Στην πιο πάνω επιστολή/απάντηση του Δήμου προς τον καταγγέλλοντα, αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι ο Δήμος έχει εκδώσει άδειες οικοδομής για ανέγερση 21 κατοικιών και υποσταθμού της ΑΗΚ, καθώς και ότι «την ευθύνη για την επίβλεψη του έργου την έχει ο επιβλέπων μηχανικός και όχι ο Δήμος Παραλιμνίου». Αναφέρεται επίσης ότι, σύμφωνα με το αγοραπωλητήριο έγγραφο του καταγγέλλοντα, ημερ. 12.8.2010, το συγκρότημα αποτελείται από 30 κατοικίες.

γ. Σχετικά με την πιο πάνω επιστολή του Δήμου, η Υπηρεσία μας επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τους περί Οδών και Οικοδομών Κανονισμούς, Κανονισμός 61I(5), ο μηχανικός της αρμόδιας Αρχής δύναται να διενεργεί επισκέψεις σε εργοτάξια για σκοπούς γενικού ελέγχου, περιλαμβανομένου και ελέγχου της ποιότητας των υλικών που χρησιμοποιούνται, του τρόπου εκτέλεσης του έργου και της ασφάλειας του εργοταξίου και να λαμβάνει τα δέοντα μέτρα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Επίσης, σύμφωνα με τον Κανονισμό 61I(6), ο μηχανικός της αρμόδιας Αρχής δικαιούται να ελέγχει το βιβλίο ημερολογίου και να σημειώνει σε αυτό, ενυπογράφως, την επίσκεψή του και τις τυχόν παρατηρήσεις του για τυχόν παραβάσεις των προνοιών ή όρων της άδειας ή οτιδήποτε άλλο κρίνει σκόπιμο. Ο επιβλέπων μηχανικός και ο εργολήπτης μπορούν να σημειώνουν, ενυπογράφως, στο ημερολόγιο οποιαδήποτε αντίρρηση ή αντίθετη γνώμη τους στις παρατηρήσεις του μηχανικού της αρμόδιας Αρχής. Σύμφωνα δε με τον Κανονισμό 61I(7)(1), σε περίπτωση που ο μηχανικός της αρμόδιας Αρχής διαπιστώσει σοβαρή παράβαση, μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να διατάξει διακοπή των εργασιών, με καταχώρηση της απόφασής του στο ημερολόγιο. Σε τέτοια περίπτωση, ο επιβλέπων μηχανικός ή ο εργολήπτης μπορούν να καταθέσουν γραπτή προσφυγή στην αρμόδια Αρχή, η οποία υποχρεούται να εκδώσει την απόφασή της σε 96 ώρες, αφού δώσει στον προσφεύγοντα την ευκαιρία να ακουσθεί, αν τούτο της ζητηθεί και φροντίζει ώστε να καταχωρηθεί η απόφασή της στο βιβλίο ημερολογίου του έργου.

δ. Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, παρακαλέσαμε τον Δήμο όπως μας ενημερώσει για τα μέτρα παρακολούθησης/προληπτικού ελέγχου που εφαρμόζουν οι Τεχνικές Υπηρεσίες του για έργα πολιτικής μηχανικής, καθώς και κατά πόσον ο επιβλέπων μηχανικός του έργου, σύμφωνα με

τον Κανονισμό 61(Θ)(8), έχει ενημερώσει, σε εύλογο χρονικό διάστημα, γραπτώς, τον Δήμο αναφορικά με τις ουσιαστικές παρεκκλίσεις από τις πρόνοιες της άδειας, χωρίς όμως οποιαδήποτε ανταπόκριση από μέρους του.

ε. Όπως αναφέρει στην επιστολή του προς τον Δήμο ο καταγγέλλοντας, 2 από τις 30 κατοικίες έχουν ανεγερθεί σε χώρο πρασίνου.

Επισημαίνουμε ότι, με βάση την Εντολή του Υπουργού Εσωτερικών 1/2015, παράγραφος 2.2, η εξαγορά ανοικτών δημόσιων χώρων αποφασίζεται από την Πολεοδομική Αρχή (αφού εξασφαλίσει τις απόψεις της οικείας τοπικής αρχής) και όχι από τον Δήμο, αφού οι δύο Αρχές, στην περίπτωση αυτή, είναι διαφορετικές.

Η Υπηρεσία μας ζήτησε από τον Δήμο όπως μας ενημερώσει για τις απόψεις του, καθώς και για τα μέτρα που έλαβε ή προτίθεται να λάβει για άρση τυχόν παρανομιών.

Τονίζουμε ότι οι Δήμοι πρέπει να ενεργούν μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει η νομοθεσία και οι γενικές αρχές διοικητικού δικαίου, ως θεματοφύλακες των συμφερόντων του Δημοσίου, αλλά και των διοικούμενων και οφείλουν να καθορίζουν διαδικασίες που να προλαμβάνουν τυχόν άνομες συμπεριφορές και πράξεις, ιδιαίτερα σε ευαίσθητες, περιβαλλοντικά και οικιστικά, περιοχές, ως η ευρύτερη περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, αφού, κατ' επανάληψη, η Υπηρεσία μας γίνεται δέκτης σχετικών παραπόνων και καταγγελιών.

7. Πληρωμές προς την Τουριστική Εμπορική & Βιομηχανική Εταιρεία Αμμοχώστου (Τ.Ε.Β.Ε.Α.Μ.) Λτδ - (ΤΕΒΕΑ).

Κατά τον έλεγχο των Καταστάσεων Εισπράξεων και Πληρωμών του Κοινοτικού Συμβουλίου Άγκνας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2014, ο οποίος διενεργήθηκε από ιδιώτη ελεγκτή, παρατηρήθηκε πληρωμή ποσού ύψους €4.000 προς την ΤΕΒΕΑ, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης χωρίς μετοχικό κεφάλαιο. Η Υπηρεσία μας, με βάση την Έκθεση του ιδιώτη ελεγκτή, προέβη σε σχετική διερεύνηση, με αποτέλεσμα να διαπιστώσουμε τα ακόλουθα.

7.1 Σύσταση εταιρείας.

Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, η ΤΕΒΕΑ εγγράφηκε με αριθμό ΗΕ 325392, στις 24.9.2013, ως εταιρεία «Δί' εγγυήσεως χωρίς κεφάλαιο», με σκοπό την προώθηση του εμπορίου, της βιομηχανίας, του τουρισμού, των υπηρεσιών και γενικά κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Με βάση το Ιδρυτικό Έγγραφο και το Καταστατικό της, η εταιρεία σχηματίστηκε με επιθυμία 15 φυσικών προσώπων, τα στοιχεία 11 εκ των οποίων (επτά επιχειρηματιών, δύο δικηγόρων, ενός λογιστή και ενός ξενοδόχου) δεν δημοσιεύουμε, για σκοπούς προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με εξαίρεση τους Δημάρχους που ασκούν δημόσια εξουσία, οι οποίοι αποτελούν και τα ιδρυτικά μέλη της, όπως φαίνονται πιο κάτω:

Πίνακας 11: ΤΕΒΕΑ – Δημάρχους-Ιδρυτικά μέλη και ιδιότητα αυτών.

A/A	Μέλος	Ιδιότητα
1	Θεόδωρος Πυρίλλης	Δήμαρχος/Επιχειρηματίας
2	Γιάννης Καρούσος	Δήμαρχος/Επιχειρηματίας
3	Άνδρος Καραγιάννης	Δήμαρχος
4	Γιώργος Ττάκκας	Δήμαρχος/Επιχειρηματίας

Σύμφωνα με το Καταστατικό της εταιρείας, τα μέλη της, τα οποία διακρίνονται σε τακτικά, επίτιμα και εταιρικά, αποτελούνται μόνο από φυσικά πρόσωπα και εταιρείες, δηλαδή δεν μπορούν να είναι μέλη νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ως και οι Δήμοι.

Σχετικά με την αποστολή και τους στόχους της ΤΕΒΕΑ, είναι τα όσα αναφέρονται στην ιστοσελίδα της εταιρείας, μεταξύ των οποίων και τα πιο κάτω:

- ◆ Η εκπροσώπηση του επιχειρηματικού κόσμου της Επαρχίας Αμμοχώστου στα κέντρα λήψεως αποφάσεων.
- ◆ Η περαιτέρω ανάπτυξη και η προώθηση του εμπορίου, της βιομηχανίας, των υπηρεσιών και γενικά κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στην ελεύθερη Επαρχία Αμμοχώστου.
- ◆ Η παρακολούθηση και μελέτη θεμάτων που σχετίζονται με την κατεχόμενη Επαρχία Αμμοχώστου.
- ◆ Η παροχή στήριξης ή/και συμβουλευτικών υπηρεσιών στις εταιρείες-μέλη του οργανισμού.

- ◆ Η παροχή βοήθειας και υποστήριξης σε ενδιαφερόμενους επενδυτές για μεγάλα έργα ανάπτυξης.
- ◆ Η μελέτη, παρακολούθηση και συζήτηση των Κρατικών Προϋπολογισμών που αφορούν ή σχετίζονται με οποιοδήποτε τρόπο με την Επαρχία Αμμοχώστου.
- ◆ Η συμμετοχή στην προσπάθεια εξασφάλισης Ευρωπαϊκών ή άλλων κονδυλίων.
- ◆ Η σύναψη σχέσεων με επαγγελματικούς συνδέσμους ή εμποροοικονομικούς φορείς του εξωτερικού.

7.2 Πληρωμές προς την εταιρεία.

Η Υπηρεσία μας, για σκοπούς προκαταρκτικής διερεύνησης, ζήτησε στοιχεία και πληροφορίες για τυχόν πληρωμές προς την εταιρεία, μόνο από τον Δήμο Αγίας Νάπας (ο Δήμος).

Κατά τη διερεύνηση των στοιχείων και πληροφοριών που μας δόθηκαν από τον πιο πάνω Δήμο, διαπιστώσαμε, μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα.

α. Η εταιρεία, με επιστολή της προς τον Δήμο, ημερ. 29.11.2013, με θέμα «Αποφάσεις ΤΕΒΕΑ – Συμπερίληψη ΤΕΒΕΑ στον ετήσιο Προϋπολογισμό του Δήμου σας» πληροφόρησε τον Δήμαρχο ότι η Διοικούσα Επιτροπή της εταιρείας αποφάσισε στις 20.11.2013, να εξετάσει, σε συνεργασία με τις τοπικές αρχές της Επαρχίας, την ανάγκη για διεκδίκηση Ευρωπαϊκών/συγχρηματοδοτούμενων Κονδυλίων, καθώς και να ζητήσει από όλες τις τοπικές αρχές να συμπεριλάβουν ένα Κονδύλι στον ετήσιο Προϋπολογισμό τους με δικαιούχο την εταιρεία, προκειμένου να ενισχυθεί οικονομικά, καθότι, ως οργανισμός που επιμελείται την ανάπτυξη και τα προβλήματα του επιχειρηματικού κόσμου, δαπανά το 90% του χρόνου της σε μη κερδοσκοπικές δραστηριότητες.

β. Το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 14.1.2014, ομόφωνα, να αποδεχτεί πρόταση της ΤΕΒΕΑ για συμμετοχή σε συμφωνία μεταξύ Δήμων και Κοινοτήτων της Επαρχίας Αμμοχώστου, της Ιεράς Μητρόπολης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου και της εταιρείας, με σκοπό την ετοιμασία έρευνας στρατηγικού σχεδιασμού για την Επαρχία, με την καταβολή για τα έτη 2014-2015, συνολικού ποσού ύψους €20.000, δηλαδή €10.000 για κάθε έτος, ποσό το οποίο, σύμφωνα με τα εν λόγω πρακτικά, θα καταβαλλόταν και από τους Δήμους Παραλιμνίου, Σωτήρας και Αγίας Νάπας.

Ο Δήμαρχος ενημέρωσε επίσης το Συμβούλιο ότι κάθε Κοινότητα που θα συμμετάσχει, καθώς και η Ιερά Μητρόπολη, θα καταβάλουν ποσό ύψους €6.000 για κάθε έτος, δηλαδή €12.000 συνολικά.

7.3 Συμφωνία για την ετοιμασία μελέτης/έρευνας στρατηγικού σχεδιασμού.

Σύμφωνα με τα πρακτικά της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤΕΒΕΑ, ημερ. 24.7.2014, στην οποία συμμετείχαν και οι Δήμαρχοι Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Σωτήρας, καθώς και ο Κοινοτάρχης Δάσους Άχνας, αποφασίστηκε η περαιτέρω μελέτη «Συμφωνητικού Εγγράφου» για την εκπόνηση στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο ετοίμασε ο νομικός σύμβουλος της εταιρείας, ώστε να καταστεί δυνατή η απορρόφηση Ευρωπαϊκών Κονδυλίων από την Επαρχία Αμμοχώστου, καθώς και των τεχνικών όρων διαγωνισμού για την αγορά υπηρεσιών για διεκπεραίωση του εν λόγω σχεδιασμού.

Στις 6.8.2014, υπογράφηκε από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κωνσταντίας – Αμμοχώστου, τους Δημάρχους Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Παραλιμνίου, Σωτήρας, τους Κοινοτάρχες Αχερίτου, Αυγόρου, Δάσους Άχνας, Φρενάρους και τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της ΤΕΒΕΑ, «Συμφωνία Ετοιμασίας Έρευνας Στρατηγικού Σχεδιασμού για την Επαρχία Αμμοχώστου από το Σύνολο των Τοπικών Φορέων της Επαρχίας».

Στη συμφωνία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι τα μέρη συμφώνησαν όπως αναθέσουν στην ΤΕΒΕΑ την εκπόνηση ή/και την ετοιμασία ή/και τον συντονισμό ετοιμασίας στρατηγικού σχεδιασμού, που θα συμπεριλαμβάνει και αναπτυξιακό σχεδιασμό ή/και την εκπόνηση άλλων ή/και συναφών μελετών ή/και έρευνας, στην οποία θα περιλαμβάνονται οι τρέχουσες ή/και μελλοντικές ανάγκες της κάθε Τοπικής Αρχής Αυτοδιοίκησης ξεχωριστά ή συνολικά ή/και της Ιεράς Μητρόπολης, σε έργα υποδομής ή αναπτυξιακά έργα ή/και πάσης φύσεως έργα κοινής ωφελείας.

Με βάση τη συμφωνία, η εταιρεία έχει την αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, να λειτουργεί ως συντονιστικός φορέας μεταξύ των τοπικών αρχών της Επαρχίας Αμμοχώστου και της πιο πάνω Ιεράς Μητρόπολης ή/και οποιωνδήποτε άλλων φυσικών ή/και νομικών προσώπων, τα οποία θα συντελέσουν στην επίτευξη των απώτερων σκοπών της προσπάθειας.

Στην πιο πάνω συμφωνία καθορίστηκε επίσης και το ποσό συνεισφοράς κάθε Δήμου και Κοινοτικού Συμβουλίου για την ετοιμασία της έρευνας, καθώς και το χρονοδιάγραμμα καταβολής του. Ο πιο κάτω πίνακας είναι σχετικός.

Πίνακας 12: Συνεισφορές Δήμων και Κοινοτικών Συμβουλίων προς την ΤΕΒΕΑ.

Δήμος/Κοινοτικό Συμβούλιο	2014	2015	2016	Ολικό
	€	€	€	€
Αγίας Νάπας	10.000	10.000	-	20.000
Δερύνειας	7.500	7.500	-	15.000
Παραλιμνίου	10.000	10.000	-	20.000
Σωτήρας	10.000	10.000	-	20.000
Αχερίτου	2.000	2.000	-	4.000
Αυγόρου	2.000	2.000	2.000	6.000
Άχνας	4.000	4.000	4.000	12.000
Φρενάρους	2.000	2.000	2.000	6.000
Ολικό	47.500	47.500	8.000	103.000
Ιερά Μητρόπολη Κωνσταντίας-Αμμοχώστου	6.000	6.000	-	12.000
Σύνολο	53.500	53.500	8.000	115.000

Επισημαίνουμε ότι, με βάση τη συμφωνία, την ευθύνη διαχείρισης των πιο πάνω ποσών έχει η εταιρεία, η οποία κάθε έξι μήνες ή όποτε κρίνεται αναγκαίο, θα έχει και την ευθύνη ενημέρωσης των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Ιεράς Μητρόπολης, για την εξέλιξη της έρευνας και προς τούτο θα απασχολεί το έμμισθο προσωπικό της ή και άλλο προσωπικό ή και συνεργάτες.

Στη συμφωνία περιλαμβάνονται επίσης πρόσθετοι όροι, που αφορούν στην καταβολή προμήθειας προς την εταιρεία για τις υπηρεσίες της.

Σύμφωνα με τον Όρο 20 της συμφωνίας, «Μετά την εκπόνηση ή και ετοιμασία της μελέτης και την παράδοσή της στα συμβαλλόμενα μέρη, οι συμβαλλόμενοι για κάποια από τα έργα τα οποία θα προταθούν, ενδεχομένως να επιλέξουν να αποταθούν είτε στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε στο κράτος προς αναζήτηση Κονδυλίων ή/και πόρων για την υλοποίησή τους» και ως εκ τούτου, σύμφωνα με τον Όρο 21, «Λαμβάνοντας υπόψη τη στήριξη και την προσπάθεια της ΤΕΒΕΑ για να επιτευχθούν οι στόχοι και οι σκοποί της παρούσας συμφωνίας, σε περίπτωση κατά την οποία κατακυρωθεί οποιοδήποτε έργο, από τα έργα τα οποία θα παρατίθενται στην έρευνα, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή/και η Ιερά Μητρόπολη θα καταβάλουν στην ΤΕΒΕΑ τα ακόλουθα ποσά»:

Σε περίπτωση που το εγκρινόμενο Κονδύλι ή/και χρηματοδότηση είναι:

- ◆ πέραν των €500.000, ποσοστό 2,5% επί του συνόλου.
- ◆ €250.000 μέχρι €500.000, ποσοστό 3% επί του συνόλου.
- ◆ €100.000 μέχρι €250.000, ποσοστό 3,5% επί του συνόλου.
- ◆ μέχρι €100.000, ποσοστό 5% επί του συνόλου.

Στη συμφωνία ορίζεται επίσης ότι τα πιο πάνω ποσά πρέπει να καταβάλλονται στην εταιρεία «με την πρώτη είσπραξη ή και εισροή χρημάτων από τέτοια χρηματοδότηση και το αργότερο εντός ενός μηνός από τέτοια εισροή ή και είσπραξη», ενώ «κάθε οφειλόμενο ποσό θα φέρει τόκο προς 5,5%». Σε περίπτωση δε «που στα πιο πάνω ποσά συμπεριληφθεί και ΦΠΑ, τότε το ποσοστό αυτό θα είναι επιπρόσθετο των πιο πάνω συμφωνημένων ποσοστών».

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω διαπιστώνουμε ότι, η εταιρεία, με βάση τη συμφωνία, φαίνεται, ανεπίτρεπτα, να έχει καταστεί δικαιούχος προμήθειας για έργα τα οποία εκτελούνται από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης με δημόσιο χρήμα, κρατικούς ή/και κοινοτικούς πόρους.

Για το θέμα της καταβολής προμήθειας προς την εταιρεία για έργα τα οποία περιλήφθηκαν στη μελέτη που έγινε από τον ανάδοχο μετά από δημόσιο διαγωνισμό, όπως αναφέρεται στην παράγραφο (η) πιο κάτω, ετοιμάστηκε σχετικός Πίνακας – «Υπό εξέλιξη και προγραμματιζόμενες αναπτυξιακές παρεμβάσεις στους Δήμους και Κοινότητες της Ελεύθερης Επαρχίας Αμμοχώστου». Στον πίνακα αυτό περιλαμβάνονται πληροφορίες οι οποίες δόθηκαν στους μελετητές από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης για 63 έργα, με εκτιμώμενο κόστος €96.501.000. Στο ποσό αυτό δεν περιλαμβάνονται ποσά συνολικού ύψους €1.400.000, που αφορούν σε 6 έργα τα οποία εντάχθηκαν στους Προϋπολογισμούς για τα έτη 2014-2017, ενώ για 7 από τα έργα, δεν έχει συμπεριληφθεί στον σχετικό πίνακα το εκτιμώμενο κόστος τους. Για το θέμα της παροχής πληροφοριών αναφορικά με «προγραμματιζόμενες αναπτυξιακές παρεμβάσεις» προς τον ανάδοχο (και την ΤΕΒΕΑ ειδικότερα), σχετικά είναι και τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 7.7 πιο κάτω.

Επιπρόσθετα από τα ποσά που περιλαμβάνονται στην πιο πάνω συμφωνία, η ΤΕΒΕΑ ενημέρωσε στις 26.11.2014 τον Δήμαρχο Αγίας Νάπας, ότι στις 2.10.2014 η Εκτελεστική Επιτροπή της αποφάσισε να ζητήσει από τις Τοπικές Αρχές την καταβολή ετήσιας συνδρομής προς την εταιρεία. Σύμφωνα με την εν λόγω επιστολή, η συνδρομή του Δήμου Αγίας Νάπας καθορίστηκε στο ποσό των €10.000.

7.4 Προοίμιο συμφωνίας – Θέσεις συμβαλλόμενων μερών.

Στην πιο πάνω συμφωνία, η οποία συνομολογήθηκε μεταξύ Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιωτικής εταιρείας, περιλαμβάνεται προοίμιο, το οποίο, όπως αναφέρεται στη συμφωνία αυτή, «υιοθετείται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της».

Στο εν λόγω προοίμιο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες αναφορές, οι οποίες παρατίθενται ως έχουν, χωρίς σχόλια από την Υπηρεσία μας και αφορούν σε τοποθετήσεις των συμβαλλόμενων μερών, αναφορικά με δράσεις ή/και ενέργειες ή/και παραλείψεις ή/και πολιτικές που υιοθετήθηκαν από το κεντρικό κράτος, καθώς και σε αιτιολόγηση της ανάγκης εκπόνησης μελέτης αναπτυξιακού σχεδιασμού και των συγκεκριμένων διαδικασιών που ακολουθήθηκαν.

- ◆ ΕΠΕΙΔΗ μετά την Τουρκική Εισβολή και την κατάληψη της πόλης της Αμμοχώστου, που ήταν το διοικητικό και εμπορικό κέντρο της Επαρχίας, οι κάτοικοι της περιοχής της Ελεύθερης Αμμοχώστου για δεκαετίες αποστερήθηκαν σημαντικών κρατικών και δημοσίων υπηρεσιών και αστικού κέντρου και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ το κράτος και οι εκάστοτε κυβερνήσεις έχουν παραγνωρίσει και παραμελήσει παντελώς τα χωριά και τις πόλεις της ακρωτηριασμένης Αμμοχώστου και χρειάζεται σημαντικά έργα υποδομής ή και έργα κοινής ωφελείας ή και έργα ανάπτυξης ή και εξωραϊσμού των Δήμων και Κοινοτήτων της Επαρχίας και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ η Επαρχία αυτή, παρά τις φυσικές της καλλονές και την κάποια τουριστική ανάπτυξη που έτυχε, στερήθηκε της κρατικής μέριμνας και φροντίδας και πολλά αναγκαία έργα υποδομής και ανάπτυξης που έπρεπε να γίνουν προ δεκαετιών δεν έχουν γίνει και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, από κοινού με τους επιχειρηματίες της Επαρχίας Αμμοχώστου, ίδρυσαν την ΤΕΒΕΑ και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ η ΤΕΒΕΑ είναι εγγεγραμμένη ως εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (Λτδ), με έδρα της το Παραλίμνι και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ η ΤΕΒΕΑ έχει ως βασικούς στόχους ή και σκοπούς την παρέμβαση, σαν Συμβουλευτικό Σώμα, στην Κυβέρνηση της Κύπρου σε όλα τα θέματα που επηρεάζουν τα γενικά συμφέροντα της οικονομίας της εδαφικής της περιφέρειας ή και την προώθηση ή και την παρακολούθηση και υποστήριξη των γενικών συμφερόντων του Τουρισμού, του Εμπορίου, της Βιομηχανίας, των Υπηρεσιών και γενικά κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Επαρχία Αμμοχώστου και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ η ΤΕΒΕΑ είναι ουσιαστικά μη κερδοσκοπική εταιρεία με περιορισμένη ευθύνη των μελών της, κάτι που απορρέει τόσο από το ιδρυτικό της έγγραφο, όσο και από το καταστατικό λειτουργίας της δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 20 του Κεφ. 113 του περί Εταιρειών Νόμου και

- ◆ ΕΠΕΙΔΗ στην ΤΕΒΕΑ μετέχουν όλες οι Τοπικές Αυτοδιοικήσεις της Επαρχίας Αμμοχώστου και ως απλά μέλη αλλά και ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, με απώτερο στόχο και σκοπό την αναβάθμιση και προώθηση της Επαρχίας Αμμοχώστου και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ οι συμβαλλόμενοι επιθυμούν όπως αποταθούν και εξασφαλίσουν είτε Ευρωπαϊκά Κονδύλια, είτε Κονδύλια από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για τη δημιουργία ή και κατασκευή τέτοιων έργων, ως τούτα ανωτέρω περιγράφονται και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ μετά την εκπόνηση μιας τέτοιας έρευνας θα πρέπει να γίνουν τέτοιες διαδικασίες, ώστε να ετοιμαστούν αρχιτεκτονικά ή/και άλλα σχέδια ή/και μελέτες για να καταστήσουν αυτά ώριμα, ήτοι να προβούν σε τέτοιους σχεδιασμούς ή/και διαδικασίες, ώστε να μπορούν οι συμβαλλόμενοι να αποταθούν στους ανωτέρω περιγραφόμενους φορείς για σκοπούς χρηματοδότησης και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ η παρούσα συμφωνία έχει ως μοναδικό της στόχο την παροχή υπηρεσιών για σκοπούς έρευνας και ανάπτυξης και ως τέτοια δεν εμπίπτει στις δημόσιες συμβάσεις για τις οποίες απαιτείται η προκήρυξη διαγωνισμού και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η ιερά Μητρόπολη, επιθυμούν όπως αναθέσουν στην ΤΕΒΕΑ, την εκπόνηση της ανωτέρω περιγραφόμενης μελέτης που αποτελεί μη κερδοσκοπική εταιρεία και έχει ως στόχους της την ανάπτυξη της Επαρχίας Αμμοχώστου και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιερά Μητρόπολη, ως μέλη της ΤΕΒΕΑ, επιθυμούν όπως χρηματοδοτήσουν την ΤΕΒΕΑ για να προβεί στην εκπόνηση αυτής της έρευνας και
- ◆ ΕΠΕΙΔΗ, παρά το γεγονός ότι θα χρηματοδοτηθεί ή/και θα ανατεθεί στην ΤΕΒΕΑ ο συντονισμός ή/και η εκπόνηση αυτής της μελέτης, οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η ιερά Μητρόπολη επιθυμούν όπως μετέχουν σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

Το ανωτέρω προοίμιο υιοθετείται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της υπό αναφορά συμφωνίας.

7.5 Διαγωνισμός για την εκπόνηση μελέτης στρατηγικού σχεδιασμού.

Στις 5.8.2014, η ΤΕΒΕΑ προκήρυξε δημόσιο διαγωνισμό (1/2014) για την «Εκπόνηση Μελέτης/Έρευνας Στρατηγικού Σχεδιασμού Προώθησης της Οικονομικής Ανάπτυξης στην Επαρχία Αμμοχώστου», με τελευταία ημερομηνία υποβολής προσφορών την 19.8.2014.

Σύμφωνα με πρακτικά της εταιρείας, στις 4.9.2014 φαίνεται να πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδρίες για σκοπούς παρουσίασης/αξιολόγησης των προτάσεων 4 προσφοροδοτών.

Δύο από τους παρόντες στην πρώτη συνεδρία, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση των προτάσεων των 2 προσφοροδοτών, δεν παραβρέθηκαν στη δεύτερη, ενώ τρεις από τους συμμετέχοντες στη δεύτερη συνεδρία, στην οποία έγινε παρουσίαση των προτάσεων των 2 άλλων προσφοροδοτών, δεν είχαν παραβρεθεί στην πρώτη.

Στις 19.9.2014 αποφασίστηκε η κατακύρωση του διαγωνισμού σε συγκεκριμένη εταιρεία.

Τέσσερεις από τους δέκα συμμετέχοντες στην εν λόγω συνεδρία, δεν συμμετείχαν στις 4.9.2014 στις δύο πιο πάνω συνεδρίες παρουσίασης/αξιολόγησης των τεσσάρων προτάσεων που υποβλήθηκαν, ενώ δύο από αυτούς συμμετείχαν μόνο στη μία από τις δύο πιο πάνω συνεδρίες.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με τα πρακτικά, τρεις από τους παρευρισκόμενους, οι οποίοι αποχώρησαν κατά τη διαδικασία λήψης της απόφασης, καθώς και ο Διευθυντής της ΤΕΒΕΑ, τοποθετήθηκαν σε θέματα που αφορούσαν στην αξιολόγηση και κατακύρωση των προσφορών που υποβλήθηκαν.

Επισημαίνουμε ότι στα εν λόγω πρακτικά δεν γίνεται καμιά αναφορά στο ποσό κατακύρωσης του διαγωνισμού, παρά μόνο ότι οι παρευρισκόμενοι (εκπρόσωπος Ιεράς Μητρόπολης Κωνσταντίας-Αμμοχώστου, Δήμαρχοι και μέλος Δημοτικού Συμβουλίου, Πρόεδροι Κοινοτικών Συμβουλίων και πρόεδρος του ΤΕΒΕΑ), οι οποίοι αποφάσισαν την κατακύρωση του διαγωνισμού πλειοψηφικά, συμφώνησαν όπως, «με το υπόλοιπο ποσό αγοραστούν άλλες υπηρεσίες, όπως ετοιμασία προτάσεων για τη διεκδίκηση Ευρωπαϊκών Κονδυλίων από άλλες εταιρείες ή και άλλες μελέτες, ωστόσο, όπως αποφάσισαν, καμιά τέτοια απόφαση δεν θα ληφθεί πριν την τελική επικύρωση της μελέτης στρατηγικού σχεδιασμού».

Παρατηρήσαμε ότι αναφορά στην αξία της σύμβασης (€14.450 πλέον Φ.Π.Α.) γίνεται σε προσχέδιο συμφωνίας, η οποία, με βάση τη μελέτη στρατηγικού σχεδιασμού, φαίνεται να υπογράφηκε μεταξύ της ΤΕΒΕΑ (Αναθέτουσα Αρχή) και του ανάδοχου στις 16.10.2014.

7.6 Προγραμματισμός έργων ανάπτυξης και φαινόμενα διαφθοράς.

Όσον αφορά στον προγραμματισμό έργων ανάπτυξης στην περιοχή της Ελεύθερης Αμμοχώστου, θέμα για το οποίο αναφερόμαστε και στην παράγραφο 7.3 πιο πάνω, διαπιστώσαμε ότι ο ανάδοχος, με ηλεκτρονικό μήνυμά του προς τον Δήμαρχο και Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου Αγίας Νάπας, ημερ. 18.12.2014, ζήτησε όπως του αποσταλεί, μαζί με εκτίμηση της σχετικής δαπάνης, κατάλογος των έργων που:

- ◆ Προγραμματίζουν ή/και επιθυμούν.
- ◆ Έχουν συμπεριλάβει στον Προϋπολογισμό του Δήμου για το έτος 2014.
- ◆ Προτείνουν να συμπεριληφθούν στους Προϋπολογισμούς τους για τα έτη 2015-2017.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πιο πάνω πληροφορίες/χρονοδιαγράμματα, σχετικά με τον προγραμματισμό ώριμων έργων σε βάθος χρόνου, μπορούν να χαρακτηριστούν ως «εσωτερική πληροφόρηση» και ως εκ τούτου σημαντικό βοήθημα για εταιρείες που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά σε περιοχές που αποτελούν αντικείμενο μελέτης, όπως, για παράδειγμα, για εταιρείες επένδυσης κεφαλαίων, ανάπτυξης γης κ.λπ., παρακαλέσαμε τις συμβαλλόμενες Τοπικές Αρχές (Δήμους και Κοινοτικά Συμβούλια) όπως, για σκοπούς διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, μας ενημερώσουν κατά πόσο τα αποτελέσματα της μελέτης, η οποία έχει πραγματοποιηθεί με δημόσιο χρήμα, έχουν δημοσιοποιηθεί σε οργανωμένους φορείς, νομικά ή/και φυσικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται ή που μπορεί να επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στα Δημοτικά και Κοινοτικά όριά τους, ώστε να αποκλείονται φαινόμενα δυσμενούς διάκρισης ή και διαφθοράς.

Επισημάναμε επίσης ότι η εν λόγω μελέτη μπορεί να αξιοποιηθεί κατάλληλα από επενδυτές, οι οποίοι, με βάση τα διαθέσιμα κεφάλαια και τη ρευστότητά τους, να μπορούν να ιεραρχήσουν και να υλοποιήσουν τους επενδυτικούς τους σχεδιασμούς, επιλέγοντας, σύμφωνα και με τον σχετικό Πίνακα της μελέτης, περιοχές στις οποίες προγραμματίζεται η εκτέλεση συγκεκριμένων, ώριμων έργων ανάπτυξης.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται στην ιστοσελίδα της ΤΕΒΕΑ, μέλη της φαίνεται να είναι 46 βιομηχανίες/βιοτεχνίες, 55 εμπορικές επιχειρήσεις, 64 εταιρείες παροχής υπηρεσιών, 58 τουριστικές επιχειρήσεις, καθώς και αριθμός εταιρειών ανάπτυξης γης, για τις οποίες δεν κατέστη δυνατή η πρόσβασή μας στον σχετικό σύνδεσμο, ώστε να σημειωθεί ο αριθμός τους.

Η Υπηρεσία μας έχει την άποψη ότι οι δράσεις και οι πράξεις των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ως οι Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πρέπει να υλοποιούνται με βάση το ευρύτερο δημόσιο συμφέρον και την προστασία των διοικουμένων, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα γνώσης και όχι με βάση το συμφέρον συγκεκριμένης εταιρείας, όπως η ΤΕΒΕΑ και των μελών της, η οποία χρηματοδοτείται από Τοπικές Αρχές και στην οποία παρέχονται στοιχεία/πληροφορίες, που μπορούν να χαρακτηριστούν και ως εμπιστευτικές.

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014 (Ν. 38(Ι)/2014), Άρθρο 26, το οποίο οι Δήμοι, κατ' αναλογία, θα μπορούσαν να ανατρέχουν για σκοπούς υιοθέτησης συστημάτων εσωτερικού ελέγχου:

«(1) Τα νομικά ή/και φυσικά πρόσωπα που προβλέπονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 24, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού της χορηγίας που λαμβάνουν, πρέπει-

(α) να συμμορφώνονται με τις αρχές της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης κατ' αναλογία των ισχυόντων στο άρθρο 7 του παρόντος Νόμου·

(β) να λειτουργούν με διαφάνεια και στη βάση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και

(γ) να διασφαλίζουν και να αποδεικνύουν ότι η χορηγία αξιοποιείται προς τον σκοπό για τον οποίο αυτή παρέχεται».

(2) Τα νομικά ή/και φυσικά πρόσωπα που προβλέπονται στο εδάφιο (1) του άρθρου 24, σε συνάρτηση με το ύψος του ποσού της χορηγίας που λαμβάνουν, πρέπει-

(α) να διασφαλίζουν την εφαρμογή αποδοτικού και αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου·

(β) να χρησιμοποιούν λογιστικό σύστημα, το οποίο να δίνει ακριβή, ολοκληρωμένη και αξιόπιστη πληροφόρηση ανά πάσα στιγμή·

(γ) να υπόκεινται σε ανεξάρτητο έλεγχο, ο οποίος διενεργείται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου και ο οποίος περιλαμβάνει τις οικονομικές καταστάσεις·

(δ) να εφαρμόζουν κατάλληλους κανόνες και διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται και να αποδεικνύεται η ορθολογιστική διαχείριση της κρατικής χορηγίας».

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Υπηρεσία μας, με επιστολή της, ημερ. 8.4.2019, κάλεσε τους Δήμους Αγίας Νάπας, Δερύνειας, Παραλιμνίου και Σωτήρας, καθώς και τα Κοινοτικά Συμβούλια Αχερίτου, Αυγόρου, Άχνας και Φρενάρους, όπως μας υποβάλουν τα ακόλουθα:

- ♦ Αντίγραφο επιστολής της ΤΕΒΕΑ που αφορά στην καταβολή, από μέρους τους, ετήσιας συνδρομής προς την εν λόγω εταιρεία.
- ♦ Κατάσταση των ποσών που πληρώθηκαν στην ΤΕΒΕΑ μέχρι την ημερομηνία της σχετικής επιστολής μας, με αναφορά στον αριθμό του Εντάλματος Πληρωμής, τον σκοπό (ετοιμασία μελετών, ετήσια συνδρομή, προμήθεια κ.λπ.) και την ημερομηνία.
- ♦ Αντίγραφο των πρακτικών των αποφάσεων των Δημοτικών/Κοινοτικών Συμβουλίων, που να αφορούν στην έγκριση της συμφωνίας με την ΤΕΒΕΑ και των πιο πάνω πληρωμών.

Επιπρόσθετα, ζητήσαμε από τον Δήμο Αγίας Νάπας να εξασφαλίσει και να υποβάλει στην Υπηρεσία μας αντίγραφο της συμφωνίας που υπογράφηκε μεταξύ της ΤΕΒΕΑ και του αναδόχου στις 16.1.2014, καθώς και αντίγραφο των οικονομικών καταστάσεων της ΤΕΒΕΑ για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014 μέχρι 2018.

Ζητήσαμε επίσης από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών όπως οι αναφορές στο προοίμιο της συμφωνίας που υπογράφηκε μεταξύ των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της ΤΕΒΕΑ (παράγραφος 7.4 πιο πάνω), καθώς και οι σχετικές ενέργειές τους για τις οποίες αναφερόμαστε πιο πάνω, εξεταστούν από μέρους τους, ώστε να κριθεί η νομιμότητά τους και να ενημερωθεί σχετικά η Υπηρεσία μας.

Το Υπουργείο Εσωτερικών, με επιστολή του προς το Υπουργείο Οικονομικών, ημερ. 9.11.2019, η οποία κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας, πληροφόρησε το εν λόγω Υπουργείο ότι βασιζόμενο και λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τις πιο πάνω διαπιστώσεις και παρατηρήσεις μας, είναι της άποψης ότι οι εμπλεκόμενες Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενήργησαν εκτός των πλαισίων του Νόμου.

Η Υπηρεσία μας, με νέα επιστολή της προς τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο Παραλιμνίου, ημερ. 15.9.2020, παρατήρησε ότι, παρόλο που στάλθηκαν 6 υπενθυμίσεις, η πιο πάνω επιστολή μας παραμένει αναπάντητη μέχρι σήμερα.

Στην επιστολή μας επισημάναμε επίσης ότι, σύμφωνα με επιστολές των Δήμων Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Σωτήρας και των Κοινοτικών Συμβουλίων Αχερίτου, Αυγόρου, Άχνας και Φρενάρους, οι οποίοι ανταποκρίθηκαν στις συστάσεις μας, το σύνολο των πληρωμών/ συνδρομών από μέρους τους προς την ΤΕΒΕΑ, για την περίοδο 2014-2018, ανέρχονταν σε €67.500 και παρακαλέσαμε όπως μας δηλώσουν τα ποσά που ο Δήμος Παραλιμνίου κατέβαλε στην ΤΕΒΕΑ, καθώς και όπως εξασφαλίσουν και υποβάλουν στην Υπηρεσία μας αντίγραφο των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2014 μέχρι 2018, χωρίς όμως (και πάλι) οποιαδήποτε ανταπόκριση.

8. Παράνομα υποστατικά στο Παραλίμνι.

α. Σύμφωνα με καταγγελίες συγκεκριμένης εταιρείας, η Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου και ο Δήμος Παραλιμνίου επιτρέπουν τη λειτουργία χώρου εστίασης σε μη αδειοδοτημένη οικοδομή, η οποία ανεγέρθηκε παράνομα σε κρατική γη, εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας.

Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στις πιο πάνω καταγγελίες, καθώς και σε σχετικές με το θέμα επιστολές της Επαρχιακής Διοίκησης Αμμοχώστου, ο Δήμος προκήρυξε προσφορά για την παραχώρηση αδειών τοποθέτησης κινητής καντίνας σε συγκεκριμένα σημεία της παραλίας, μεταξύ των οποίων και σε σημείο μπροστά από ξενοδοχείο, στο οποίο ο επιτυχών προσφοροδότης προχώρησε, παράνομα, στην ανέγερση υποστατικού για εξυπηρέτηση των πελατών του.

Συναφώς αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3(1)(γ) του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (Κεφ. 59), ο Έπαρχος δύναται εκάστοτε, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να απαγορεύει απολύτως ή να επιβάλλει περιορισμούς ή όρους:

«Στη στάθμευση, τοποθέτηση, εγκατάλειψη ή ανέγερση εντός της περιοχής που καθορίζεται στη γνωστοποίηση αυτή, οποιουδήποτε μηχανοκινήτου οχήματος, σκάφους, τροχόσπιτου, κάρου, χειράμαξας, δοχείου, εμπορικών ειδών, εμπορικών υλικών ή οργάνων, περιπτέρου, σκηνής ή κάθε άλλου είδους παρόμοιας φύσης με τα πιο πάνω αναφερόμενα οχήματα, σκάφη, αντικείμενα, είδη, υλικά, όργανα ή κατασκευάσματα:

Νοείται ότι σε περίπτωση οποιασδήποτε παράβασης των διατάξεων της παραγράφου αυτής και ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλα μέτρα τα οποία ήθελον ληφθεί κατά του παραβάτη, ο Έπαρχος δύναται να προβεί:

- (i) σε μετακίνηση ή και απομάκρυνση από την καθοριζόμενη περιοχή οποιουδήποτε οχήματος, σκάφους, αντικειμένου, είδους, υλικού ή οργάνου που στάθμευσε, τοποθετήθηκε ή εγκαταλείφθηκε κατά παράβαση της παραγράφου αυτής.
- (ii) σε απομάκρυνση, κατεδάφιση, διάλυση ή και αποσυναρμολόγηση οποιουδήποτε κατασκευάσματος και σε μετακίνηση και απομάκρυνση από την καθοριζόμενη περιοχή των υλικών και αντικειμένων τέτοιου κατασκευάσματος που ανεγέρθηκε ή τοποθετήθηκε κατά παράβαση της παραγράφου αυτής».

Η Υπηρεσίας μας, με επιστολή της προς αριθμό αποδεκτών, μεταξύ των οποίων ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Παραλιμνίου, καθώς και ο Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εσωτερικών και ο Έπαρχος Αμμοχώστου, ημερ. 20.2.2018, ζήτησε τις εξηγήσεις και τις διευκρινίσεις τους για τα όσα αναφέρονται στις εν λόγω καταγγελίες, ώστε να αξιολογήσει κατά πόσο συντρέχουν λόγοι για τυχόν δικές μας ενέργειες/έρευνες.

Παρόλο που στον Δήμαρχο και Μέλη Δημοτικού Συμβουλίου Παραλιμνίου στάλθηκαν 4 υπενθυμίσεις, η πιο πάνω επιστολή μας παραμένει ακόμη αναπάντητη.

Ο Έπαρχος Αμμοχώστου, με επιστολή του προς την Υπηρεσία μας, ημερ. 5.3.2018, σημειώνει ότι τα περιστατικά ή επεισόδια που παρατηρούνται κατά τις επιθεωρήσεις ή ελέγχους για προστασία της παραλίας, καταγράφονται από τους λειτουργούς σε σημειώματα ή ημερολόγια που τηρούνται

και καταχωρίζονται στους φακέλους της Επαρχιακής Διοίκησης. Μας ενημέρωσε επίσης ότι ο Δήμαρχος Παραλιμνίου, σε συνάντησή τους που πραγματοποιήθηκε στις 20.2.2018, του παρέδωσε γνωμάτευση του νομικού συμβούλου του Δήμου, ημερ. 3.10.2017, σύμφωνα με την οποία «η έκδοση οποιασδήποτε άδειας από τον Έπαρχο προς τον Δήμο για τη διενέργεια οποιωνδήποτε εργασιών στις παραλίες ...είναι προϊόν νόσφισης εξουσίας, ήτοι εκτός των νομοθετικών εξουσιών του Επάρχου». Σύμφωνα με τον Έπαρχο, το περιεχόμενο της επιστολής του νομικού συμβούλου, πρέπει να συνεκτιμηθεί από τον Γενικό Εισαγγελέα κατά τη μελέτη του ενδεχόμενου λήψης δικαστικών μέτρων. Η καθοδήγηση από τον Γενικό Εισαγγελέα θα ζητηθεί όπως εστιάσει και στα ενδεικνυόμενα εκείνα μέτρα, νομικά ή διοικητικά, που είναι επιτρεπτό να λαμβάνονται προληπτικά.

Σχετική με τα πιο πάνω, είναι και η επιστολή του Έπαρχου Αμμοχώστου προς τον καταγγέλλοντα, ημερ. 12.10.2018, στην οποία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι οι εξουσίες του Επάρχου «περιορίζονται στις διατάξεις του άρθρου 3 του περί προστασίας της παραλίας Νόμου σε σχέση με τη γνωστοποίηση απαγόρευσης δραστηριοτήτων επί της παραλίας (εκσκαφή, εξαγωγή, φόρτωση ή συσσώρευση άμμου λίθων χαλίκων κ.ά, απόρριψη αχρήστων υλικών, στάθμευση οχημάτων, τοποθέτηση κατασκευασμάτων κ.ο.κ.). Στο πλαίσιο αυτό είναι που η Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου προχώρησε σε καταγγελία του Δήμου Παραλιμνίου για εργασίες που συνεργεία του διενήργησαν επί της παραλίας στις περιοχές «Σκούταροι», έμπροσθεν του ξενοδοχειακού συγκροτήματος Malama και Περνέρα, έμπροσθεν του πρώην κέντρου αναψυχής Alati by the Sea, περιπτώσεις για τις οποίες σχηματίσθηκαν αστυνομικοί φάκελοι οι οποίοι τυγχάνουν χειρισμού με την καθοδήγηση της Νομικής Υπηρεσίας».

Στην πιο πάνω επιστολή του, ο Έπαρχος αναφέρει επίσης ότι «Σε σχέση με το εν θέματι υποστατικό που λειτουργεί ως χώρος εστίασης ... αυτό αποτελεί οικοδομή, της οποίας εξουσία να απαιτήσει την κατεδάφιση έχει, σύμφωνα με τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο, η αρμόδια οικοδομική αρχή, δηλαδή το Δημοτικό Συμβούλιο Παραλιμνίου. Όπως προκύπτει και από το περιεχόμενο γνωματεύσεων του Γενικού Εισαγγελέα που δόθηκαν για άλλες περιπτώσεις παράνομων οικοδομών, ο Έπαρχος δεν έχει οποιαδήποτε εξουσία για τις οικοδομές εντός των ορίων των Δήμων, παρά μόνο εντός των ορίων των Κοινοτήτων όπου ενεργεί ως οικοδομική αρχή».

Για το θέμα αυτό, σχετική είναι και επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών προς τον Γενικό Διευθυντή συγκεκριμένου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, ημερ. 16.4.2020, η οποία κοινοποιήθηκε στην Υπηρεσία μας, σύμφωνα με την οποία «τόσο ο Έπαρχος Αμμοχώστου, όσο και το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν έχουν οποιαδήποτε αρμοδιότητα επί του θέματος. Αρμόδια Αρχή με βάση τον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο για τη λήψη μέτρων για αυθαίρετες οικοδομές εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας αποτελεί η αρμόδια με βάση τον περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμο Αρχή, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση ο Δήμος Παραλιμνίου Ως εκ τούτου στο παρόν στάδιο, το Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο δεν αποτελεί προϊστάμενη Αρχή του Δήμου, δεν έχει οποιαδήποτε αρμοδιότητα παρέμβασης σε τέτοιου είδους περιπτώσεις».

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, για τη συγκεκριμένη περίπτωση φαίνεται να παρουσιάζονται κενά που αφορούν στο νομικό πλαίσιο, αφού ο υπεύθυνος για την ανέγερση της παράνομης οικοδομής έχει και την ευθύνη να λάβει μέτρα για την κατεδάφισή της.

Ανεξάρτητα με τα όσα το Υπουργείο και ο Έπαρχος αναφέρουν, έχουμε την άποψη ότι, ο Έπαρχος θα έπρεπε να ενεργήσει πριν από την ολοκλήρωση των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν στην οικοδομή, σύμφωνα με τις εξουσίες που του παρέχει ο περί της Προστασίας της Παραλίας Νόμος, δηλαδή να κατεδαφίσει, να διαλύσει, να αποσυναρμολογήσει, να μετακινήσει και να απομακρύνει από την περιοχή οποιαδήποτε υλικά και αντικείμενα που ο Δήμος Παραλιμνίου τοποθέτησε στην παραλία κατά παράβαση της εν λόγω νομοθεσίας.

β. Σχετικές με το πιο πάνω θέμα είναι και αριθμός επώνυμων και ανώνυμων καταγγελιών που υποβλήθηκαν στην Υπηρεσία μας, σύμφωνα με τις οποίες το Υπουργείο Εσωτερικών, η Επαρχιακή Διοίκηση Αμμοχώστου και ο Δήμος Παραλιμνίου, επιτρέπουν τη λειτουργία χώρου εστίασης σε μη αδειοδοτημένο υποστατικό, το οποίο ανεγέρθηκε παράνομα σε κρατική γη, εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας.

Σύμφωνα με τα όσα καταγγέλλονται, ο Δήμος προκήρυξε προσφορές για την παραχώρηση αδειών τοποθέτησης κινητής καντίνας σε συγκεκριμένα σημεία της παραλίας, μεταξύ των οποίων και σε σημείο μπροστά από συγκεκριμένο ξενοδοχείο, στο οποίο ο επιτυχών προσφοροδότης «...ισοπέδωσε τους βράχους δίπλα από το κύμα, τοποθέτησε μπετόν και ανήγειρε υποστατικό, εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας και λειτούργησε εστιατόριο...».

Παρακαλέσαμε τους πιο πάνω, παραλήπτες επιστολής μας, ημερ. 14.12.2020, όπως, αφού προβούν σε επιτόπια επιθεώρηση, μας υποβάλουν τις απόψεις τους σχετικά με τυχόν εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί, κατά παράβαση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου (Κεφ. 59), καθώς και τις εξηγήσεις και διευκρινίσεις τους για τα όσα αναφέρονται στις εν λόγω καταγγελίες και ειδικότερα όσον αφορά σε τυχόν μέτρα που έχουν λάβει.

Επισημαίνουμε ότι, δυστυχώς, μέχρι την ετοιμασία της παρούσας Ειδικής Έκθεσής μας, ο Δήμος Παραλιμνίου δεν μας έχει απαντήσει, παρόλο που του έχουμε αποστείλει 4 σχετικές υπενθυμίσεις.

Ο Έπαρχος Αμμοχώστου, σε απάντησή του μέσω του Γενικού Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών, ημερ. 25.1.2021, μας ενημέρωσε ότι όταν παρατηρήθηκαν επί της παραλίας στις 29.1.2018 εργασίες χωματουργικής φύσης από συνεργεία του Δήμου Παραλιμνίου, θέμα για το οποίο αναφερόμαστε στην παράγραφο 5 πιο πάνω, η Επαρχιακή Διοίκηση προχώρησε σε καταγγελία στην Αστυνομία για διενέργεια εργασιών χωρίς έγκριση, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 3(1) του πιο πάνω Νόμου. Σύμφωνα δε με τον Έπαρχο, «μετά την καταγγελία, μάλιστα, εναντίον του Δημάρχου Παραλιμνίου σχηματίστηκε φάκελος με τα γεγονότα της υπόθεσης, ο οποίος, εξ όσων πληροφορηθήκαμε, διαβιβάστηκε στο Αρχηγείο της Αστυνομίας για περαιτέρω εξέταση υπό την καθοδήγηση της Νομικής Υπηρεσίας».

Ο Έπαρχος μάς ενημέρωσε επίσης ότι, στη συνέχεια, συγκεκριμένα στις 31.3.2018, μετά από καταγγελία ότι στην περιοχή διεξάγονται και οικοδομικές εργασίες, λειτουργός του γραφείου του επισκέφθηκε τον χώρο με μέλη της Αστυνομίας και με επιστολή του ενημέρωσε σχετικά τον Δήμο, ο οποίος κλήθηκε να διερευνήσει την υπόθεση, ως αρμόδια αρχή, η οποία αφορούσε σε ανέγερση οικοδομής. Ο Έπαρχος σημείωσε επίσης, ότι η Αστυνομία με επιστολή της, ημερ. 28.7.2018, ζήτησε τη λήψη δικαστικών μέτρων από μέρους του Δημοτικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τον Έπαρχο, το όλο θέμα αφορά στην ανέγερση τριών παράνομων υποστατικών στις περιοχές Σκουταρόσπηλιοι, Νησιά και ΜΑΔΔ. Μας πληροφόρησε επίσης ότι, εξ αφορμής δημοσιευμάτων στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, πληροφόρησε στις 22.11.2018, σχετικά τον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών και εισηγήθηκε όπως εξεταστεί, υπό την καθοδήγηση της Νομικής Υπηρεσίας, κατά πόσο οι ενέργειες ή/και παραλείψεις του Δημάρχου ή/και του Δημοτικού Συμβουλίου Παραλιμνίου, σε σχέση με τις συγκεκριμένες οικοδομές, «ενέχουν οποιαδήποτε ευθύνη, ποινική ή άλλη και ποια μέτρα θα έπρεπε να ληφθούν προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης».

Συναφώς αναφέρουμε ότι σε ανώνυμη καταγγελία προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ημερ. 25.8.2021, η οποία μας κοινοποιήθηκε, επισυνάπτονται πρακτικά του Συμβουλίου Προσφορών του Δήμου με ημερ. 15.7.2020, σύμφωνα με τα οποία το Συμβούλιο αποφάσισε, κατά πλειοψηφία, την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης άδειας τοποθέτησης κινητής καντίνας στην παραλία Σκουταρόσπηλιοι στη δεύτερη πιο υψηλή προσφορά «με τιμή €71.939 ανά έτος και συνολική τιμή €215.817 για τρία χρόνια». Στην εν λόγω καταγγελία αναφέρεται επίσης ότι αντί κινητής καντίνας, ανεγέρθηκε υποστατικό/εστιατόριο, το οποίο υδροδοτείται από την υδατοπρομήθεια του Δήμου, καθώς και ότι εκδόθηκαν (από τον Δήμο) άδειες λειτουργίας και ποτού, χωρίς επίσης να είναι γνωστή η διαχείριση των λυμάτων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, διαπιστώνουμε αδυναμίες ή/και αδιαφορία, προς όφελος συγκεκριμένων ιδιωτών/εταιρειών, στη διαχείριση περιστατικών που αφορούν σε παράνομες επεμβάσεις στη ζώνη προστασίας της παραλίας και όχι μόνο, από το κεντρικό κράτος, καθώς και από τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στη συγκεκριμένη περίπτωση τον Δήμο Παραλιμνίου, του οποίου ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο, με βάση τα γεγονότα τα οποία καταγγέλλονται και τα όσα ο Έπαρχος μάς πληροφόρησε, δεν φαίνεται να εφαρμόζει τη σχετική νομοθεσία, αλλά ούτε και να λαμβάνει υπόψη τους καταγγέλλοντες, δημότες και μη, καθώς και το κεντρικό κράτος και τις αρμόδιες Υπηρεσίες του.

9. Γενικά συμπεράσματα

Εξακολουθούν να παρατηρούνται σοβαρές αδυναμίες στην ορθή και αποτελεσματική λειτουργία των υπηρεσιών του Δήμου Παραλιμνίου και των αποφάσεων, ενεργειών και πράξεων του Δημάρχου και των Μελών του Δημοτικού Συμβουλίου, που οφείλονται κυρίως στη μη πιστή εφαρμογή των Νόμων, των Κανονισμών και των ενδεδειγμένων διαδικασιών, στις αδυναμίες των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και στα προβλήματα που παρουσιάζονται στο σύστημα μηχανογράφησης.

Κατά κανόνα, η διαχείριση των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης πάσχει, είναι ανεπαρκής και σε πολλές περιπτώσεις οδήγησε στην έναρξη ποινικών ερευνών ή και στην προσαγωγή των υπευθύνων ενώπιον της δικαιοσύνης. Προφανώς, υπάρχει επίσης διασπάθιση δημοσίου χρήματος, εις βάρος της ευημερίας των πολιτών.

Η Ελεγκτική Υπηρεσία κρούει για ακόμη μια φορά τον κώδωνα του κινδύνου στο γεγονός ότι η κατάσταση στην τοπική αυτοδιοίκηση δεν είναι βιώσιμη και συνεπώς η αναδιάρθρωσή της θα έπρεπε να αποτελεί για την Κυβέρνηση, αλλά και τη Βουλή των Αντιπροσώπων, θέμα ύψιστης προτεραιότητας.

Ο εξαιρετικά μεγάλος αριθμός αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, αποτελεί σημαντικό στοιχείο που θεωρούμε ότι συγκρούεται με τις αρχές της οικονομίας, αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας.

10. Γενικές συστάσεις

Η Υπηρεσία μας συστήνει την ορθή εφαρμογή των Νόμων και Κανονισμών και την υιοθέτηση στοχευμένων διαδικασιών από μέρους του Δήμου, με σκοπό την εφαρμογή των εισηγήσεών μας, καθώς και τη λήψη από το Δημοτικό Συμβούλιο συγκεκριμένων μέτρων που να βελτιώνουν τη δημόσια λογοδοσία από μέρους του.